

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

Tractatvs XIII. In quo ad pedem litteræ continentur Decreta, &
Constitutiones recentiorum Pontificum ad Tribunal S. Officij spectantes, ut
habentur in fine part. 4. secundum ordinem R. P. Dianæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](#)

TRACTATUS XIII.
IN QVO AD PEDEM
LITERÆ CONTINENTVR,
DECRETA
ET
CONSTITUTIONES
RECENTIORVM PONTIFICVM
ad Tribunal Sancti Officij spectantes:

Vt habentur, in fine part. 4. Secundum Ordinem. R. P. Diane.

LECTORI BENEVOLO.

CVM Doctissimus Franciscus Pegna in fine Directory Inquisitorum, litteras Apostolicas ad sanctum Officium pertinentes, posuerit: visum est E mihi, in tui commodum, Decreta, & Bullas posteriores aliorum recentiorum Pontificum, ad eandem materiam spectantes, hic simul in unum collectas proponere, eas præsertim, quæ in his tractatibus à me sunt advocatae.

DECRETUM

S. D. N. PP.

URBANI VIII.

Feria 5. die 14. Aprilis 1633.

L Generali Congregatione sanctæ Romanae, & universalis Inquisitionis habita in Palatio Apostolico montis Quirinalis coram sanctissimo Domino nostro D. Urbano divina providentia Papa VIII. ac Eminentissimis, & Reverendissimis Dominis sancte Romanae Ecclesie adversus hæreticam pravitatem Inquisitoribus Generalibus à sancta Sede Apostolica specialiter deputatis.

SANCTISSIMVS Dominus noster sedulò incumbens, ut ea, quæ salubriter Apostolicis decretis, & constitutionibus statuta, & ordinata sunt, præsertim quæ ad sanctum Officium Inquisitionis contra hæreticam pravitatem pertinent, inviolabiliter observentur,

82

Tractatus XIII. Decreta,

et omnino fortiantur executionem, districte mandat, & præcipit, ut omnes Superiores cuiusvis Ordinis, Congregationis, Societatis, etiam de necessitate exprimenda Regularis, aut cuiusvis alterius instituti, etiam quantumvis exempti, & privilegiati, teneantur sub pena privationis Officii, ac vocis activæ, & passivæ ipso facto incurrenda, aliquis arbitrio Sanctitatis suæ infligendis in perpetuum semel saltem in anno, id est, feria sexta post Octavam Assumptionis beatæ Mariæ Virginis in publica mensa, vel in Capitulo ad hoc specialiter convocato, & insuper in quocumque Generali, ac Provinciali Capitulo, Conventu, Dieta, vel alio quojancta omissis obseruantia, & executione earumdem Apostolicarum constitutionum, & decretorum, ad S. Officium Inquisitionis adversus hæreticam pravitatem continentum, ac prefertim.

IVLII III. constit. i. incipit, *Licet à diversis*, contra impudentes Inquisidores hæreticæ pravitatis in eorum Officio, aut in causis Inquisitionis se ingerentes, eorumque complices, & fautores; & contra ipsos Inquisidores admittentes laicos ad criminis hæresis cognitionem. Et Pij V. constit. 82. incipit, *Si de protegendi*, contra occidentes, verberantes, delicientes, aut perterfacentes, quemvis ex ministris S. Officij Inquisitionis, vel Episcoporum id munus in sua diocesi, vel provincia, obeuntium, seu accusatorem, denunciatorem, aut testem, in causa fidei quomodocumque productum, vel evocatum: necnon contra diripientes, expugnantes, invadentes, incendentes, expilantes, aliòve exportantes alicuius prædictorum bona, liberos, litteras, auctoritates, exemplaria, regesta, protocolla, exempla, scripturas, aliòve instrumenta, sive publica, sive privata, ubicumque posita, eorumque complices, & fautores; & contra effringentes carcerem, vel custodiam publicam, vel privatam, extrahentes, vel emitentes viatum, profluentes capendum, eorumque eripientes, recipientes, occultantes, seu facultatē effugiendi dantes, seu id fieri jubentes, eorumque complices, & fautores, etiam effectu non secuto, nullatenus excusando, nisi claras tantummodo probationes in contrarium adducentes, & contra intercedentes pro præfatis delinquentibus: infictis contra quemlibet prædictorum poenis, quæ damnatis ex primo capite legis Iuliaz majestatis, eorumque filiis, interrogantur: & oblata revelantibus impunitate.

PII IV. constit. 91. incipit, *Cum sicut nuper*, contra Sacerdotes, qui penitentes mulieres in actu sacramentalis confessionis ad inhonestos actus provocare, & allucere tentant, & sollicitant. Et Gregor. XV. constit. 34. incipit, *Universi Dominici gregis*, ampliatiæ circa hujus criminis probationes, & extensivæ contra Confessarios, qui personas (quæcumque illæ sint) ad inhonestâ, sive inter se, sive cum aliis, quomodolibet perpetranda in actu sacramentalis confessionis, sive ante, sive post immedietè, seu occasione, vel prætextu confessionis, vel extra occasionem confessionis in confessionario, aut alio in loco, ad audiendum confessionem electo, sollicitare, vel provocare tentaverint, aut cum eis illicitos, & inhonestos sermones, sive tractatus habuerint. Et contra Confessarios non moneantur eos, quos sciunt ab aliis Confessariis sollicitatos esse, ut Inquisitoribus, vel Ordinariis solicitantes denunciant, vel docentes eos ad ira denunciandum non teneri.

GREGORII XIII. constit. 22. incidit, *Officij nostri partes*, de jurisdictione Inquisitorum hæreticæ pravitatis in eos, quid ad ordinem Presbyteratus non promoti, Missas celebrant, & sacramentaliter confessiones audiunt. Clem. VIII. constit. 81. incipit, *Etsi alias*, declaratoria poenæ contra eos infligendæ per judices laicos, prævia eorum degradatione. Et Sanctitatis suæ constit. 79. incipit, *Apostolatus Officium*, extensivæ ad minores 25. annis, dummodo vigescum ætatis annum compleverint.

SIXTI V. constit. 17. incipit, *Cæli, & terra creator*, contra exercentes artem Astrologiæ judicariæ, & alia quæcumque divinationum genera, liberosve harum artium legentes, vel tenentes. Et Sanctitatis suæ constit. 113. incipit, *Inscrutabilia judiciorum Dei*, extensivæ ad alia, & cum gravioribus poenis.

CLEM. VIII. constit. 42. incipit, *Cum sicut*, contra Italos, ne extra Italiam proficiantur ad loca, in quibus liber, & publicus cultus, sive usus Catholicæ Religionis non existat, ministerique in eis locis habitent. Et Greg. XV. constit. 28. incipit, *Romanii Pontificis*, contra hereticos, ne in locis Italia, & insularum adjacentium quovis prætextu commonetur, & contra eorum fautores, & receptatores.

PAULI V. constit. 26. incipit, *Romanus Pontifex*, revocatoria facultatum Superioribus quorumcumque Ordinum, & Religiosorum quodquo modo concessarum, cognoscendi causas suorum subditorum ad Officium Sanctæ Inquisitionis quomodolibet pertinentes.

Ejusdem constitut. 97. incipit, *Regis pacifici*, innovatoria constitutionum à Sixto IV. & Pio V. de conceptione Beatæ Mariæ Virginis editarum: impositionis majorum poenarum in transgressos, à locorum Ordinariis, & hæreticæ pravitatis Inquisitoribus puniendos. Et Gregorio

DIANAE
omnia
TO. III. LV. V
E. III.

Gregorio XV. constitut. 29. incipit, *Sanctissimus Dominus noster audiis, ampliative, & declaratoriae prohibitionis asserendi, Beatam Mariam, Virginem conceptam esse in peccato originali.*

GREGOR. X V. Constitut. 27. incipit, *Romanus Pontifex in specula, revocatoria quarumcumque concessionum vivæ vocis oracula factarum. Et Sanctitatis suæ Constit. extensivæ ad quoscumque quantumvis privilegiatos, & exemptos, incip. Alias fel. rec. Grégor. Papa XV. sub dat. Rome 20. Decembri 1631.*

Ejusdem Constit. 40. incip. *Apostolatus officium, & Sanctitatis suæ constit. 114. incip. eo modo, revocatoria licentiarum quarumcumque legendi, & habendi libros prohibitos.*

Sanctitatis suæ Constitut. 37. incipit, *Sanctissimus Dominus noster sollicitè animadvertisens, de imaginibus nondum à Sede Apostolica canonizatorum, vel beatificatorum cum radiis, splendoribus, aut laureolis, non proponendis: tabellis, aut luminescentibus ad eorum sepulchra non opponendis: eorumve gestis, miraculis, revelationibus, beneficiorum impetrationibus, non publicandis, aut imponendis.*

Pariter Sanctitatis suæ Const. 50. incip. *Sanctissimus Dominus noster pro debito sui Pastoralis officij, de libris ubicumque compositis, de quacumque materia tractantibus, ab his, qui leguntur in statu Ecclesiastico, non transmittendis aliò, ut imprimantur, sine Vicarij, & Magistris Sacri Palatij in Urbe, vel extrâ jam sine Ordinarij, & Inquisitoris, aut ab eis Deputatorum licentia.*

Et ejusdem Sanctitatis suæ Constit. sub dat. Romæ die 5. Novembris 1631. incipit, *Cum sicut accepimus, quod Constitutiones Apostolicæ in concernentibus fidem Catholicam, & Sanctæ Inquisitionis Officium haecen edixa, & imposterum etiam super quacumque alia re edenda, omnes Regulares quomodolibet privilegiatos comprehendant, nisi in edendis illi specia-liter excipientur.*

Et insuper iudicem Superiores teneantur curare, & efficere, ut hujus decreti exempla aliquo in loco apud eos publico affigantur, & affixa conserventur, ita ut ab eisdem subditis Religiosis omnibus videri, ac legi commode queant. Dique hujusmodi commonitione publico documento statim certiore facere Congregationem sanctissimæ Inquisitionis in Urbe. Et ita mandat, & præcipit Sanctitas sua.

Ioannes Antonius Thomasius, sanctæ Romanæ,
& universalis Inquisitionis Not.

Anno millesimo sexcentesimo trigesimo tertio, Indictione prima, Pontificatus S. D. N. D. Urbani divina providentia Papa Octavi, die vero septima mensis Iunij supradicta ligeret, sive decretum affixum, & publicatum fuit ad valvas Principis Apostolorum, ac in aie Campi Flore, ut moris est, per me Alexandrum Labinum, Pralibati Sanctissimi D. N. Pape Cursem.

Sequuntur Constitutiones relatae in suprascripto Decreto.

Contra impedientes Inquisidores heretica pravitatis in eorum Officio, aut in causis Inquisitionis se ingerentes. Et contra ipsos Inquisidores, admittentes laicos ad criminis heresis cognitionem.

IVLIVS Episcopus, servus servorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

Licet à diversis Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, etiam per speciales Constitutiones in corpore juris inseratas, fuerit ritè, & salubriter sanctum, atque, decretum, ut scilicet Potestates, & Domini temporales, ac Provinciarū, civitatum, terrarum, & locorū quorumcumque Rectores, quibuscumque dignitatibus, vel officiis, aut nominibus censeantur, Diocesanis Episcopis, & Inquisitoribus heretica pravitatis in ipso Inquisitionis negotio faveant, & assistant, nemóque ex prædictis Potestatibus, Dominis, & Rectoribus, eorumque Officialibus de crimine heresis, cum merè sit Ecclesiasticum, quoquomodo cognoscatur, vel judicetur, neque Diocesano Episcopo, vel Inquisitori ipsius Inquisitionis negotio incumbenti se opponere, aut ipsum aliquarenus impediare, vel impedientibus auxilium, aut favorem scienter dare audeat, perpetuae damnationis sententia in eos, qui contra prædicta fecerint, promulgata, quam si per annum animo sustinuerint pertinaci, ex tunc velut heretici condementur; usque adeò tamen in omnibus ferè, non solum Italiæ, verum etiam aliis Provinciis, civitatibus, terris, & locis, plurium laicorum, ut accepimus, mundanæ gloria processit ambitio, vel factorum Canonum inficitia, vel Ecclesiastica disciplinæ contemptus, & animarum suarum perniciem, atque interi-

tum,

Tract. XIII. Decreta;

540.

10 =
vita, Dioecesanos Episcopos, & Inquisidores à Sede Apostolica institutos Inquisitionis officium exercentes, alij subiustitia praetextu, ne ulli scilicet fiat injuria, impideat alij verò sub pieratis colore, ut santes scilicet sexeriū puniantur, se ipsis Dioecesanis Episcopis, & Inquisitoribus adjungere, & una cum eis de ipso heresis crimen cognoscere, processus formare, formatioque suo judicio submittere non erubescant.

§. 1. Cui sane morbo jam nimis latè progradienti, solitam, ac salutarem Ecclesiarum medicinam pro nostra pastorali solitudine asserre cupientes, saeculi Potestates, Dominos temporales, ac Provinciarum, civitatum, terrarum, & locorum Rectores supradictos, necnon quascumque alias saeculares personas, tam privatas, quam publico quovis munere fungentes, requirimus, & monemus, ac eis in Iesu Christi Redemptori nostri (cujus vices, licet immeriti, gerimus in terris) nomine præcipimus, ne Dioecesanos Episcopos, & Inquisidores ipsos in suo Inquisitionis negotio, ullo modo impediatur, seu perturbentur; neque se in heresis crimen cognoscendo, vel judicando, quovis etiam assistentia, & favoris colore, causa, vel occasione (nisi quatenus ab ipsis Dioecesanis Episcopis, aut Inquisitoribus, spontanea, & libera eorum voluntate fuerint requisiti) se ingerant: ordinationes, provisiones, & leges quascumque, de ipsis criminis cognitione latas sacris Canonibus obstantes, & Ecclesiasticum jurisdictionem impediens sine mora abrogent, & delectant, prout etiam eas omnes invalidas fuisse, & esse decernimus, & declaramus, ac ex nunc pro abrogatis, & deletis haberi volumus, & mandamus.

§. 2. Qui monitis his nostris non obtemperaverint, quive scienter in prædictis consilium, auxilium, aut favorem dederint, neverint se, non solum per sacras dictorum Prædecessorum nostrorum constitutiones, verum etiam per hanc nostram sanctionem, sive sententiam, & declarationem perpetuam duraturam (quam auctoritate Omnipotens Dei, ac Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac nostra in ipsis non obtemperantes, quacumque illi præfulgent dignitate, in his scriptis proferimus) communione fidelium, & omnium Ecclesiasticorum Sacramentorum perceptione privatos, ac maledictionis, ac execrationis aeterna vinculo ligatos; anathematique, & majoris excommunicationis mucrone percussos, ita ut nemo unquam in præmissis delinquens, nisi a nobis, successoribusque nostris canonice intrantibus, etiam prætextu quarumcumque facultatum, concessionum, & gratiarum, etiam Confessionarium nuncupatarum, etiam a nobis, & a dicta Sede haec tenus emanatarum, vel impostorum emanatarum, specificam, & expressam, ac alias, quam per verba generalia, de presentibus nostris litteris mentionem non facientium, præterquam in mortis discriminé, absolvit posse.

§. 3. Quibus etiam censuris ipsos Dioecesanos Episcopos, & Inquisidores subjaceremus, si laicos secum quomodocumque de ipso crimen cognoscere, aut judicare permisent.

§. 4. Ut autem præmissa omnia, ad eorum, quorum interest, notitiam deducantur, nullusque de eis ignorans iam justè prætendere possit, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod præsentes litteræ per aliquos cursores nostros, aut Notarios publicos in Basilica Præcipit Apostolorum de Urbe, & Ecclesia Lateranen. ac Cancellariæ Apostolicæ valuis, necnon acie Campi Floræ, ut moris est, publicentur, earum exemplo, in singulis valuis, & acie hujusmodi affixo, & dimisso; nulli ergo, &c.

Dat. Romæ apud sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1551. quinto decimo Kal. Aprilis. Pontificatus nostri anno secundo.

Lecta, & publicata fuit tunc Veneris sancti in Capella Sanctitatis sue, dum divina celebrarentur Officia.

Contra offendentes statum, res & personas sanctissimi Officii Inquisitionis hereticae pravitatis, eorumque filios, necnon complices, & fautores.

Pius Episcopus, servus servorum Dei,

Ad perpetuum rei memoriam.

*S*i de protegendis ceteris omnibus Ecclesiarum ministris, quos in fidem, & clientelam nostram à Domino recepimus, cura nobis quotidiana insider, quanto maiore studio eam nos solicitudinem capessere necesse est, ut qui in sacro Inquisitionis hereticae pravitatis Officio versantur, sub tute inviolata auctoritatis hujus Sedis periclorum omnium expertes, quæque munera ad exaltationem fidei Catholicæ exequantur.

§. 1. Cum

DIANAE
omnia
TO. III. LV. V.
E. III.

Et Constitutiones Pontificum. 541

§. 1. Cum itaque hujus generis impiorum vis quotidie magis invalescat, qui omnibus malis artibus praeditum officium subvertere, ministrosque functionibus disturbare moliantur, eò jam nos destruit necessitas, ut nefariam, & sceleratam illorum audaciam acerbiore castigationis verbere reprimamus.

§. 2. Hac igitur generali constitutione de Fratrum nostrorum consilio sancimus, ut quicunque five privatus, five cuncta civitas, five populus, five Dominus, Comes, Marchio, Dux, vel potiore titulo illustris, quemvis ex Inquisitoribus, Advocatis, Procuratoribus, Notariis, aliisve ministris praedicti Officij, vel Episcoporum id munus in sua Diœcesi, aut Provincia obiectum, seu accusatorem, denunciatorem, aut testem in causa fidei quomodocumque proutum, vel evocatum occiderit, verberaverit dejecerit, seu perterrefecerit.

§. 3. Quive Ecclesiæ, & des, aliavse res, five publicas, five privatas officij, aut ministrorum, expugnaverit, invaserit, incenderit, expilaverit, aut libros, literas, auctoritates exemplaria, regesta, protocolla, exempla, scripturæ, aliavse instrumenta, five publica, five privata ubicumque posita combusserit, deripuerit, seu interverterit; seu ex incendio, aut direptione, aut alio quocumque modo, illa exportaverit, seu qui in conflagratione, expugnatione, aut direptione, etiam inermis, five capiendo, five comburendi, five suppressendi causa fuerit, five res, aut personas, servari, defendere prohibuerit.

§. 4. Qui ve carcerem aut aliam custodiam, seu publicam, seu privatam effregerit, vinculumque extraxerit, seu emiserit, capiendum prohibuerit, captumque eripuerit, occultaverit, seu facultatem effugiendi dederit, seu iussit id fieri, qui cœtum, concursumque fecerit, five ut aliquid praedictorum fieret, manus accommodaverit, five alias auxilium, consilium, aut favorem, publicè, vel occultè, in quolibet, praedictorum scienter præstiterit, licet nemo occisus, nemo verberatus, nemo extraetus, emissus, vel creptus, nihil Expugnatum, nihil effractum, succensus, direptumque, nullum denique damnum re ipsa sit secutum: nihilominus is sit anathema praesentis Canonis auctoritate ligatus, idem quoque læsa Majestatis reus, dominio, dignitate, honore, feudo, ac quocumque alio beneficio temporali, & perpetuo eo ipso privatus sæcularis judicis arbitrio relinquatur, qui de eo illas ipsas penas exigat, quæ damnatis primo capitulo legis per constitutiones legitimas irrogantur, bonis, rebūisque omnibus fisci juribus applicatis, vti etiam est de damnatis hæreticis, per sanctiones canonicas constitutum, ejus filij paterna infamia subjecti, omnis, & cuiuscumque hæreditatis, & successionis, & donationis, & legati, five propinquorum, five extraneorum omnino sint expertes, eisdem præterea portæ nunquam pateant dignatum.

§. 5. Nemo autem expurgationem habere, aut causam villam propōnere, vel prætendero posset, qui tantum nefas in contemptum, & odium hujus Officij admirerit, nisi contrarium per claras probationes docuerit se fecisse. Quod porrò de praedictis, eorumque filiis statuimus, illud idem de omnibus Clericis, & Presbyteris sæcularibus, & quorumvis Ordinum, etiam exemplorum Regularibus, & quacumque eam Episcopali, & majori dignitate praeditis, ac etiam privilegio quomodocumque suffulitis, decernimus exequendum, ita ut ipsi beneficiis, & officiis omnibus Ecclesiasticis præsentium auctoritate privati, per judicem Ecclesiasticum, hæreticorum more degradentur, demum potestate sæculari traditi, pœnis prædictis laicorum instar subjiciantur.

§. 6. Pontificum tamen causis nobis, & successoribus nostris reservatis, ut re quæstra, & nobis renunciata, contra eos ad depositionem, & alias pœnas prædictas procedamus, vti criminis atrocitas videbitur postulare.

§. 7. Quicunque autem pro talibus veniam petere, aut alias intercedere tentaverint, in eisdem illas pœnas, quæ in hæreticorum fautores à sacris constitutionibus inferuntur, ipso facto se neverint incidisse.

§. 8. Verum si quis etiam hujusmodi criminum conscient, vel affinis, five Religionis studio five penitentia ductus, rem adhuc incognitam retexerit supplicio liberetur.

§. 9. Ceterum eam omnium, & quarumcumque absolutionum à praedictis criminibus, nec non habilitationum, & restitutionum, etiam ad famam, & honores, ita deinceps habendam optamus, ut successores nostri nullas, nisi saltē semestri post cujusque assumptionem ad hujus dignitatis fastigium excuso, ac precibus apud supremum Officium Inquisitionis hic institutum verificatis concedant. Decernentes omnes, & quacumque hujusmodi absolutiones, habilitationes, & restitutions, quæ precibus sic non verificatis de cætero sient, nemini prorsus prodeſſe, sed nec præsentibus nisi toto ipsarum ténore ad verbum inserto, & gratia ex certa Romani Pontificis scientia facta, & propria manu subsignata, vta in parte derogari, nec derogatum censeri debere, & si illis ex quacumque causa aliter derogari contigerit, derogationes hujusmodi nullius prorsus fore roboris, & momenti.

§. 10. Iubemus igitur, universos, & singulos Patriarchas, Primate, Archiepiscopos, Episcopos,

Tom. V.

Zz

&

Tractatus XIII. Decreta,

542

& ceteros Ecclesiarum Prælatos, per universum Orbem constitutos, ut per se, vel alium, seu alios, presentes litteras, aut eorum exempla in suis quibusque Provinciis, civitatibus, diocesis, & locis solenniter publicari, & quantum in se est, firmiter observari procul, contradicentes quoque, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, appellatione postposita compescendo, ipsaque censuras, & poenas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si quis fuerit, auxilio brachij sæcularis.

§. 11. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 12. Volumus autem, ut præsentium exempla, etiam si impressa edantur, eaque Notarii publici manu, & cujuscumque Curiæ Ecclesiasticae, vel Prælati sigillo obsignata, candem illam profulus fidem ubique locorum faciant, quam ipsæ præsentes facerent, si essent exhibita, vel ostensa.

§. 13. Ceterum omnes Orbis terrarum Principes, quibus gladij sæcularis potestas ad malorum vindictam est permissa, per eam, quam se tueri promiserunt fidem, obtestamus, ita suas quiske partes, sive præstanto ministris prædictis auxilio, sive in criminum post Ecclesiæ sententiam anæxadversione, interponere, ut eorum quoque prædicti ministri ipsi tanti officijs munus pfo Dei æterni gloria, & Religionis incremento feliciter exequantur, amplissimum à Domino præmium recepturi, quod fidei prædictæ assertoribus in æternæ Beatitudinis sortio præparavit.

§. 14. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ sanctionis, legationis, statuti, decreti, iussionis, obtestationis, voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contrarie. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum, &c.

Dat. Romæ apud sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1569. Kal. Aprilis, Pontificatus nostri anno quarto.

Ego P i v s V. Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.
Vtinae dirigantur viæ meæ ad custodiendas justificationes tuas.

F. Cardinalis Pisanius Episcopus Hostien.
Io. Card. Moronus Episcopus Portuen.
Christophorus Madruvius Episcopus Prænestin.
Otho Card. Truchses Episcopus Albanen.
A. Card. Farnesius Vicecanc. Episcopus Tusculan.
Io. Baptista Cicada Episcopus Sab. Card. S. Clem.
Ego Ph. Card. à Burdisera.
Ego Antonius. Card. Granuelanus.
Ego Franciscus Card. Paceus.
Ego Hieronymus Card. de Corrigio.
Ego Io. Franciscus Card. de Gambara.
Ego Nicolaus Card. de Sermoneta.
Ego Ind. de Avalos Card. Aragona.
Ego M. Antonius Card. Columna.
Ego Ptolomæus Card. Comensis.
Ego P. Card. de sancta Cruce.
Ego Z. Card. Delphinus.
Ego Hu. Card. S. Sixti.
Ego Iulius Card. Vrbinus.
Ego Fulvius Card. Perusinus.
Ego Io. Riccius Card. Politianus.
Ego Scipio Card. Pisarum.
Ego Iacobus Card. Sabellus.
Ego Aloysius Card. Cornelius.
Ego Alexander Card. Cribellus.
Ego Guido Card. Vercellus.
Ego Gulielmus Card. Sirlerus.
Ego F. Michaël B. Card. Alex. Camer.
Ego Hieronymus Card. de Claravalle.
Ego Ludovicus Card. Madrutius.
Ego Innocentius Card. de Monte.
Ego Hieronymus Card. Simoncellus.

Ego

Et Constitutiones Pontificum.

543

Ego Ferd. Card. de Medicis.

F. Cardinalis Alciatus.

Io. Paulus Cardinalis ab Ecclesia.

A. Cardinalis Carafa.

Inquisitorum hereticae pravitatis facultas, procedendi contra Sacerdotes, qui mulieres pœnitentes in actu Confessionis, ad actus in honestos provocare, & allicere tentant.

P I V S Papa IV.

Ven. Fratri Archiepiscopo Hispanensi, in Regni Hispaniarum hereticae pravitatis Inquisitoris generali.

CVM sicut nuper, non sine animi nostri molestia, acceperimus, diversi Sacerdotes in Regnis Hispaniarum, atque etiam in eorum civitatibus, & diœcessibus curam animarum habentes, sive eam pro aliis exercentes, aut alias audiendis confessionibus pœnitentium deputati, in tantam prouerperint inquirantem, ut Sacramento pœnitentiae in actu audiendi confessiones abutantur, nec illi, & qui id institutum Domino Deo, & Salvatori nostro Iesu Christo injuriam facere vereantur: mulieres videlicet pœnitentes ad actus in honestos, dum earum audiunt confessiones, alliciendo, & provocando, seu allicere, & provocare tentando, & procurando, ac loco earum per Sacramentum hujusmodi Creatori nostro reconciliationis, graviore peccatorum mole eas onerando, & in omnibus Diabolo tradendo, in divinæ majestatis offendit, animarum perniciem, & Christi fidelium scandalum non modicum.

§. 1. Nos in animum inducere nequeentes, quod qui de fide Catholica recte sentiunt, Sacramentis in Ecclesia Dei institutis abutantur, aut illis injuriam faciant, fraternitati tuae, de cuius eximia pietate, virtute, atque doctrina plurimum in Domino confidimus, per presentes committimus, & mandamus, quatenus per te, vel per alium, seu alios a te deputandum, seu deputandos contra omnes, & singulos Sacerdotes dictorum Regnum, ac illarum civitatum, diœcessum de premissis quomodolibet diffamatos, tam saeculares, quam quorumvis etiam exemptorum, ac Sedi Apostolicae immediatae subjectorum Ordinum Regulares, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, & præminentiae existant, tam super premissis, quam si de Catholica, & quid de ea sentient diligenter inquiras, & juxta facultatum tibi contra haereticos, aut de haeresi quovis modo suspectos a Sede Apostolica concessarum continentiam, & tenorem procedas, ac culpabiles repertos, juxta excessum suorum qualitatem, prout juris fuerit punias, eos etiam, si & prout juris fuerit faciendum, debita precedente degradacione, seculularis judicis arbitrio puniendo tradendo.

§. 2. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ecclesiastum, & Monasteriorum, necnon Ordinum quorumlibet, quorum ipsi Sacerdotes fuerint, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam motu proprio, aut alias quomodolibet concessis, etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis, quibus omnibus eorum tenores presentibus pro expressis habentes, & hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 16. Aprilis 1561. Pontificatus nostri anno 2.

Confirmatio, & ampliatio Constitutionis Pij IV. edita contra Sacerdotes in confessionibus sacramentalibus pœnitentes ad turpia solicitantes.

GREGORIVS Papa XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

VNIVERSI DOMINICI gregis curam, quamquam immeriti, cœlesti dispositione gerentes, sed lo invigilare tenemur, ut ab omnibus pravis contagis conservetur immunis, multoque Tom. V.

Zz majori

Traetatus XIII. Decreta,

544.

iniori studio providere ut omnis pestis ab iis avertatur, quibus alios sanandi officium est commissum, ne quod Evangelica scripta nos admonent, sale infatuato, non sit in quo saliatur, & ad nihilum profit ultra, nisi ut mittatur foras; & conculcerit ab hominibus. Quoniam autem à Romanis Pontificibus predecessoribus nostris quibusdam in locis provisum fuit, ut impium, ac nefandum Icelus, quod non solum inter Christi fideles non esse, sed nec etiam nominari, debet, procul ab iis arceatur, videlicet, ut aliquis Sacerdos ad sacras audiendas confessiones deputatus, sacrosancto Poenitentiae sacramento, solicitando pénitentes ad turpia, abutatur, ac pro medicina venenum, pro pane aspidem porrigit, & ex coelesti Medico infernalis vénificus, ex patre spirituali proditor excrabilis animarum reddatur: idcirco nos ea, quæ his pernicioſiſſimis Diaboli infidiſiſ arcendiſ certis locis ſalubriter confiuita ſunt, ut nullibi diſiderentur, quantum ex alto conceditur providen. duximus. Alias ſiquidem à fel. rec. Pio Papa IV. prædeceſſore noſtro emanarunt litteræ tenoris ſubsequentis, videlicet, Pius Papa I V. Venerabili fratti Archiepiscopo Hispalen, in Regni Hispaniarum hæretica pravitatis Inquisitori Generali. Cū ſicut nuper, non fine animi noſtri moleſta, accepimus, diverſi Sacerdotes in Regni Hispaniarum, atque etiam in eorum civitatibus, & dioceſibus curram animarū habentes, ſive eam pro aliis exercentes, aut aliás audiendis confeſſionibus penitentium deputati in tātam proruperint iniquitatem, ut ſacramento Poenitentiae, in actu audiendi confeſſiones, abutantur, nec illi, & qui id instituit, Domino Deo, & Salvatori noſtro Iefu Christo injuriam facere vereantur, mulieres videlicet, pénitentes ad actus inhoneſtos, dum eam audiunt confeſſiones, alliciondo, & provocando, ſeu alicere, & provocare tentando, & procurando, ac loco earum per Sacramentum hujuſmodi Creatori noſtro reconciliatio- ni, graviori peccatorum mole eas onerando, & in manibus Diaboli tradendo, in divina Majeſtatis offendam; & animarum perniciem, Christi fidelium scandalum non modicum. Nos in animum inducere nequeunt, quod qui de fide Catholica reteſentiant, Sacramentis in Ecclesia Dei institutis abutantur, aut illis injuriam faciant, fraternitatit tuæ, de cuius eximia pietate, virtute, atque doctrina plurimum in domino confidimus, per praefentes committimus, & mandamus, quatenus per te, vel per alium, ſeu alios a te deputandum, ſeu deputatū, contra omnes, & singulos Sacerdotes, dictorum Regnorum ac illarum civitatum, & diceſum de præmissis quomodolibet diffamaros, tam ſeculareſ, quam quorumvis etiam exemplorum, ac Sedi Apostolice immediate ſubjectorum Ordinum Regulares cujuscumque dignitatis, ſtatu, gradus, ordinis, conditionis, & præminentia exiſtant tam super præmissis, quam super fide Catholica, & quid de ea ſentiant, diligenter inquiras, & juxta facultatem tibi contra hæreticos aut de hærefi quovis modo ſuceptos a Sede Apostolica confeſſiarum continentiam, & tene- rem procedas, ac culpabiles repertos juxta excessum ſuorum qualitates, prout juris fuerit, punias, eos etiam, ſi, & prout de jure fuerit faciendum, debita præcedente degradatione, ſecularis judicis arbitrio puniendoſ tradendo. Non obſtantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ecclesiarium, & Monasteriorum, nec gen Ordinum quorumlibet, quorum ipſi Sacerdoſes fulint, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia ro- boratis ſtatutis, & confutudinibus, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostoliciſ ſub qui- buſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibusviſ clauſulis, & decretis etiam Motu proprio, aut alijs quomodolibet confeſſis, etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus eoru tenores praefentibus pro expreſſis habentes, ha vice duntaxat ſpecialiter, & expreſſe derogaſimus, ceterisque contraria quibuscumque. Dat. Romæ apud S. Petrum ſob Annulo Pife- toris, die 16. Aprilis 1561. Pontificatus noſtri anno ſecundo. Igitur, ut litera prædicta per- petuis futuriſ temporibus, & ubique locorum inviolabilitet obſerventur, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione noſtra, ac de consilio, venerabilium fratum noſtrorum S.R.E. Cardinalium contra hæreticam pravitatem generalium Inquisitorum, præiſertas lite- ras hujuſmodi, ac omnia ſingula, in eis contenta, Apostolica auctoritate, tenore praefentum ap- probamus, & confirmamus, illisque omnibus, & singulis inviolabilis, Apostolica ſirmatibz robur adiiciimus, illaque non ſolum in prædictis Regis Hispaniarum, ſed in quibusviſ Christiani Orbis partibus firmiter, & inviolabilitet obſervati præcipimus, & mandamus. Ac præterea, ne in futurum de pena hiſ delinqutibus imponenda, & de modo contra eosdem procedendi ab aliquo dubitari poſſit, ſtatuum, decernimus, & declaramus, quod omnes, & singulos Sa- cerdotes tam ſeculareſ, quam quorumvis, etiam quomodolibet exemplorum, ac Sedi Apo- stolice immediate ſubjectorum Ordinum, institutorum, Societatum, & Congregationum Re- gulares cujuscumque dignitatis, & præminentia, aut quovis privilegio muniti exiſtant, qui perpeſtranda in actu ſacramentoſiſ confeſſionis ſive ante, vel poſt immediatè, ſeu occaſione, vel prætextu confeſſionis hujuſmodi, etiam ipſa confeſſione non ſequita, ſive extra occaſionē con- feſſionis in confeſſionario, aut in loco quoquaque ubi confeſſiones ſacramentalis audiantur,

ſeu

DIANAE
omnia
TO. III. LV. V
E. III.

seu ad confessionem audiendam electo, simulantes ihidem confessiones audire, sollicitate vel provocare tentaverint; aut cum eis illicitos, & irhoneatos sermones, sive tractatus habuerint, pravitatis Inquisitores, & locorum ordinarios omnium Regnum, Provinciarum, civitatum, dominorum, & locorum universi Orbis Christiani, in suis quenque diocesibus, & territoriis, per has nostras litteras, etiam privative, quod omnes alios, specialiter; ac perpetuo iudicis delegamus, ut super his contra praedictos simul, vel separatis in omnibus, prout in causis fidei juxta sacrorum Canonum formam, necnon Officii Inquisitionis hujusmodi constitutiones, privilegia, consuetudines, & decreta diligenter inquirant, & procedant, & quos in aliis ex hujusmodi nefariis excessibus culpabiles reperirent, in eos pro criminum qualitate, & circumstantiis, suspen. ab executione Ordinis, privationis beneficiorum, dignitatum, & officiorum quorumcumque, ac perpetua inhabilitatis ad illas; necnon vocis activae, & passivae, si Regulares fuerint; exili, damnationis ad tritemes, & carceres, etiam in perpetuum absque ultra spe gratiae, aliasque penas decernant: eos quoque si pro delicti enormitate graviores penas meruerint, debita precedente degradatione, Curia seculari puniendos tradat. Dantes etiam facultatem venerabilibus Fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus generalibus Inquisitoribus, ne delictum tam enorme, Ecclesiae Dei tam perniciosum remaneat, ob probationum defectum impunitum (cum difficilis sit probationis) testibus, etiam singularibus, concurrentibus presumptionibus, indicis, & aliis administris, delictum probatum esse arbitrio suo judicandi, & Curia seculari, ut prefertur, reum tradendum esse pronunciandi. Non obstantibus omnibus, quæ dictus Praedecessor in suis literis predictis voluit non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque. Mandantes omnibus Confessariis, ut suos penitentes, quos novarent fuisse ab aliis, ut supra solicitatos, moneant de obligacione denuncianti solicitanter, seu, vel prefertur, tractantes, Inquisitoribus, seu locorum Ordinariis predictis, quod si hoc officium prætermiserint, vel penitentes docerent, non teneri ad denunciandum Confessarios solicitantes, seu tractantes, ut supra idem locorum Ordinarii, & Inquisitores illos pro modo culpe punire non negligant. Volumus autem, ut præsentium transumptris, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in judicio, & extra, ubique habeatur, quæ præsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ, quodque eadem præsentes litteræ, seu illatum exempla ad valvas Basilikarum S. Ioannis Lateran. ac Principis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Flora affixaæ omnes ita arcent, ac si unicuique personaliter intimatae fuissent.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris, die 30. Augusti 1622. Pontificatus nostri anno secundo.

Iurisdictio Inquisitorum heretice pravitatis in eos, qui ad Ordinem Presbyteratus minime promoti, Missas celebrant, & Paenitentia Sacramentum ministrant.

GREGORIVS Papa XIII I.

Ad perpetuam rei memoriam.

Officij nostri partes sedulò præstare tenemur (ut dubia, quæ variis Doctorum opinionibus, hinc inde diversa sentientibus agitantur, ad jurisdictionem sanctissimi Officii Inquisitionis heretice pravitatis pertinent, nostra declarationis oraculo (prout ratio ipsa suadere videtur) dilucidentur, ut nulla cuiquam dubitandi occasio in posterum relinquantur.

§.1. Ad aures nostras siquidem nuper pervenit, multos esse, qui dubitent, an contra eos, qui in sacro Presbyteratus ordine non constituti, Missas celebrare, confessiones audire, ac absolutionem impartiri, ac si fuerint, per Officium Sanctissimæ Inquisitionis heretice pravitatis in Hispaniarum Regnis institutum, & illius Inquisitores procedendum, vel etiam animadvertendum sit, ac hi, qui talia patraverint, per Inquisitores praedictos puniri debeant. Nam et si multorum sententia affirmetur, prædictum delictum ab Inquisitoribus plectendum esse, hisce præsertim temporibus, quibus hereticci temere audent proferre, etiam sacerdotes corum Sacramentorum ministros esse posse, non defuncti ramen hi, qui contraria adhærent opinioni. Vnde plerumque per eorumdem Regnum Inquisitores, diversa feruntur in hujusmodi causis suffragia.

§.2. Nos itaque, ut omnis difficultas, dubitatioque tollatur, animadvertisentes, eos;

Tom. V.

Zz 3 qui

546 Tractatus XIII. Decreta,

qui Presbyteratus ordine non sunt insigniti, & se in administrandis dictis Sacramentis ingerunt, factō Catholigam veritatem impugnare, quæ solos Presbyteros ministros eorumdem Sacramentorum constituedo, illis dumtaxat, quibus eadem munera congruere existimavit, committi voluit, eorum, qui in Presbyteratus Ordine non constituti Missas celebrant, ac confessiones, audiunt, ut præfertur, cognitionem, & punitiōnem etiam ad Inquisitionis officium, & Inquisitores ante dictos pertinere, & quod hujusmodi delicti ratione, adversus eos inquirere, procedere, ac culpabiles repertos punire, officium, & Inquisitores prædicti valeant Apostolica auctoritate præsentium tenore, perpetuo declaramus, & diffinimus.

§.3. Et ita ab omnibus, & singulis Ordinariis, & delegatis judicibus, sublata eis, & eorum cuilibet quavis alia judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§.4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon iuribus municipalibus, legibus Regnum predicatorum, pragmaticisque sanctionibus, ac statutis, & consuetudinibus civitatum, & locorum quorumcumque dictorum Regnum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis forsitan per nos, ac quoscumque alios Romanos Pontifices Prædecessores nostros, sub quibusvis verborum formis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis Decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, seu de Apostolica potestatis plenitudine, vel ad supplicationem Regum, Ducum, & aliorum Principum concessis, & confirmatis, quibus omnibus illorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alibi in suo labore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus. Ceterisque contrariai qui buscumque.

Datum Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris, die 6. Augusti anno à Nativitate Domini 1174. Pontificatus autem nostri anno 3.

Quod Inquisitores hæreticae pravitatis, & locorum Ordinarij, eos, qui ad Presbyteratus Ordinem non promoti, Missas celebrant, vel Sacramentum Pœnitentia ministrant, prævia degradatione, Curia seculari debitis ab ea plectendis pœnis tradant.

CLEMENS Papa VIII.

Ad perpetuam rei memoriā.

ET si alias fel. rec. Paulus Papa IV. Prædecessor noster ad nefariam, & sacrilegam quondam hominum temeritatem coercendam, qui cum ad sacrum Presbyteratus Ordinem minimè promoti sint, Sacerdotis tamen auctoritatem sibi temere assumentes, Missarum celebrationem usurpare, & Sacramentum Pœnitentia ministrare præsumunt, decrevit, hujusmodi delinquentes à Sanctæ Inquisitionis judicibus tradi debere Curia seculari, debita animadversione puniendos.

§.1. Etsi postea fel. rec. Sixtus Papa IV. etiam Præcessor noster, prædictum Pauli IV. decretum innovari, ac serio observari mandaverit, ed tamē dictorum hominum prorupta audacia, ut prætextu ignorantis hujusmodi decretorum, ac pœnatum contra ipsos, ut præfertur, inflatarum, illis se minimè subjacere, & obnoxios esse putent, ac propterea se ab eisdem liberari, & absolvī posse prætendant.

§.2. Nos igitur animadvententes, hujusmodi perditos, & nefarios homines ad sacrum Presbyteratus Ordinem non promotos, Missarum celebrationem usurpare præsumentes, non solum actus idolatriæ, saltem extrinsecè, seu per externa, & visibilia Religionis, & pietatis signa exercere, sed etiam quantum in ipsis est, efficere, ut Christi fideles, qui credunt, eos ordinatos esse, & ritè confidere Sacramentum Eucharistia, idolatriæ crimen ignoranter incurrit, purum videlicet panem, & vinum, tanquam verum Christi Domini nostri corpus, & sanguinem, eisdem adorandum proponentes. Confessiones autem audientes, non solum Sacramenti Pœnitentia dignitatem contemnere, verum etiam Christi fideles decipere, dum scilicet inique sibi assumunt gradum sacerdotalem, & auctoritatem absolvendi a peccatis, magno cum periculo, & scandalo plurimorum.

§.3. Prosterea, ut gravissima hæc scelera committentes, posthac debito supplicio puniantur. Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac matura deliberatione, deque Apostolica potestatis

DIANAE
omnia
TO. III. LV. V
E. III.

Et Constitutiones Pontificum.

547

testatis plenitudine, S. Inquisitionis judicium conscientiae consulere, & ne in futurum de pœna hisce delinquentibus imponenda dubitari possit, pròvidet volentes, supradictorum prædecessorum nostrorum vestigiis inhærentes, hac perpetuè valitura Constitutione decernimus, atque statuimus, ut quicumque non promotus ad sacrum Presbyteratus Ordinem, repertus fuerit Missarum celebrationem usurpasse, vel Sacramentalem confessionem audivisse à iudicibus Sanctæ Inquisitionis, vel locorum ordinariis tanquam Ecclesiae misericordia indignus à foro Ecclesiastico abiciatur, & ab Ordinibus Ecclesiasticis, si quos habuerit, ritè degradatus, statim Curia seculari tradatur, per judices seculares debitum poenis pœnendus.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, etiam in corpore juris clausis. Quibus omnibus, & singulis, illarum tenores pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, specialiter, & expressè dergamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 5. Ut autem hujusmodi constitutionis ignorantia de cetero allegari, aut prætendi nunquam possit, atque præsentes litteræ omnibus innotescant, Volumus, illas ad valvas S. Ioannis Lateranensis, & Principis Apostolorumq[ue] de urbe Basilikarum, & in acie Campi Flora more solito publicari, & affigi, atque iis inde amotis carumdem exempla etiam impressa ibi affixa relinqui, factaque hujusmodi publicatione, omnes, qui in Urbe post mensem, qui verò extra eam, & citra montes, post quatuor menses, qui demum ultra montes fuerint, post decem menses à die publicationis præsentium computandos afficer, & arctare, ac si eorum cuilibet personaliter intimatae fuissent.

§. 6. Ac præterea mandamus carumdem præsentium litterarum exemplis esiam impressis, & manu Notarii publici subscriptis, & sigillo Officii sanctæ Romanae Inquisitionis, vel alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eandem prorsus fidem haberi, quæ hisce præsentibus haberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 1. Decembri 1501. Pontificis nostri anno 10.

Ampliatio Constitutionis à Clemente VIII. contra non promotos ad sacrum Presbyteratus Ordinem, sacramentales confessiones audientes, aut Missam celebrantes, Curia seculari prævia degradatione tradendos editæ, ad omnes etiam minores vigintiquinque annis, dummodo vigesimum etatis annum compleverint.

V R B A N V S Papa VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

A Postolatus officium, cui meritis, licet imparibus, disponente Deo præsidemus, à nobis iis præfertim, quorum eo sacrilega processit audacia, ut sub beneficio minoris ætatis, Apostolicis constitutionibus confoveant in delictis, quorum statutis poenis se idcirco jactant, minimè subjaceat. Alias si quidem à felicis recordationis Clemente Papa VII. Prædecessore nostro emanarunt literæ tenoris sequentis, videlicet.

CLEMENS Papa VII. ad perpetuam rei memoriam. Et si alias felicis recordationis Paulus Papa IV. Prædecessor noster ad nefariam, & sacrilegam quorundam hominum temeritatē coërcendam, qui cùm ad sacrum Presbyteratus Ordinem minimè probati sunt, Sacerdotis tamen auctoritatem sibi temerè assumentes, Missarum celebrationem usurpare, & Sacramentum poenitentia ministrare præsumunt, decrevit, hujusmodi delinquentes à Sancta Inquisitione judicibus tradi debere Curia seculari, debita animadversione puniendos, & postea fel. record. Sixtus Papa V. etiam Prædecessor noster prædictum Pauli Papæ IV. decretum innovari, ac serio observari mandaverit; eo tamen dictorum hominum proruptis audacia, ut prætextu ignorationis hujusmodi decretorum, ac penarum contra ipsos, ut præfertur, infidarium, illis se minimè subjacere, & obnoxios esse putent, ac propterea se ab eisdem liberari, & absolví posse prætendant. Nos igitur animadvertisentes, hujusmodi perditos, & nefarios homines ad sacrum Presbyteratus Ordinem non promotos Missarum celebrationem usurpare præsumentes, non solum actus idololatriæ, saltem extrinsecè, seu per externa, & visibilia Religionis, & pietatis signa exercere, sed etiam (quantum in ipsis est) efficere, ut Christi fideles,

Z z 4

qui

Tractatus XIII. Decreta,

qui credunt eos ordinarios esse, & ritè confidere sacramentum Eucharistiae, idololatriæ criminis ignoranter incurant, purum videlicet panem, & vinum, tanquam verum Christi Domini nostræ Corpus, & Sanguinem eisdem adorandum proponentes, Confessiones autem audientes, non solum sacramenti Poenitentiae dignitatem contemnere, verum etiam Christi fideles decipere, dum scilicet insquæ libi assumunt gradum sacerdotalem, & auctoritatem absolvendi à peccato magno cum periculo, & scandalo plurimorum. Propterea ut gravissima hæc scelerata, ac matura deliberatione, deque Apostolica potestatis plenitudine, S. Inquisitionis iudicium conscientia consulere, & ne in futurum de poena hisce delinquentibus imponenda dubitari possit, prouidere volentes supradictorum Prædecessorum nostrorum vestigia inhaerentes, hac perpetuò valitura constitutione decernimus, atque statuimus, ut quicumque non promotus ad sacrum Presbyteratus Ordinem repertus fuerit, Missarum celebrationem usurpare, vel sacramentalem confessionem audivisse, à judicibus sanctæ Inquisitionis, vel locorum Ordinariis, tanquam Ecclesiæ misericordia indignus, à foro Ecclesiastico abiciatur, ab Ordinibus Ecclesiasticis, si quos habuerit, ritè degradatus, statim Curia seculari tractatur, per judices seculares debitis penitentiæ plectendus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, etiam in corpore juris clausis. Quibus omnibus, & singulis, illarum tenet pro sufficienter expensis, & ad verbum insertis habentes, specialiter, & expresse derogamus; caterisque contraria quibuscumque. Ut autem hujusmodi constitutionis ignorantie de cetero allegati, aut praetendi nunquam possit; atque ut praesentes literæ omnibus innotescant, volumus, illas ad valvas S. Ioannis Lateranen. & Principis Apostolorum de vrbe Basilicarum, & in acie Campi Floræ more solito publicati, & affigi, atque iis inde amoris, earundem exempla, etiam impressa, ibi affixa relinqui factaque hujusmodi publicatione, omnes, qui in vrbe post mensem, qui verò extra eam, & citra montes, post quatuor menses, qui demum ultra montes fuerint, post decem menses à die publicationis praesentium computandos, afficer, & attare, ac si eorum cuiilibet intimatae fuissent personaliter. Ac præterea mandamus, earundem praesentium literarum exemplis, etiam impressis, & manu Notarii publici subscriptis, & sigillo Officij Sanctæ Romanae Inquisitionis, vel alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eamdem pro rursus fidem haberi, quæ hisce praesentibus haberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Roma apud sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die prima Decembris 1601. Pontificatus nostri anno decimo.

Cum autem, sicut accepimus, nonnulli privilegio minoris aetatis nimis temerè confisi, legum indulgentia freti, penas à D. Clem. prædecessori nostri constitutione in hujusmodi delinquentes statutas parvipendere presumant; Nos detestantes, & quantum in nobis est, colibere volentes impiam, ac nefariam horum temeritatem, qui atrocissimo hoc sceleri Catholicam veritatem, quæ solo Presbyteros dictorum Sacramentorum ministros esse docuit, facto impugnat, negotio hujusmodi in Congregatione venerabilium fratrum nostrorum sanctæ Romanae Ecclesiæ Cardinalium, Generalium Inquisitorum coram nobis habita maturè discussio, inherentes constitutione prædictæ, aliusque decretis per fel. rec. Paulum IV. & Sixtum V. Ponif. Rom. Prædecessores nostros contra similia perpetrantes editis, eaque etiam ad effectum prædictum maturæ deliberatione, deque Apostolica potestatis plenitudine ampliantes, & extenderentes hac nostra perpetuò valitura constitutione statuimus, & decernimus, ut de cetero perpetuis futuris temporibus, & quæ imposterum ad sacrum Presbyteratus Ordinem promotus, Missam celebrare, aut sacramentalem Confessionem audire præsumperit, aetate minori annis viginti quinque non excusetur, quo minus eidem Clementis constitutioni subjeciat, dummodo vigesimum sex aetatis annum compleverit, ipseque non promotus sic delinquens, nulla habita consideratione præfata minoris aetatis, five laicus, five Clericus secularis, aut cuiusvis Ordinis, Congregationis, Societatis, etiam de necessitate exprimendæ regularis, aut cuiusvis alterius instituti, etiam quantumvis exempti & privilegiati, nobisque, & Apostolica Sedi immediate subiecti, necnon militiarum quarumcumq; etiam sancti Ioanni Hierosolymitani fuerit, tradatur Curia seculari poenis debitis plectendus, sicq; & non aliter per quocumque sanctæ Inquisitionis judices, & Inquisidores, etiam Generales Sanctæ Romanae Ecclesiæ Cardinales, & locorum Ordinarios (sublata eis, & eorum cuiilibet quavis alteri judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate) judicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus. Quocirca omnibus, & singulis, ad quos spectat, & pro tempore quomodolibet spectabit, in virtute sanctæ obedientiæ, districte præcipiendo, mandamus, quatenus statutum, decreum, & constitutionem hanc nostram inviolabiliter obseruant, & observari faciant. Non obstantibus constitutionibus,

DIANAE
omnia
TO. III. LV. V
E. III

Et Constitutiones Pontificum. . . . 549

constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac in Conciliis etiam generalibus, editis etiam in corpore juris clausis, necnon legibus, statutis, decretis, confuetudinibus, & privilegiis ad favorem minorum vigintiquinque annis, quomodolibet, & ubicumque locorum editis, ac alias in ipsorum favorem facientibus, Apostolica etiam confirmatione, & juramento, seu quavis firmitate alia roboratis. Quibus omnibus, & singulis illorum ten. praealentibus pro sufficienter expressis, & ad verbum inseritis habentes, specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem harum litterarum publicationem, & affixionem fieri juxta formam in prædicta Clementis constitutione præscriptam, easque publicatas, & affixas omnes intra urbem, & extrâ, tam citra, quam ultra montes, & mare, post tempus in ipso Clementis constitutione præfixum arctare, & afficere, ac si cuilibet personaliter intimatae fuissent. Mandamus pariter, ut earumdem transumptis, etiam impressis, manuâ, Notarij publici subscriptis, & sigillo Officij Sanctæ Romanae Inquisitionis, vel alicujus personæ, in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eadem que præsentibus hisce adhiberetur, fides adhibeatur.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die 23. Martij 1628. Pontificatus nostri anno 5.

M. A. MARALDVS.

Contra exercentes artem Astrologia iudicaria, & alia quacumque divinationum genera, librosque legentes.

S I X T V S Episcopus , servus servorum Dei ,

Ad perpetuam rei memoriam.

C Oeli, & terræ Creator Deus, quem unum Omnipotentem corde credimus ad justitiam,
& ore confitemur ad salutem, et si homini, quem imaginem, & similitudinem suam crea-
vit, mentem dederit, quæ non solum divino fidei lumine illustrata, mysteria illa cognosce-
ret, quæ humanam intelligentiam superant, sed etiam naturæ suæ vi, magno licet cum la-
bore, præclara multa investigaret, atque intelligerer, tamen ut superbum animal homo non
altum saperet, sed timeret, & immensam conditoris sui majestatem humi stratus venerare-
tur, sibi soli eorum, quæ eventura sunt, scientiam, & futurarum rerum cognitionem reser-
vavit. Solus enim ipse, cuius oculis omnia nuda, & aperta sunt, & ad intimas hominum
cognitiones penetrat, & consequentes eorum actiones intuetur, solus ipse, qui vocat ea,
quæ non sunt, tanquam ea, quæ sunt, omnia præsentia, & ante oculos posita habet, solus
denique omnia, & singula quæcumque, totius temporis decursu, & sæculorum ætatis
futura sunt, ab omni aeternitate novit, & admirabili providentia dispositi, quæ non modo
humanae mentis imbecillitas ignorat, sed nec dæmones ipsi præsentire possunt. Quare ido-
lorum in futuri annunciadis falsitatem, & imbecillitatem, eorum, qui eis cultum adhi-
bebant vanitatem irridet Spiritus sanctus apud Isaïam illis verbis: *Annunciate que ventura
sunt in futurum, & sciens, quia D[omi]n[u]s estis vos;* & in novo Testamento Christus Dominus, Dis-
cipulorum suorum de futuri eventibus paulo cupidius inquirentium, interrogationem gravi-
illa responsione reddit, qua etiam omnium fidelium suorum curiositatem coœcuit. *Non e[st]
vestrum scire tempora, vel momenta, que Pater posuit in sua potestate.* Nec verò ad futuros even-
tus, & fortuitos casus prænoscendos (futuri eventibus ex naturalibus causis necessariis), vel
frequenter provenientibus, quæ ad divinationem non pertinent, dumtaxat exceptis) ullæ sunt
veræ artes, aut disciplinae, sed fallaces, & vanæ improborum hominum astutia, & dæmonum
fraudibus introductæ, ex quorum operatione, consilio, vel auxilio omnis divinitate diffanat, sive
quod exprestè ad futura manifestanda invocentur, sive quod ipsi prævitate sua, & odio in ge-
nus humanum, occulè, etiam præter hominis intentionem se ingerant, & intrudant vanis In-
quisitionibus futurorum, ut mentes hominum pernicioſis vanitatibus, & fallaci contingentium
prænunciatione implacentur, & omni impietatis genere deplaventur. Quæ quidem ipsis cog-
nitæ sunt, non divinitate aliqua, nec vera futuri rerum scientia, sed naturæ subtleris acu-
mine, & alii quibusdam modis, quos hominum obtusior intelligentia ignorat. Quamobrem
dubitandum non est, in hujusmodi futurorum contingentium, & fortuitorum eventuum Inqui-
sitione, & præcognitione, Diaboli operationem se fallaciter immiscere, ut sua fraude, ac dolis,
miseros homines à via salutis avertat & laqueo dánationis involuat. Quæ cum ita sint, non nulli
hæc fideliter, & religiose, ut debent, nō intendentes, sed curiosa sectantes, graviter Deū offendunt,
errates ipsi, & alios in errore mittentes, tales in primis sūt Astrologi, olim Mathematici, & Gene-
thiacci, & Planetarij vocati, qui vanâ, fallâmq[ue], syderum, & Astrorū scientiâ profitentes, divinæq[ue]
dispositionis

Tractatus XIII. Decreta,

550

dispositio[n]is ordinationem, sub tempore revelandam prævenire audacissimè fatigentes, hominum nativitates, seu genituras, ex motu syderum, & Astrorum casu metiuntur, ac judicant quævis alia temporum, & momentorum vanissima observatione, & notratione, de uniuscujus certaminibus, inimicitias, carceribus, cædibus, variis discriminibus, aliisque prosperis, & adversis casibus, & eventibus præcognoscere, judicare, & affirmare temere præsumunt, non si ne magno periculo erroris, & infidelitatis; cum Sanctus Augustinus præcipuum Ecclesiæ Christianam fidem, & Baptismum prævaricasse affimeret, ut illos merito Apostolus arguat, atque infra laboraverim in vobis. Hi igitur levissimi, & temerarij homines in miserandam animarum suarum ruinam, grave fidelium scandalum, & Christianæ fidei detrimentum, futuros rerum eventus, & quæcumque prosperè, vel adversè obvientura sunt, ac actus humanos, ea denique, quæ ex libera hominum voluntate proficiuntur, Atbris, syderibusque adscribunt, eisque facultatem, vim, seu virtutem, & efficaciam tribuunt significandi futura, & ad præcognita ita inclinandi, ut sic omnino, nec aliter eventura sint, atque ob eam causam de iis rebus omnibus judicia facere, prognostica, prædictiones, & præcognitiones sibi assumere, & palam vendicare non dubitant, quibus pauci rudes, & imperiti, aliquie nimis creduli, & imprudentes rancam fidem præstant, vt ex hujusmodi iudiciorum & prædictionum præscripto, aliquid certò esse credant, aut sperent, quorum sanè, & mendacium Magistrorum temeritas, & infelicitum discipulorum credulitas magnopere deploranda est, qui vel divinis litteris admoniti non intelligunt hominis præstantiam, cui cœli, & stellæ, & clarissima cœli sydera, Sol, & Luna, Deo ita disponente, non imperant, sed inferiunt; sic enim Moyses populum Dei, ut hunc errorem caveret, præmonebat. Ne fortè elevatis oculis ad cœlum, videoles solem, & lunam, & omnia astra cœli, & errore deceptus adores ea, & colas, quæ creavit Dominus Deus tuus in ministerium cunctis gentibus, quæ sub cœlo sunt; sed quid sydera mirandum est homini servire, nonne nobilissima intelligentia Angeli ipsi omnes sunt administratorij spiritus in ministerium missi, propter eos, qui hæreditatem capiunt salutis? nam rationales oves ita diligit Deus, ut non solùm Episcopos, quemadmodum à S. Ambroso scriptum est, ad tuendum gregem ordinaverit, sed etiam Angelos destinaverit. Præclarè etiam S. Hieronymus: Magna dignitas animalium, ut unaquæque habeat ab actu nativitatis in custodiā sui Angelum delegatum. Quod si Angeli homines custodiunt, quid adversus Angelorum custodiā, & tutelam altra moliri, aut efficere poterunt, quæ cum ipsis Angelis nullo modo sint comparanda; nec fanè hoc loco præterea est eximij Ecclesiæ Doctoris, & Beatissimi Pontificis magni Gregorij sententia, qui Priscillianistas, hæreticos unumquemque hominem sub constitutionibus stellarum nasci putantes magno rerum & verborum pondere confutat, Alijs, inquit, à fidelium cordibus, vt aliquid esse fatum dicant, vitam quippe hominum solus hanc conditor, qui creavit, administrat, nonque enim propter stellas homo, sed stellæ propter homines facta sunt, & si stella fatum hominis esse dicitur, ipsis suis ministeriis subesse homo perhibetur. Vt inanis homines hæc sapient, & intelligenter, ac Dei monitis obtemperarent in Levitico dicentis. Non declineris ad magos, nec ab Ar iolis aliquid sciscitemini, vt polluamini per eos. Neque enim quæ Christiana, & vera pietas repellit, ac damnat, tanto studio investigarent, iisdemque misericordi decipi, atque irretiri paterentur. Sunt etiam inanes quidam homines, & curiosi, vel impii, & irreligiosi, qui futurorum, & occultarum aliarum rerum notitiam aded anxiè habere student, vt ab eadem prænoscenda, & investiganda in divinæ legis offenditionem multipliciter incurvant. Alij enim Geomantia, Hydromantia, Aeromantia, Pyromantia, Onomantia, Chyromantia, Necromantia, aliisque sortilegiis, & superstitionibus, non sine dæmonum saltē occulta scierant, aut tacita pactione, operam dare, seu illis, ac sortibus illicitis taxillorū, granorum triticeorum, vel fabarum jaētu, uti non verentur. Alij verò alias præstitez, & antiquataz, ac per Crucis victoriā prostratae idololatriæ reliquias retinentes: quibusdam auguris, auspiciis, similibusve signis, & vanis observationibus ad futurorum divinationem intendunt; alijs autem sunt, qui cum morte foedus incunt, & pactum faciunt cum inferno, qui similiter ad occultorum divinationem, ad inveniendos thesauros, vel ad alia facinora perpetranda, etiam expressa cum Diabolo pactione facta, in manifestam suarum perniciem animalium nefarias, magicaz artis incantationes, instrumenta, & veneficia adhibent, circulos, & diabolicos characteres describunt, dæmones invocant, aut consulunt, ab eis responsa perunt, aut accipiunt, eis preces, & thuris, aut aliarum rerum suffumenta, seu fumigationes, aliave sacrificia offerunt, candelas accendunt, aut rebus sacris, vel Sacramentis, aut sacramentalibus sacrilegè

DIANAE
omnia
TO. III. LV. V.
E. III.

sacrilegè abutuntur, adorationis, genuflexionis, aut quævis alia impietatis obsequia praæstant, cultum veneracionem tribuunt, aut annulum, vel speculum, & parvas phialas sibi fabricant, aut fabricari curant ad dæmones in eis alligandos, seu includendos, ut purant, ad responsa ab ipsis inde petenda, aut habenda. Alij præterea etiam in corporibus obfessis, vel lymphaticis, & ipsi inde petenda, aut habenda. Alij quoque præstigiatores, frequentius verò mulierculæ quædam superstitionibus de- ditæ, in phialis, seu vaseulis vitreis aqua plenis, vel in speculo accensis candelis, etiam benedictis sub nomine Angeli sancti, & alibi Diabolum omnium malorum fautorum supplices adorantes, vel in unguibus, aut palma manus, quandoque etiam oleo perunctis eundem omnium falaciarum Architectum orant, ut similiter futura vel occulta quævis spectra, & apparentes ima- gines, seu phantasticas visiones, sibi ostendat, aut ab eodem Patre mendacijs Diabolo aliis incantationibus, aut variis superstitionis observationibus futurorum occultorum hujusmodi ve- ritatem, querunt, & hominibus prædicere contendunt. Quoru[m] omnium, quos suprà enu- meravimus, consimilis impietas parem exitum habet, nimisq[ue] quod Dæmonis præstigiis, ac dolis, tum qui divinat, tum qui divinationem expertus illusi, ac delusi miserim[er]e periun- tur. Itaque cùm futuros eventus in scipis considerare antequam fiat, sit Dei proprium, illud necessariò consequitur, ut Astrologi, & alij prædicti, qui hujusmodi futura prænuntiare, aut prænoscere quocumque modo, nisi Deo revelante, audent in justè, atque impudenter, quod Dei est, sibi assument, & usurpent; sic fit, ut dum ab eis, quod solius est creatoris, perperam creaturis tribuitur divina maiestas graviter lœdatur, fidei integritas violetur, animabus pre- tio Christi Sanguine redemptis, pestis, atque exitium importetur.

§. 2. Et licet jam pridem regulis Indicis librorum prohibitorum ex decreto sacri generalis Trid. Conc. confetti, illud inter cætera constitutum fuerit, ut Episcopi diligenter providerent, ne hujusmodi Astrologiæ judiciaire libri, tractatus, indices, legerentur, vel haberentur, qui de futuris contingentibus, successibus, fortuitisve casibus, aut in actionibus, quæ ab humana vo- luntate pendent, certò aliquid eventurum affirmare audent, permisso ratiæ judiciis, & natu- ralibus observationibus, quæ navigationis, agriculturæ, sive medicæ artis juvandæ gratia cōscripta fuissent, libros verò omnes, & scripta Geomantia, Hydromantia, Chiromantia, Necromantia, sive in quibus continentur sortilegia, beneficia, auguria, auspicia, incantationes artis magi- cae, proflus rejici, & aboleri curarent: Non tamen errorum corruptelarum, delictorum, & abu- sum prædictorum extirpationi, usque adeo provisum est, quin etiam adhuc in nonnullis lo- cis, & apud plurimos curiosius vigeant, cùm valde frequenter, detestis Diaboli insidiis, divi- nationum, sortilegiorum, & variarum superstitionum omnia plena essent in dies detergantur.

§. 3. Nos igitur, qui pro nostro Pastoralis officij munere fidei integratatem inviolatam con- servare debemus, & animarum salutem proposcere, quantum divina gratia adjutrice possumus ex paterna charitatis visceribus optamus, damnantes, & reprobantes omne genus divinationum, quæ Diabolo auctore, ad fidelium deceptionem à prædictis curiosis, vel perditis hominibus fieri solent. Cupientes præterea sanctam illam Christianæ Religionis simplicitatem, præsestini ubi agitur de summa Creatoris Dei potestate, sapientia, & providentia ab omni erroris labore, integrum arque incorruptam, ut par est, retineri. Volentes quoque prædictæ falsæ credulitati ac hujusmodi illicitarum divinationum, & superstitionum, detestabili studio, & execrandis fla- gitii atque impunitatibus occurrere, ut de Christiano populo meritò dici possit, quod de antiquo, Dei populo scriptum est. Non est augurium in Iacob, neque divinatio in Israël. Hac perpe- tuò valitura constitutione, A post, auctoritate statuimus, & mandamus, ut tam contra Astrolo- gos, Mathematicos, & alios quoquæ dictæ judiciaire Astrologiæ artem, praterquam circa agriculturam: navigationem, & rem medicam imposterum exercentes, aut facientes judicia, & nativitates hominum, quibus de futuris contingentibus, successibus, fortuitisve casibus, aut actionibus ex humana voluntate pendentibus aliquid eventurum affirmare audent, etiamsi id se non certò affirmare afferant, aut protestentur, quam contra alios utriusque sexus, qui su- prædictas damnatas vanas, fallaces, & perniciose divinandi artes, sive scientias exercent, profi- tentur, & docent aut discunt, quive hujusmodi illicitas divinationes, sortilegia, superstitiones, beneficia, incantationes, ac præmissa detestanda sceleræ, & delicta, ut præfertur, faciunt, aut in eis se quomodolibet intromittunt, cuiuscumque dignitatis, gradus, & conditionis existant, tam Episcopi, & Prælati, Superiori, ac alij Ordinarij locorum, quam Inquisitores hereticæ pravi- tatis, ubique gentium deputati, etiamsi in plerisque ex his casibus ante non procedebant, aut procedere non valebant, diligenter inquirant, & procedant, atque in eos severius Canonicis pœnis, & alii eorum arbitrio animadverant.

§. 4. Prohibentes, omnes, & singulos libros, opera, & tractatus hujusmodi iudiciaire Astrologiæ,

552. Tractatus XIII. Decreta,

Astrologie, Geomantie, Hydromantie, Pyromantie, Onomantie, Chiromantie, Necromantie, Artis magice, aut in quibus fortilegiā, veneficia, auguria, auspicia, execrabilis incantationes, ac superstitiones continentur, ac ut supra in memorato Indice interdictos sub censuris, & poenitentia in eo contentis à quibuscumque Christi fidelibus legi, aut quomodo liber retineri, sed illos Episcopis, & Ordinariis locorum, vel Inquisitoribus praeditis presentari, & confignari debere. Eo nihilominus eadem auctoritate statuimus, & mandamus, ut contra scienter legentes, aut retinentes libros, & scripta hujusmodi, seu in quibus talia continentur, similiter idem Inquisitores liberè, & licet procedant, ac procedere, & poenitentia condignis punire, & coercere possint.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 6. Ut autem praesentes nostræ litteræ ad communem omnium notitiam faciliter deducantur, jubemus, illas in valvis Basilicarum S. Io. Lateran. & Principis Apostolorum de Urbe, ac in acie Campi Floræ affigi, seu appendiceisque detractis, ipsarum exempla etiam impressa eidem in locis affixa relinqui.

§. 7. Et in super universis, & singulis venerabilibus Fratribus nostris Patriarchis, Primitibus, Archiepiscopis, Episcopis, locorum Ordinariis, & Praelatis, necnon Inquisitoribus hereticis pravitatis ubilibet constitutis per haec committimus, & virtute sanctæ obedientie distridere principiendo mandamus, ut per se, vel alium, seu alias easdem praesentes litteras, postquam eas reperierint, seu earum notitiam habuerint, in suis, & singulis Parochialibus Ecclesiis, dum in eis populi multitudo ad Divina convenerit, deinde vero semel in anno, & quoties eis expondere videbitur, a vulgari sermone publicent, aut publicari faciant.

§. 8. Quia vero difficile forerat praesentes litteras ad singula quæque loca, in quibus de eis fiducies facienda erit, deferri, volumus ut earum transumptis etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, ac parvo sigillo S. Romanæ, & universalis Inquisitionis, aut alicuius Praelati, vel Curia Ecclesiastica munitis, eadem protus fides in judicio, & extra ubique locorum adhibeatur, quæ eisdem originalibus litteris adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensa. Nulli ergo, &c.

Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1585. Nonis Ianuarii, Pontifici nostri anno I.

Contra Astrologos iudiciarios, qui de statu Reipublica Christianæ, vel Sedis Apostolica, seu vita Romani Pontificis, aut eius consanguineorum iudicacere, nec non eos, qui illos desuper consulere præsumperint, cum innovatione singulari constitutionis Sixti Papæ V.

V R B A N V S Episcopus, servus servorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

I Nserutabilis judiciorum Dei altitudo non patitur, ut humanus intellectus tenebrolo corporis carcere constrictus, super astra se extollens, arcana in finu divino recondita, & ipsis Beatissimis spiritibus ignota, nefaria curiositate, non solum explorare, sed etiam tanquam explorata in Dei contemptum, Reipublicæ perturbationem, & Principum periculum arroganti, & perniciose exemplo vendicare præsumat.

§. 1. Hinc est, ut quamvis civilibus, Canonisque sanctionibus, ac novissime fel. record. Sixti Papæ V. Prædecessoris nostri constitutione desuper edita Astrologorum, Mathematicorum vaticinatorum, & aliorum, qui eventura divinare, seu prædicere audent, quosque uti homicidas, & maleficos antiquitas estimavit, illorum potissimum, qui de summa Reipublicæ, vel Principis salute judicia ferre præsumerent, ars, professio, sive exercitium grayibus penitus inhibita esse noscantur. Attramen, sicut accepimus, nonnulli iniquitatis filii propriæ pugillatibus obliti, ac lenitate forsan, vel conniventia, & audeſtiores facti vanamque fatidicorum estimationem aucupantes, in deplorandam animarum suarum perditionem, gravemque Christi fiducium scandalum, etiam de Reipublicæ, & Principum incoluntate; illis solitudinem, hominibus vero inquietis rerum novandarum occasionem ea ratione inferte satagentes, prognostica, & prædictiones verbo, vel etiam scripto edere non erubescunt.

§. 2. Nos itaque perniciosis hujusmodi ausibus quantum nobis ex alto conceditur obviare, ac quos Dei respectus in officio non continet, poenarum grayitate, & severioris disciplina frano

DIANÆ
omnijā
TO. III. LVV
E. III

Et Constitutiones Pontificum. 553

fræno coërcere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, constitutionem per prefatum Sextum Prædecessorem desuper, ut præfertur, editam Apostolica auctoritate tendre præsentium perpetuo approbamus, confirmamus, & innovamus.

§. 3. Et insuper omnibus, & quibuscumque laicis cuiuscumque sexus, conditionis, status, gradus, qualitatis, & dignitatibus etiam Marchionalis, vel Ducalis existentibus, qui de statu Reipublicæ Christianæ, vel Sedis Apostolicæ, sive de vita, aut morte Romani Pontificis pro tempore existentis, ejusque usque ad tertium gradum inclusivè consanguineorum Mathematicos, ariolos, auspices, vaticinatores nuncupatos, vel alios Astrologiam judiciariam exerentes, seu alias quomodolibet profitentes, de cetero consuluerint, si desuper eorum judicia, prognostica, prædictiones, seu præcognitiones, etiam sibi oblatas receperint, illisve quomodolibet usque fuerint, vel illas penes se scienter retinuerint, aut alicui ostenderint, necnon iisdem Mathematicis, ariolos, aruspibus, vaticinatibus, sive aliis Astrologiam judiciariam, seu quamlibet artem divinatioriam quomodolibet profiteri; qui indicia, prognostica, seu præcognitiones, & prædictiones super praemissis, etiam si id non certò se affirmare protestentur, fecerint, sive a se, vel ab aliis facta, seu factas in posterum penes se similiter retinuerint, vel alicui dederint, fū ostenderint, aut de eis quovis modo etiam improbando scripto, vel verbis tractaverint, ne dum excommunicationis majoris latè sententia, sed etiam uti læsa Majestatis reis, ultimi supplicij, ac confusione omnium bonorum etiam Romanæ Curie officiorum, ac devolutionis quarumcumque civitatum, castrorum, & locorum iurisdictionalium, & feudalium.

§. 4. Clericos quoque, & Presbyteris, aliquique personis Ecclesiasticis, tam sacerdotalibus, quam cujusvis Ordinis, Congregationis, Societatis, seu instituti, vel militiarum quarumcumque, etiam Hospitalis sancti Ioan. Hierosolymitani, aliquique quomodolibet exemptis, ac nobis, & Apostolicæ Sedi immediatae subjectis, Regularibus utriusque sexus, ultra prædictas, etiam privationis beneficiorum, & dignitatum, ac officiorum Ecclesiasticorum, etiam Monasteriorum, Prioratum, Praeceptoriarum, ac aliorum quorumcumque, & inhabilitatis perpetuae ad illas impostorum obtinendas, ita quod persona Ecclesiastica prævia illarum degradatione Curie sacerdali tradantur punienda; in Episcopali, verò Archiepiscopali, Metropolitana, Primatiali, Patriarchali aut quacumq; alia etiam Superiori Ecclesiastica vel mundana quantumvis sublimi, excellenti, & speciali nota digna, etiam suprema constitutio dignitate, eisdem excommunicatis, ac privationis etiam regiminis, & administrationis Ecclesiasticorum, & aliorum quorumcumque beneficiorum, & dignitatum quantumvis amplissimarum, & Patriarchali majorum, ac officiorum suorum, & inhabilitatis penas ipso facto incurren. Apostolica auctoritate tenore præsentium infligimus, & imponimus.

§. 5. Cognitionem autem causarum hujusmodi quoad personas Ecclesiasticas, tam sacerdotes, quam regulares, in urbe nostra, & illius distritu ad dilectos filios nostrum Vicarium in spiritualibus generalem, nec non ejusdem Urbis Gubernatorem, ac causarum Curie Camerae Apostolicae Auditorem generalem, & eorum quemlibet insolidum extra verò vibem, & distritum prædictum in Provinciis, nobis, & Apostolicæ Sedi subjectis ad S. R. E. Cardinales in eisdem Provinciis de latere Legatos, & Prolegatos, ac Praesides in dignitate Ecclesiastica constitutos, pro tempore existentes, in aliis verò omnibus, & singulis Provinciis, Regnis, civitatibus, oppidis, castris, & locis, tam sub nostra, & dictæ Sedis, quam cujusvis alterius Principis, editione comprehensis, privatè quoad omnes etiam Superiorum Religiosorum, ipsique Superioribus penitus exclusis, ad Ordinarios locorum, ubilibet verò locorum ejam ad haereticæ pravitatis Inquisitoris spectare volumus.

§. 6. Mandantes dilectis filiis nostris, & dictæ Sedis de latere Legatis, & eorum Vicelegatis, & Praesidibus prædictis nunc, & pro tempore existentibus, necnon venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis singulis, videlicet in suis civitate, & diœcesi, & quoad loca intra fines alius eius diecesis, non tamen de diecesi existentia ipsarum diecesum, intra quarum fines eadem loca extiterint; quo verò ad ea, quæ extra fines alius eius diecesis consistunt, viciniis eorumdem locorum Ordinariis, ac etiam Inquisitoribus predictis quatenus ad instantiam cujusvis fisci, vel denunciatoris, ac etiam ex eorum officio causarum hujusmodi cognitiones suscipientes, prævia etiam avocatione à quibusvis aliis supra non expressis, nec à nobis specialiter delegatis in causis ipsis modo premisso procedant, omnibus juris, & facti remedii opportunitis, invocato etiam auxilio brachij sacerdotis.

§. 7. Inhibentes insuper Decanis, & Capitulis Ecclesiasticorum Cathedralium, Metropolitana- rum, & Patriarchalium, necnon quorumvis Ordinum, & locorum Regularium, Societatum, & Institutorum, ac etiam Hospitalis prædictorum Superioribus, Conventibus, & Fratribus, quantumvis exemptis, ne sub privationis beneficiorum, & officiorum, quorumcumque per eos

Tom. V.

A a a respecte

Tractatus XIII. Decreta,

554
rēspectivē obtentorum, ac similiter i[n]abilitatis ad alia in futurum obtinenda, vocisq[ue] d[icitu]r,
& passivā, necnon excommunicationis latrē sententia eo ipso incurrendis penis, Ordinarios
lōcorum, necnon Legatos, seu Vicelegatos, aliisque prædictos in causis hujusmodi proce-
dentes quoquāmodo impeditre, molestare, seu perturbare audeant, vel præsumant, ac etiam
mandantes, vt quates ad id fuerint requisiti, Religiosos ipsos, etiam si alicujus loci Regularis
dem mandaverint, consignent cum scripturis, & actis, si quæ facta fuſſe reperiantur.

§. 8. Eicque, & non aliter in præmissis per quoscumque judices, Ordinarios, delegatos, &
Commissarios, ac etiam Cameræ Apostolicæ Clericos, Presidents, necnon caſaturum Palatij
Apostolici, & Curiæ ejusdem Cameræ Generalem, Auditores, ac S.R.E. Camerarium, & alios
Cardinales etiam de latere Legatos, necnon Vicecamerarum, sublata eis, & eorum cūlibet,
quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique judicari, & diffiniri de-
bere, irritum quoque, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel
ignoranter contigerit attentati decernimus.

§. 9. Non obstantibus constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon nostra in mu-
nero Septuagesima, & aliis Cancellaria Apostolicæ Regulis, ac Provinciarum, Regionum, ci-
vitatum, terrarum, oppidorum, locorum, Ecclesiæ, Monasteriorum, Militiarum, Hospitalium,
etiam B. Ioannis prædictorum, aliorumque Religiosorum, & piorum locorum, etiam jura-
mento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & confundi-
nibus, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis eisdem, Provinciis, Regnis, Civitatibus,
terræ oppidis, locis, Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, & militiis prædictis, & aliis p[ro] locis,
ac illorum Universitatibus, Capitulis, Superioribus, & personis in contrarium, forsan quomo-
dolibet concessis, approbatis, & innotatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si illis, eo-
rumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum,
non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio, aut
aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum omnium tenores, ac si de verbo ad
verbum inferrentur, præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, ut
hac vice dumtaxat specialiter, & exp[re]ſſe harum serie derogamus, ceterisque contrariis qui-
buscumque.

§. 10. Volumus autem, quod præsentes litteræ in valvis Ecclesiæ Lateranensis, & Basilice
Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancelleria Apostolicæ, necnon in acie Campi Flora pu-
blicantur, & affigantur, quæ postquam sic affixæ, & publicatæ fuerint, quoscumque, tam in
statu nostro temporali, quam extra eum, ubique locorum perinde arcent, & afficiant, ac si
vnicuique nominatim, & personaliter intimata fuissent.

§. 11. Quodque earum exemplis, etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, &
gillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem profus fides in ju-
dicio, & extra, ubique adhibeat, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibita, vel
ostensa.

§. 12. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ approbationis, confirmationis,
innovationis, inflictionis, impositionis, inhibitionis, decreti, derogationis, & vo-
luntatis instingere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumple-
rit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se no-
verit incursum.

Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Domini 1651. Kalend. Aprilis Ponti-
fic. nostri anno octavo

Qui Itali extra Italiam non habitent in locis, ubi liber, & publicus cultus,
sive usus Catholicæ Religionis non existat.

CLEMENS Papa VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Cum, sicut non sine magno animi nostri dolore accepimus, quæplures Christi fideles ex
diversis Italia partibus, eorum Patriis, vbi vera, & Sancta Catholica, & Apostolica Reli-
gio viget, & publicè prædicatur, discendent, abeant in longinquâ loca, vbi non solum here-
ses impunè grassantur, sed quod peius est, Catholicæ Religionis usus publicè interdicuntur, &
prohibetur, quo sit, vt persona ibi permanentes, etiam Catholicæ sunt, cogantur tamen contra
corum

Et Constitutiones Pontificum. 555

cōrum pia desideria , sacrosanctæ Missæ sacrificio , aliisque divinis Officiis , ac sanctorum Sacerdotiorum perceptione in suarum animarum discr̄mēni diq̄us carere.

§. 1. Quare nos , his , & aliis malis , & periculis inde provenientibus , quantum cum Dominū no possumus obviate cupientes , hac nostra in perpetuum valitudo constitutione statuimus , & ordinamus , vt de cetero nullus Italus , sive mercator , sive cuiusvis alterius eōditionis , verstantus existat , quovis quæsto colore , prætextu , vel in genio audeat habitare , vel dōmīciliū tenere in civitate , oppido , seu loco , vbi aliqua Ecclesia cum Parocho , vel Pastore , seu Sacerdote Catholico non existat , in qua liberè , & sine omni periculo palam , publicè celebrari , & audiri possint sacrosanctæ Missæ , & alia divina Officia , & conciones , ac Sacra menta Ecclesiastica ministrari , mortuorum corpora sepeliri , & cetera fieri , juxta Ritum S. Romane Ecclesie .

§. 2. Utque iidem Itali abstineant à matrimonii cū hæreticis mulieribus , & ab hæreticorum sepulturis , filios suos de sacro fonte levari per hæreticos non permittant , nec ipsi vicissim hæreticorum filios , nisi per Catholicum Sacerdotem Catholicō more baptizentur , levare præfiant , Medicorum quoque hæreticorum opera , necessitate cessante , & vbi ad sit copia Catholicī Medicī idonei non vntantur .

§. 3. Cū verò Itali prædicti ex Italia recedunt ad morandum , seu inhabitandum in partibus prædictis , id significant suis Ordinariis , vel Inquisitoribus locorum , à quibus serio admoneantur , vt in eis perpetuò Catholicam , & Orthodoxam fidem constanter retinentes , & profitentes , plam , & Catholicam vitam ducant , Dominicanos , & festos dies , abstinentias , & sacra jejunia ab Ecclesia præcepta religiosè colant , atque omnem hæresim , & errorem hæreticos , schismatics , & ab Orthodoxa fide aberrantes fugiant , & evitent , ac ut saltē singulis annis de eorum sacramentali peccatorum confessione , & sanctissimæ Eucharistiae perceptione per eos facta , fidem , seu testimonium ipsis Ordinariis , vel Inquisitoribus in Italiam transmittant , ad quod & nos dictos Italos tenore præsentium teneri , & obligatos esse decernimus , & mandamus .

§. 4. Quid si quis propriæ salutis immemor , contra præmissa facere præsumperit , possit adversus eum per locorum Ordinarios , & Inquisidores hæreticæ pravitatis , vti de hæresi suspicatum procedi .

§. 5. Non obstantibus constitutionibus , & ordinationibus Apostolicis , ceterisque contrariis quibuscumque .

§. 6. Volumus autem , vt earumdem præsentium transumptis , etiam impressis , manu alicujus Notarii publici subscriptis , & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis , eadem proflus fides in judicio , & extra adhibeatur , quæ ipsismet præsentibus haberetur , si essent exhibitæ , vel ostensæ .

Datum Romæ apud S. Petrum , sub Annulo Piscatoris , die 26. Iulij 1596. Pontificatus nostri anno 5.

Contra hæreticos in locis Italia , & Insularum adiacentium quovis prætextu
commorantes , eorumque fautores .

GREGORIVS Papa XV.

Ad perpetuam rei memoriam .

R omani Pontificis B. Petri Apostolorum Principis successoris munus exigit , vt pro incumbente Dominicī gregis cura , & solicitudine Prædecessorum suorum constitutiones , eas præfertim , quæ ad sacrosanctæ fidei Catholicæ conservationem pertinent , quod suum perpetuum fortiantur effectum , & inviolabiliter observentur , innoveret , & extendat prout rerum , & temporum qualitatibus debite compensatis conspicitur in Domino salubriter expedire . Alias si quidem à fel. record. Clemente Papa VIII. Præcessore nostro emanarunt litteræ tenoris sequentis , videlicet .

Clemens Papa VIII. Ad futuram rei memoriam . Cū sicut non sine magno animi nostri dolore accepimus , quamplures Christi fideles ex diversis Italiae partibus , eorum Patriis , vbi vera , & sancta Catholicæ , Apostolica Religio vigeret , & publicè prædicatur , discedentes , abeant in longinqua loca , ubi non solùm hæreses impunè grassantur , sed quod pejus est , Catholicæ Religionis vsus publicè interdicitur , & prohibetur , quo fit , ut personæ ibi permanentes , etiam si Catholicæ sint , cogantur tamen contra eorum pia desideria sacrosanctæ Missæ Sacrificio , aliisque divinis Officiis , ac sanctorum Sacramentorum perceptione in suarum

Tom. V.

Aaa 2 animarum

animarum discrimen diutius carere. Quare nos his, & aliis malis, & periculis inde provenientibus, quantum cum Domino possimus, obviare cupientes hac nostra in perpetuum valitura constitutione statuimus, & ordinamus, ut de cetero nullus Italus, sive mercator, sive cuiusvis alterius conditionis sit, vel existat, quovis quæsito colore, prætextu, vel ingenio audeat habitare, vel donicilium tenere in civitate, oppido, seu loco, vbi aliqua Ecclesia cum Parochio, vel Pastore, seu Sacerdotio Catholico non existat, in qua liberè, & sine omni periculo palam, & publice celebrari, & attingi possint sacrosanctæ Missæ, & alia divina Officia, & conciones, ac Sacramenta Ecclesiastica ministrari, mortuorum corpora sepeliri, & cetera fieri juxta Ritum S.R.E. utque iudea Itali abstineant à matrimonio cum hereticis mulieribus, & ab hereticorum lepulturis, filios suos de sacro fonte levari per hereticos non permittant, nec ipsi vicissim hereticorum filios, nisi per Catholicum Sacerdotem Catholicum more baptizarentur, levare præsumant. Medicorum quoque hereticorum opera, necessitate cessante, & vbi adit copia Catholicæ Medicæ idonei, non vtantur. Cum vero Itali prædicti ex Italia recedant ad morganlocorum à quibus serio admoneantur, ut in eis perpetuo Catholicam, & Orthodoxam fidem constantem retinentes, & profitentes, piam, & Catholicam vitam ducant, Dominicos & festos dies, abstinentia & sacra jejunia ab Ecclesia præcepta religiosè colant, atque omnem hæresim, & errorem, Hæreticos, Schismaticos, & ab Orthodoxa fide aberrantes fugiant, & evitent, ac vt saltem singulis annis de eorum sacramentali peccatorum confessione, & Santissimæ Eucharistia perceptione per eos facta, fidem, seu testimonium ipsis Ordinariis, vel Inquisitoribus in Italiam transmittant, ad quod & Nos dictos Italos tenore præsentium tenet, & obligatos esse decernimus, & mandamus. Quod si quis propriæ salutis immemor contra præmissa facere præsumperit, possidat adversus eum per locorum Ordinarios, & Inquisidores hæreticæ pravitatis, vt de hæresi suspectum procedi Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus, Apostolicis, ceterisque contraria quibuscumque. Volumus autem, vt earumdem præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eadem prorsus fides in judicio, & extra adhibetur, quæ ipsiusmet præsentibus haberetur, si forent exhibita, vel ostendata.

Datum Romæ apud sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 26. Iulij 1595. Pontificatus nostri anno quinto.

Nos inviolabili dictarum Clementis literarum, & in eis contentorum quorūcumque observationi, quantum nobis ex alto conceditur, per amplius providere volentes, Mōu proprio, & ex certa scientia, ac natura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitude, hac nostra perpetuo valitura constitutione easdem Clementis Prædecessoris literas, cum omnibus, & singulis in eis contentis, tenore præsentium approbamus, & confirmamus: illasque innovamus, ac inviolabiliter observari mandamus. Insuper, ne villus hereticus in locis Italæ, & Insularum adjacentium, neque etiam sub commercijs, & mercimonij aut quoque prætextu domicilium contrahere, seu domum apertam habere propriam, vel conductam, aurogravis concessam, seu habitare, aut morari possit, earumdem tenore præsentium prohibemus, ac respectivè statuimus, & ordinamus. Contra prohibitioni autem ac statuto, & ordinationi nostris hujusmodi non parentes, seu contravenientes, cuiusvis, status, gradus, Ordinis, dignitatis, tam Ecclesiastica, quam secularis existentes, juxta formam juris procedatur, & puniantur. Et simili modo eos, qui hereticos prædictos receptaverint, eisque modo contra præsentium literarum tenorem, favorem opem, seu auxilium præbuerint, vti fautores, & receptatores hereticorum puniri, siue per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam S.R.E. Cardinales, & de latere Legatos (sublata eis, & eorum cuiilibet quavis alteri judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate) vbiique judicari, & diffiniri debere; ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attenari, auctoritate & tenore prædictis decernimus, & declaramus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contraria quibuscumque. Volumus autem, quod præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eadem prorsus fides adhibetur in judicio, & extra, quæ præsentibus adhibetur, si forent exhibita: vel ostensæ: quodque eadem præsentes post duos menses à die illarum publicationis comparandos, omnes, & singulos, ad quos spectat, arcent; & afficiant, perinde ac si unicusque personaliter intimassent.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 2. Iulij 1612. Pontificatus nostri anno secundo.

S. CARD. S. SUSANNAE.

Revocatio

DIANÆ
Tomma
TO. III. IV. V.
E IIII

Revocatio facultatum Superioribus quorumcumque Ordinum, & Religiorum quoquo modo concessarum, cognoscendi causas suorum subditorum, ad Officium S. Inquisitionis hereticae pravitatis, quomodolibet pertinentes.

PAVLVS Episcopus, servus servorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex ea interdum, quæ Prædecessoribus suis temporum, & rerum qualitate id tunc exposcente, proinde pro hæresum extirpatione sancta sunt, novis emergentibus rationibus revocat, & immutat aliaque desuper disponit, & ordinat prout in Domino salubriter consipit expedire.

§. 1. Dum siquidem fel. rec. Pius Papa I V. Prædecessor noster sua perpetuo valitu*s* constitutione statuit, ordinavit & declaravit, quod ex tunc deinceps in omnibus Christiani Orbis partibus Inquisitores hereticae pravitatis, tam Generales, quam in quibusvis Provinciis, civitatibus, oppidis, terris, & locis pro tempore deputati particulares, contra omnes quorumcumque Ordinum, etiam exemptorum, etiam Mendicantium Professores, & Religiosos, ac etiam alios quoscumque quovis modo privilegiatos, & exemptiones, de hæresi criminis quomodolibet suspectos, aut culpabiles, dummodo ab eorundem Professorum, & Religiosorum Superioribus, vel Prælatis in causis hujusmodi præventi non fuissent, juxta facultates Officij Inquisitionis ipsius pravitatis inquirere, & procedere, ac culpabiles, & delinquentes repertos, secundum Canonicas sanctiones castigare, atque punire possent, & valerent, ac alias prout in literis ipsius Pij Prædecessoris, latius continetur.

§. 2. Cum autem rerum vnu compertum sit, occasione præventionum hujusmodi nonnulla interdum impedimenta orta esse, quominus causæ hujusmodi ea, qua decet diligentia, cognoscantur. Nos de consilio venerabilium Fratrum nostrorum sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, contra pravitatem generalium Inquisitorum illa de medio tollere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia nostra ac matura deliberatione, hac nostra etiam perpetuo valitura constitutione omnia, & quacumque privilegia indulta, facultates, & concessiones Generalibus, Superioribus, & Prælatis quorumcumque Ordinum, sive Mendicantium, sive Clericorum Regularium, cuiusvis Ordinis, & instituti, eriam in dicta constitutione non expressorum, & quantumvis exemptorum, & quocumque nomine nuncupentur per dictum Pium, ac quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, & Sedem Apostolicam concessa approbata, & innovata, quantumvis etiam longissimo tempore observata, causas ad dictum Officium quovis modo spectantes cognoscendi, & terminandi seu in illis quoquo modo se intromittendi, quorum omnium, & singulorum tenores etiam si de illis specialis, & expressa mentione habenda esset, præsentibus pro planè, & sufficienter expressis, & insertis habentes, Apostolica autoritate tenore præsentium perpetuo cassamus, revocamus, & abolemus, ipsisque Generalibus, Superioribus, & Prælatis, ut de cetero quovis quæsito colore, vel prætextu prætensionis, vel confutacionis, & præscriptionis immemorabilis, seu cognoscendi, ac delationes hujusmodi calumniosas sint, necne in eisdem causis, tam motis, quam movendis, quoquo modo se intromittere, se immiscere, denunciations recipere, testes examinare, processus confidere, causas ipsas cognoscere, definire, vel terminare minime audeant, seu præsumant, simili auctoritate districtius inhibemus.

§. 3. Volentes, & expressè mandantes, ut ipsi Religiosi possint, & debeant omnes, etiam Ordinum hujusmodi professores de hæresi suspectos, Inquisitoribus, vel Ordinariis locorum vicinioribus liberè denunciare, absque eo, quod Superiores prædicti personas denunciant, & causas perquirere, vel quoquo modo id impeditre, vel retardare audeant, seu præsumant.

§. 4. Insuper omnes, & quascumque causas ad dictum Officium quomodolibet spectantes, & pertinentes, coram Generalibus, Superioribus, & Prælatis hujusmodi in quibuscumque locis existentibus, ac contra quoscumque Religiosos, vt perfertur, exemptiones, exemptos, motas, & pendentes, ad nos harum serie avocamus easque omnes in statu, & terminis, in quibus de præsenti reperiuntur, ipsius pravitatis Inquisitoribus, vel Ordinariis locorum vicinioribus terminandas commitimus.

Tom. V.

Aaa 3

§. 5. Præterea

§. 5. Præterea ipsis Generalibus, Superioribus, & Prælatis pari auctoritate præcipimus, atque mandamus, ut omnes processus, & acta causarum hujusmodi Inquisitoribus, seu Ordinariis prædictis respectivè remittant, & consignent, necnon Professores, Fratres, & Religiosos suos, quos haeresis habeat infectos, vel suspectos, etiam in visitatione esse noverint absque locorum viciniis respectivè denuncient.

§. 6. Quod si Generales, aliqui prædicti præsentibus literis non patuerint, eos omnes præstationis quarumcumque dignitatum, seu Prælaturarum; vel officiorum suorum Ordinum, ac priuatis actiones, & passiones, perpetuæque inhabilitatis ad easdem, necnon contra fautores hereticorum, & impedidores officij statutas, & inflictas penas, aliisque censuras Ecclesiasticas, etiam excommunicationis majoris latæ sententiæ, à quo non nisi à nobis, vel à Romano Pontifice pro tempore existente, præterquam in mortis articulo, absolutionis beneficium valeant obtinere, eo ipso incurrisse.

§. 7. Necnon præsentes litteras, licet Generales, Superiores, & Prælati prædicti, aut quicunque alii quavis auctoritate, dignitate, vel officio, seu honore fulgentes in præmissis quomodo libet interesse habentes, vel habere prætententes ad hoc vocati non fuerint, temper, & perpetuæ validæ, & efficaces existere, sive plenarios, & integræ effectus sortiri, & obtinere, ac de omnibus inviolabiliter observari, siveque per quoscumque judges, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, sublata, eis, & eorum cuilibet quavis alteri judicandi, interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiti debere, irritum quoque & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit intentari, decernimus, & declaramus.

§. 8. Non obstantibus ad prædicta, quibusvis aliis ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinum, & Institutorum quorumcumque juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate aliqua roboratis, statutis, conditionibus, Privilegiis quoque, indulgiis & litteris Apostolicis, etiam Mare magnum, vel alias quomodo libet nuncupatis, eisdem Ordinibus, eorumque Generalibus, Superioribus, & Prælatis, ac personas etiam per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac Sedem prædictam, & per nos quovis modo concessis confirmatis, & iteratis vicibus approbatis & innovatis, quibus, ac aliis omnibus, quæ præsentibus quomodo libet ostendere possent, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa, ac individua, & de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda fore, eorum tenores pro plenè, & sufficienter præsentibus expressis, & totaliter insertis habentes, illis alias in suo labore permanens, hac vice dumtaxat, & specialiter, expressè derogamus, ceterisque contrariai quibuscumque.

§. 9. Ut autem præsentes litteræ ad omnium notitiam deducantur, neve aliquis ignorantiam earum prætengere, aut contra eas se excusare valeat, alas in valvis sancti Ioannis Lateranensis, & Principis Apostolorum, Basilicarum de urbe, necnon Cancelleriaræ Apostolicae, ac aie Campi Floræ de more affigi, & publicari, eaurumque exempla inibi affixa dimitti, ac post publicationem hujusmodi omnes, & singulos, quos concernunt, & concernent in futurum, perinde arcent & afficiant, ac si eorum cuilibet personaliter intimare videntur.

§. 10. Quodque, earum transumptis etiam impressis Notarij publici manu subscriptis, & sigillo alicujus Prælati, seu personæ in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eandem profus fidem in judicio, & extra, ubique gentium, & locorum adhiberi volumus, & mandamus, quæ eisdem originalibus litteris adhiberetur, si essent exhibite, vel ostensæ, & nihilominus ut ad majorem notitiam singulorum & quorumcumque, Religiosorum prædicatorum præsentes deveniant etiam volumus & in virtute sanctæ obedientiæ præcipimus, & mandamus Generalibus, Superioribus, & Prælatis prædictis, ut in primis proximis futuris Capitulis, seu Congregationibus Provincialibus vel Generalibus cujuscumque Provinciæ, tam in Italia, quam extra, præsentes nostras litteras legi, & publicari faciant, & procurent.

§. 11. Nulli ergo, &c.

Dat. Romæ apud sanctum Marcum, anno Incarnationis Dominicæ 1606. Kal. Septembris Pontificatus nostri anno secundo.

Innovatio

Innovatio constitutionum à Sixto IV. & Pio V. de Conceptione B. Mariae Virginis, editarum, Impositioque maiorum pœnaruin transgressores, à locorum Ordinariis, & hæreticis prævitatis Inquisitoribus puniendos.

PAVLVS Papa V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Regis pacifici, quanquam nullo nostro merito divina dispensatione vices gerentes in terris, ex muneri nostri debito, pacis, & concordia inter Christi fideles, præsertim Ecclesiasticas personas, quæ alii in viam pacis dirigendis, & in unitate spiritus continentis sunt præpositæ, conservationi sedulè invigilare cupientes, ea, quæ à Prædecessoribus nostris Roman. Pontif. ad scandalorum semina tollenda salubriter constituta sunt, cum hostis antiqui in sediis, qui ab initio dissidia serere coepit, minime observari, aut variis modis eludi dignoscuntur, ut inviolata serventur, opportunis remedii, quantum cum Domino possumus, prouidemus.

§. 1. Quidam siquidem per felicis recordationis Sextum Papam Quartum Prædecessorem nostrum, accepto, quod nonnulli diversorum Ordinum Prædicatores in suis sermonibus ad populum publicè per diversas civitates, & terras affirmare non erubuerant, & quotidie prædicare non cessabant, omnes illos, qui tenebant, aut asterebant, gloriosam, & immaculatam Dei genitricem absque originalis peccati macula fuisse conceptam, mortaliter peccare, vel esse hæreticos, ejusdemque immaculatae Conceptionis officium celebrantes, audientesque sermones illorum, qui eam sine hujusmodi macula conceptam esse affirmabant, graviter peccare; sed prædictis Prædicationibus non contenti, confectos super eisdem suis assertiōnibus libros in publicum ediderant, ex quorum assertionibus, & prædicationibus non levia scandala in mentibus fidelium exorta erant, & majora merita exorti formidabantur in dies, idem Sextus Prædecessor hujusmodi temerariis ausibus, & perveris assertionibus, & scandalosis, quæ exinde in Dei Ecclesia exoriri poterant, obviare volens, hujusmodi assertiones prædictorum eorumdem, & aliorum quorumlibet, qui affirmare præsumerent, eos, qui crederent, aut tenerent eandem Dei Genitricem ab originalis peccati macula in sua Conceptione præservatam fuisse, propterea alicuius hæresis labi pollutus fore, vel mortaliter peccare, aut hujusmodi officium Conceptionis celebrantes, seu hujusmodi sermones audientes alicuius peccati reatum incurrire, ut porre falsas, & erroneas, & à veritate penitus alienas, editosque desuper libros predictos id continentis, quod hoc reprobavit, & damnavit, ac statuit, & ordinavit, quod Prædicatores verbi Dei, & quicumque alij, cujuscumque status, gradus, aut Ordinis, & conditionis essent, qui ausu temerario præsumerent in eorum sermonibus ad Populum, seu alias quomodolibet affirmare, hujusmodi sic per eum improbatas, & damnatas assertiones veras esse, aut dictos libros pro veris legere, tenere, vel habere, excommunicationis sententiam eo ipso incurrent, à qua ab alio, quam à Romano Pontifice, nisi in mortis articulo, nequirit absolute beneficium obtinere. Similique pœnae, & censuris subjecit eos, qui aut essent assenseret contrariam opinionem, tenentes videlicet, Gloriosam Virginem Mariam cum originali peccato fuisse conceptam, hæresis crimen, vel peccatum incurtere mortale, cum nondum id esset à Romana Ecclesia, & Apostolica Sede decisum.

§. 2. Hanc verò Sixti Prædecessoris nostri constitutionem Occumenica Tridentina Synodus postea innovavit.

§. 3. Ac deinde felicis recordationis Pius Papa V. etiam Prædecessor noster, statuit, ordinavit, & mandavit, quatenus nemo cujuscumque Ordinis, vel dignitatis existaret, in popularibus concionibus, vel ubicumque promiscua virorum, & mulierum multitudine convenire solet, de hujus controversiali alterutra parte disputare rationibus, vel Doctorum auctoritate, assertendo propriam sententiam, & contrariam refellendo, vel impugnando, aut de hac ipsa quæstione cujusvis pietatis, aut necessitatibus prætextu vulgari sermone scribere, vel dictare præsumeret, qui contraferaret, suspensionis pœnam à divinis absque nova declaratione ipso facto incurret: si modò esset in sacris constitutus, & quocumque præterea gradu, sive dignitate, vel administratione fungeretur, illis omnibus foret ipso jure privatus, & ad eadem, vel similia munera obtinenda, vel obeunda, perpetuae inhabilitatis censuræ, ipso etiam facto obnoxius foret: super quibus nisi à Romano Pontifice, pro tempore existente, dispensari, sive absolvi non posset,

Tractatus XIII. Decreta,

& nihilominus aliis pœnis, si opus foret, à proprio Prælato pro delicti mensura infligendis subiectus esset, prout subiecit.

§. 4. Ceterum quædiu per Apostolicam Sedem altera pars diffinita non esset, oppositaque sententia condemnata, tñceret viris doctis in publicæ Academiæ disputationibus, sive Generalium, aut Provincialium Capitulorum; vel ubi alias interessent, qui rem capere possent, nec scandali vñia subesset occasio, de illa quæstione differere, & argumentis utramlibet partem affserere, vel impugnare. Dum tamen neutra veluti erronea prædicaretur, servarenturque illa pœnia, quæ à dicto Sixto Prædecessore statuta sunt, quorum singula etiam quantum ad alias pœnas dexit innovanda, & innovavit, prout in Sixti, & Pij Prædecessorum litteris desuper confessi plenius continetur.

§. 5. Verùm licet hæc providè statuta sint, nihilominus, sicut accepimus, nonnulli in diversis Christiani Orbis partibus, intermissatis quæstionibus nimis intenti, dissensionum hujusmodi, jampridem Ecclesiæ disciplinæ vigore recisa germina coalescere procurant, indequæ contentiones, & rixæ non sine Dei offensa, & scandalo plurimorum exortæ sunt, & graviores in dies, ne exoriantur, periculum est nisi à nobis opportunè provideatur.

§. 6. Quismobrem Motu proprio, non ad alicujus nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, constitutionum Sixti, & Pij Prædecessorum hujusmodi veriores tenores præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, easdem constitutiones Apostolica auctoritate tenore præsentium approbamus, & confirmamus, & etiam quoad earum pœnas quascumque, etiam absolutionis reservatiosem innovamus, & inviolabiliter ab omnibus, etiam Regularibus cuiuscumq; ordinis tam Ecclesiasticis, quam sacerularibus personis, cuiusvis status, gradus, Ordinis, & conditionis, aut dignitatis, tam Ecclesiasticæ, quam sacerularis, etiam specialis specifica, & individua earum esse necessario facienda mentio, & observari præcipimus, & mandamus, donec à Romana Apostolica Sede hujusmodi controversia fuerit diffinita.

§. 7. Ac præterea, si quis quovis modo contravenerit, præter supradictarum constitutionum pœnas respectivè ipso facto incurendas, etiam concionandi, publicè legendi, seu docendi, & interpretandi facultate, ac voce activa, & passiva in quibuscumque electionibus eo ipso absque alia declaratione privatus existat. Necnon ad concedandi, & publicè legendi, docendi, & interpretandi perpetuæ inhabilitatis pœnas similiter ipso facto incurrat, absque alia declaratione, à quibus non nisi à nobis ipsis, vel successoribus nostris Romanis Pontificibus pariter absolvii, seu super iis dispensari possit, & nihilominus aliis pœnis nostro, & eorumdem Romanorum Pontificum successorum nostrorum arbitrio infligendis, subjiciatur, prout cum subiectimus per præsentes.

§. 8. Et contra hujusmodi transgressores, etiam Regulares cuiusvis Ordinis, & instituti, etiam quomodolibet exemptos, & alias quascumque Ecclesiasticas, & sacerdotes personas cuiuscumque status, gradus, Ordinis, aut dignitatis, tam Ecclesiastice, quam sacerularis, ut præfertur, tam Episcopi, & Prælati, Superiores, aliquæ Ordinarij locorum, quam hereticæ parvitas vbiique locutum deputati Inquisidores procedant, & inquirant, atque in eos severè animadverant. Nos enim iis, & eorum cuiilibet, contra eosdem transgressores procedendi, & inquirendi, ac pœnis coercendi, & puniendi liberam facultatem, & auctoritatem iisdem auditorate, & tenore tribuimus, & impartimur, eisque ut præfertur, procedere, inquirere, & punire præcipimus, & mandamus.

§. 9. Non obstantibus omnibus iis, & singulis, quæ tam Sextus, quam Pius Prædecessores prædicti in suis litteris hujusmodi voluerunt, non obstare. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficenter expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 10. Et ne præmissorum ignorantia à quoquam prætendi possit, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod præsentes litteræ, seu illarum exempla, ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Flora affixa, omnes ita arcent, & afficiant, perinde, ac si uniuersaliter intimata füssent.

§. 11. Quodque præsentium transumptis, etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eadem prorsus fides adhibeat, quæ præsentibus adhibetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 6. Iulij 1616. Pontificatus nostri anno 12.

Ampliaris

Et Constitutiones Pontificum. 561

*Ampliatio, & declaratio prohibitionis afferendi B. Mariam Virginem
conceptam fuisse in peccato originali.*

IN Generali Congregatione sancta Romanæ, & universalis Inquisitionis habita, in Palatio Apostolico in Monte Quirinali coram Sanctissimo Domino nostro D. Gregor. Divina providentia Papa XV. ac illustrissim. & Reverendissim. DD. S. R. E. Cardinalibus aduersus haereticam pravitatem Inquisitoribus Generalibus à sancta Sede Apostolica specialiter deputatis.

Feria 3. die 24. Maij anno à Nativitate Domini nostri Iesu Christi 1622.

SANCTISSIMVS D. N. auditis votis Illustr. & Reverendiss. DD. Cardinalium contra haereticam pravitatem Generalium Inquisitorum Decretum alias editum à fel. rec. Paulo V. ejus Prædecessore, tenoris sequentis, videlicet:

Sanctissimus D. N. post longam, & maturam discussionem, auditis votis Illustriss. & Reverendiss. DD. Cardinalium contra haereticam pravitatem Generalium Inquisitorum accurate, ac diligenter persensa providè considerans, quod quamvis in constitutione fel. rec. Sixti IV. super Conceptione B. V. Mariæ pro submovendis inter Christi fideles scandalis, ixis, & contentionibus edita, à sancta Tridentina Synodo innovata, & deinde in alia constituta, an. mem. Pij V. supr. eadem re, quas similiter Sanctitas sua innovavit cum quibusdam provisionibus, & adiunctionibus pœnarum pro efficaciore earum observatione; relinquatur unicuique libera facultas tenendi, & etiam afferendi vitramque partem, quod scil. fuerit, vel non, fuerit concepta cum peccato originali, dum tamen neutra, veluti erronea, aut heretica damnetur; nihilominus ex occasione assertio[n]is affirmativa in publicis concionibus, lectionibus, conclusionibus, & actibus publicis, quod eadem B. Virgo fuerit cum peccato originali concepta, oriuntur in populo Christiano cum magna Dei offensa, scandala, jurgia, & dissensiones. Propterea volens hujusmodi scandalis, ex debito sui muneri providere, decrevit, & præcepit, ac præsentis decreti virtute mandat, & præcipit omnibus, & singulis cuiusvis Ordinis, & instituti Regularris, & aliis quibuscumque, tam Ecclesiasticis, quam sacerdotalibus personis cuiusvis conditionis, status, gradus, Ordinis, aut dignitatis, tam Ecclesiasticæ, quam sæcularis, etiam si specialis, specifica, & individua earum esset necessariò mentio facienda, ut imposterum, donec articulus hujusmodi à sancta Sede Apostolica fuerit diffinitus, vel per Sanctitatem suam, & Sedem Apostolicam fuerit aliter ordinatum, non audeant in publicis concionibus, lectionibus, conclusionibus, & aliis quibuscumque actibus publicis afferere, quod eadem B. Virgo fuerit concepta cum peccato originali, contrafacentes autem eadem Sanctitas sua voluit, & declaravit subjaceere debere, & subjecit censuris, & pœnis contentis in supradictis constitutionibus suorum Prædecessorum, & sua, ipso facto incurrendis. Per hujusmodi tamen proximationem Sanctitas sua non intendit reprobare alteram opinionem, nec ei ullum proslus præjudicium inferre, eam relinquens in eisdem statu, & terminis, in quibus de præsenti reperitur, præterquam quoad supra disposita. Ulterius sub eadem censuris, & pœnis mandans, quod negativam opinionem, videlicet, quod non fuerit concepta cum peccato originali, in prædictis publicis actibus afferentes, aliam opinionem non impugnent, nec de ea aliquo modo agant, seu tractent. Insuper voluit, & expressè mandavit, ut extra hos causus expressos, publicorum actuum, in reliquis omnibus supradictæ constitutiones firmæ, & illæsa remaneant, & exactè observentur, perinde ac si præsens decretum non emanasset. Et ita decrevit, & mandavit ubique inviolabiliter observari: non obstantibus in hac parte supradictis constitutionibus, & aliis omnibus in contrarium facientibus, &c.

Hoc suo præsenti decreto ex eisdem causis evitandi scandalis, dissensiones, atque discordias in Populo Christiano, quæ pari ratione oriiri possunt, & ut accepit, in aliquibus Regionibus jam ortæ sunt ex sermonibus privatis occasione assertio[n]is affirmativa, extendit, & ampliavit etiam ad privata colloquia, & scripta; mandans, & præcipiens omnibus, & singulis supradictis, ne de cetero (donec articulos hujusmodi à Sede Apostolica diffinitus, vel per Sanctitatem suam, & Sedem Apostolicam fuerit aliter ordinatum) neque eriant in sermonibus, & scriptis privatis audeant afferere, quod eadem B. Virgo fuerit concepta cum peccato originali, nec de hac opinione affirmativa aliquo modo agere, seu tractare, exceptis tamen, quibus à sancta Sede Apostolica fuerit super hoc specialiter indulsum. Per hoc tamen Sanctitas sua non intendit reprobare hanc opinionem; nec ei ullum proslus præjudicium inferre, eam relinquens in eisdem statu, & terminis, in quibus reperitur, præterquam quoad in supradicto fel. rec. Pauli V. & hoc suo Decreto disposita; eademque Sanctitas sua voluit, & expressè mandavit, ut in reliquis

Tractatus XIII. Decreta,

reliquis omnibus, vbi hujusmodi decretis non adversantur, constitutiones Sixti I V. Alex. VI. & Pij V. ac Pauli V. ejus Prædecessorum super Conceptione B. V. firmae, & illibate remaneant, ac exacte observentur, perinde ac si hujusmodi decretum non emanasset. Et in super eadem Sanctitas sua cum sancta Romana Ecclesia de Beatissimæ Virginis Conceptione festum solemniter, & Officium celebret, omnibus, & singulis personis Ecclesiasticis, tam secularibus, sacrificio, ac dixino Officio celebrandis, tam publicè, quam privatim, non alio, quam Concepis nomine vti debeant. Contravenientes autem Sanctitas sua voluit, & declaravit sub jacere debere, & subjecit censuris, & penis contentis in supradictis Constat. ac præfato decreto suorum prædecessorum ipso facto incuren. Et ita decrevit, & mandavit ubique inviolabili observari non obstantibus in hac parte Constitut. supradictis, decreto præfato Pauli V. Consuetudinibus etiam immorabilibus, necnon omnibus, & singulis, que Præcessores prædicti voluerunt non obstat; ac aliis quibuscumque in contrarium facientibus. Volelens, & decernens pro observatione, & executione præsentis Decreti, & omnium in eo contentorum, quod contra hujusmodi transgressores, etiam Regulares cuiusvis Ordinis, & Instituti, etiam quomodolibet exemptos & alias quascumque Ecclesiasticas personas cujuscumque status, conditionis, gradus, Ordinis, aut dignitatis, tam Ecclesiasticæ, quam secularis, tam Episcopi & Prælati Superioris, aliquie Ordinarij locorum, quam hereticæ pravitatis, ubique locorum depurati Inquisitores procedant, & in eos severè animadvertant, tribuens eis, & eorum culibet liberam facultatem, & auctoritatem contra eosdem transgressores procedendi, ac penis coercendi, & puniendo. Voluit demum, ne premissorum ignorantia à quoquam praetendi possit, quod præsens decretum, seu illius exempla ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de vrbe, & in acie Campi Floræ affixa omnes ita ardent & afficiant, perinde, ac in vicuque personaliter intimata fuissent, quodque præsentium transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicujus persona in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensæ.

ANDREAS DE PECTINIS, S. Rom. & univers. Inquisitionis Notarius.

Revocatio quarumcumque concessionum vivæ vocis oraculo factarum,
exceptis oraculis factis S. R. Ecclesiæ Cardinalibus, & eorum
manu firmatis.

GREGORIVS Papa XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex in specula militantis Ecclesiæ divina providentia constitutus, gratias, & indulta à se, & Prædecessoribus suis concessa justis interdum suadentibus causis, juxta creditum sibi Pastorali offici debitum moderatur, aut revocat, provit rerum, & temporum qualitatibus debite pensatis conspicit in Domino salubriter expedire. Itaque Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine; omnia, & singula indulta, facultates, privilegia, gratias, & concessiones quascumque spirituales, & Ecclesiasticæ tam ad forum interius quam ad exterius spectan, ac tam ad supplicationem partium, quam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus à Sede Apostolica, quæ tamen vivæ vocis oraculo haec tenus quandocumque, & qualitercumque ex quavis, etiam de necessitate exprimenda, causa, quibusvis Collegiis, Capitulis, Ordinibus, tam mendicantium, quam non mendicantium, Societatum, etiam Societati Iesu, ac Congregationibus quibuslibet sive eorum & earum respectivè Præpositis, Decanis, Magistris, Ministris, Prælatis, Prioribus, Rectoribus, Generalibus, vel Provinciis, quocumque nomine nuncupatis, Superioribus etiam quomodolibet exemptis, aut Sedi prædictæ immediatè subjectis, cujuscumque dignitatis, præminentiarum, aut quovis privilegio muniris, non tamen ad supplicationem Regum concessas, in iis videlicet que non sunt sortita effectum, tenore præsentium revocamus, cassamus, tollimus, abrogamus, & annullamus, ac revocata, cassa, sublata, abrogata, & annullata, viribusque, & effectu vacua perpetuo fore, & esse, neque imposterum cuicunque suffragari posse, vel debere, neque aliquem iis de cetero vti illo modo posse, etiam expressa, & specifica mentio, etiam de verbo ad verbum de iis facienda esset, decernimus, & declaramus firmis tamen, & in suo robre permanen. omnibus, indultis, & aliis concessionibus prædictis, vivæ vocis oraculo S.R.E. Cardinalibus ad ipsorum, vel aliorum quorumcumque favorem propria

DIANAE
Omnia
TO. III. LV. V
E IIII

Et Constitutiones Pontificum.

563

propria S.R.E Cardinalium manu firmatis, pro ipsis, vel aliis factis, & de quibus iidem S.R.E Cardinales testimonium in scriptis præbuerunt. Decepnentes præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, etiam ex eo, quod quicunque in præmissis interesse habentes, seu habere prætententes, ad hoc vocati, & auditio non fuerint, subreptionis vel obreplicationis vitio, aut contentionis nostræ, seu alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui jure, vel in controvèrsiam revocati, ad terminos juris reduci, aut adversus illas quocumque iuris, gratiarum, & vel facti remedium impetrari nullatenus posse, sed illas semper validas, & efficas existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; sive per quoscumque iudices ordinarios, & delegatos, etiam caularum Palatij Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales etiam de latere Legatos & Nuncios (sublata eis, eorum cuilibet quavis aliter judicandi & interpretandi facultate, & auctoritate) judicari, & diffiniri, debere, ac irritum, & inane, si fecus super his à quoquam auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstante, præmisso, ac quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque indultis, & litteris Apostolicis, Ordinibus, Societatibus, & Congregationibus prædictis, eorumque Præpositis Decanis, Magistris, Ministris, Prælatis, Prioribus, Rectoribus, & aliis Superioribus prædictis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus & aliis decretris in genere, vel in specie, ac alias in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi præsentibus pro plenè & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes) illis alias in suo robore permanens) hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut præsentium transumpsi, etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in judicio, & extra illud, que præsentibus adhiberetur si forent exhibita, vel ostensa, quodque eadem præsentes litteræ, seu illarum exempla, ad valvas Basilicarum S.Ioannis Lateran.ac Principis Apostolorum de vrbe, & in acie Campi Floræ affixa, omnes ita arctent, & afficiant, ac si unicuique personaliter intimatae fuissent.

Dat. Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 2. Iulij 1622. Pontificatus nostri Anno secundo.

S. CARD. S. SUSANNAE.

Extenſio constitutionis fel. mem. Gregorij Papa XV. revocatoria conſeſſionum vivæ vocis oraculo factarum.

URBANVS Papa VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Alias felicis recordationis Gregorius Papa XV. Prædecessor noster, ut subnascentiibus jugiter variis difficultatibus, & abusibus ex privilegiis à Sede Apostolica vivæ vocis oraculo sapientiæ concessis obyiam iret, constitutionem edidit tenoris subsequen. videlicet.

GREGORIVS Papa XV. Ad perpetuam rei memoriam. Romanus Pontifex in specula Militantis Ecclesiæ divina providentia constitutus, gratias, & indulta à se, & Prædecessoribus suis concessa justis interdum suadentibus causis, juxta creditum sibi Pastoralis Officij debitum moderatur, aut revocat, prout rerum, & temporum qualitatibus debite pensatis conspicie in Domino salubriter expedire. Itaque Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicae potestatis plenitudine, omnia, & singula indulta, facultates, privilegia, gratias, & concessiones quæcumque spirituales, & Ecclesiasticas, tam ad forū interius quam ad exterius spectan, ac tam ad supplicationem partium, quam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus à Sede Apostol. que tamen vivæ vocis oraculo haec tenus quandocumq; & qualitercumque ex quavis, etiam de necessitate exprimenda causa, quibusvis Collegiis, Capitu- lis, Ordinibus tam medicantium, quam non medicantium, Societatibus, etiam Societati Iesu, ac Congregationibus quibuslibet, sive eorum, & earum respectivè Præpositis, Decanis Magistris, Ministris, Prælatis, Prioribus, Rectoribus Generalibus, vel Provincialibus, quocumque nomine nuncupatis, Superioribus etiam quomodolibet exemptis, ac Sedis prædictæ immediatè subjectis, cujuscumque dignitatis, præminentia, aut quovis privilegio munitis non tamen

ad

ad supplicationem Regum concessas, in iis videlicet, quæ non sunt sortita effectum, tenore praesenti revocamus, cassamus, tollimus, abrogamus, & annullamus, ac revocata, cassa, sublata, abrogata, & annullata, viribusque, & effectu vacua perpetuo fore, & esse, neque imposterum aliquam suffragari posse, etiam expressa, & specifica mentio, etiam de verbo ad verbum de iis facienda esse, decernimur, & declaramus, firmis tamen & in suo robore permanen. omnibus indoltis, & aliis concessionibus predictis, viva vocis oraculo S. R. E. Cardinalibus ad ipsorum, vel aliorum quorumcumque favorem propria S.R.E. Cardinalium manu firmatis, pro ipsis, vel aliis factis, & de quibus iidem S.R.E. Cardinales testimonium in scriptis præbuerunt decernentes, præsentes litteras, & in eis contenta quacumque, etiam ex eo, quod quicunque in præmissis interesse habentes, seu habere prætendentes, ad hoc votati & auditи non fuerint, de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrar, seu aliquo quocumque defitu notari, impugnari, redargui jure, vel in controversiam revocari, ad terminos juris reduci, aut adversus illas quocumque juris, gratia, vel facti remedium impetrari nullatenus posse, sed illas semper validas, & efficaces existere, & fore, sūbōque plenarios, & integrō effectus, sortiti, & obtinere; sicutque per quoscumque iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales etiam de latere Legatos, & Nuncios (sublata eis, eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate) judicari & dissimili debere ac irritum, & inane si fecus super his à quoquam quavis auctoritate sciener, vel ignoranter contigerit atentari. Non obstan. præmissis, ac quibusvis constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, Indultis, & litteris Apostolicis, Ordinibus, Societibus, & Congregationibus predictis, eorumque Præpositis, Decanis, Magistris, Ministris, Prælatis, Prioribus, Rectoribus, & aliis Superioribus predictis sub quibuscumque tenoribus, & formis ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque effacionibus, & insolitis clausulis, ac iritan. & aliis Decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda fore, tenores hujusmodi præsentibus pro plenē & sufficienter expressis, ad verbum inferis habentes (illis alias in suo robore permanens) hæc vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, vt presentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo persona in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeat in judicio, & extra illud, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibita vel ostense, quodque eædem præsentes litteræ, seu illarum exempla, ad valvas Basilicarum S. Ioannis Lateranensis ac Principis Apostolorum de vrbe, & in acie Campi Floræ affixa, omnes ita arcent, & affiant, ac si vnicuique personaliter intimatæ füssent.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 2. Iulij 1622. Pontificatus nostri anno secundo.

CARD. S. SUSANNAE.

Cum autem experientia rerum magistra compertum sit concessiones, & gratias vivæ vocis oraculo, etiam à S.R.E. Cardinalibus obtentas, & ipsorum manu firmatas sœpè ab his, in quorum favorem emanantur, minus Canonica interpretatione extendi & perperam in disciplina Ecclesiastica detrimentum executioni demadari: idcirco quantū cum Domino possumus his, & aliis malis occurtere volentes Motu proprio, ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deq; Apostolicæ potestatis plenitudine, & de consilio nonnullorum venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, quibus negotium hujusmodi mature discutiendum commisimus, omnia, & singula privilegia, facultates, licentias, & gratias quascumque per Summos Pontifices Prædecessores nostros, ac per nos vivæ vocis oraculo, & S.R.E. predictæ Cardinalium quorumcumque manu firmata, quibuscumque Generalibus, ceterisque Superioribus, & personis cuiusvis Ordinis, Congregationis, Instituti, & Societatis, sive sacerdotalibus, sive Regularibus, vel etiam ipsis Ordinibus, Congregationibus, Institutis, & Societatis, etiam Societati Iesu, aut ejus Clericis, seu Presbyteris, aliisque predictis, quacumque de causa, etiam de necessitate exprimenda, occasione, prætextu, vel colore, etiam intuitu, contemplatione, seu ad instantiam Imperatoris, Regum, Principum quorumcumque, aut aliis quomodolibet concessis, illorum tenores præsentibus, pro expressis habentes tenore præsentium revocamus, cassamus, tollimus, abrogamus, & annullamus, ac de cætero revocata, cassa, sublata, abrogata, & annullata, viribusque, & effectu vacua esse, fore, nullisque prorsus deinceps suffragari posse, nec debere declaramus. Præterea, ut præsentes litteræ omnibus, & singulis, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, quanto citius innotescant, omnibus, & singulis Generalibus, & aliis quocumque nomine nuncupatis

DIANAE
Omnia
TO. III. LV. V
E IIII

Et Constitutiones Pontificum.

565

nuncupatis Superioribus, quorumcumque Ordinum, Congregationum, Societatum, etiam Societatis Iesu, & institutorum, sub excommunicationis, ac privatiois Officiorum, & dignitatum, necnon vocis activae, & passivae penitentia ipso facto incurrendis, praecipimus, & mandamus, ut infra tres menses proximos à die publicationis presentium computando, omnes, & singulos Provinciales eorumdem suorum Ordinum, Congregationum, Societatum, etiam Societatis Iesu, & Institutorum, de eisdem presentibus litteris certiores faciant, earundemque presentium exemplaria illis transmittant, qui quidem Provinciales sub eisdem penitentia singulis Superioribus Monasteriorum, Conventuum, Collegiorum, domorum, & locorum Regularium praecipere, ut easdem presentes subditis suis, ut moris est, publicent. Decernentes presentes litteras etiam ex eo, quod quicunque in praemissis interesse habentes, vel habere praetendentes ad hoc vocati, & auditu non fuerint, de subversione, vel obreptionis vitiis, aut intentionis nostrae, seu alio quopiam defectu notati, impugnari, invalidari, redargui, in ius, vel controversiam vocari, aut ad viam, & terminos juris reduci, sive adversus illas quocumque juris, gratiae, vel facti remedium imperatri nullatenus posse, sed illas semper validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus fortiri, & obtinere, siveque per quoscumque Iudices, Ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apost. Audit. (sublata eis, & eorum cibilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate) / judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane si quid fecis super his à quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigit attentari. Non obstantibus praefertis litteris hujusmodi, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & quatenus opus sit, etiam regula nostra de non tollendo iure questio, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis eisdem Card. ac Ordinibus, Congregat. institutis, & Societatis, eorumque Superioribus quocumque nomine nuncupatis, sub quibuscumque verborum formis, & ten. ac cum quibusvis, etiam derogatoriam derogatoriis, aliisque, efficaciorib. & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret illorum omnium tenores presentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, specialiter, & expressè derrogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quod presentium transumptis etiā impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitus, eadem profus vbiique fides adhibeatur, quæ presentibus ipsis adhiberetur si forent exhibita, vel ostensæ, quodque, eadem presentes litteræ, sive illarum exempla ad valvas Basilicarum predictarum, & in acie Campi Floræ hujusmodi similiter affixa, omnes, quos concernunt, perinde arcent, & afficiant, ac si vnicuique personaliter intimata fuissent.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 20. Decembr. 1631. Pontificis nostri anno nono.

M. A. MARALDVS.

Die, & anno supradicto affixa, & publicata fuit ad valvas Basilicarum S. Ioannis Lateranen. & Principis Apostolorum, ac in acie Campi Flora, aliisque locis soliti, & consueti, ut moris est, per me Andream Scalamum, Sanctiss. D. N. Papæ Curjorem.

Romæ ex Typographia Reverendæ Cameræ Apost.

Revocatio licentiarum quarumcumque legendi, & habendi libros prohibitos.

URBANVS Papa VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

A Postolatus Officium nobis, nullo licet meritorum suffragio, divina providentia commis- sum postulat, ut ad vigilantiæ nostræ partes propensiùs intendamus, per quæ Religio Catholica, ybi divina gratia illæsa viget, conservetur, & vbi restituzione indiget, reparetur. §. 1. Quapropter, cum librorum prohibitorum lectio magno sincera fidei cultoribus detri- mento esse noscatur, & sicut accepimus, nimis excessiva sit, hujusmodi libros legendi, licentia- rum copia, nos ut huic malo maturè occurratur, & in posterum quam cauissime licentia hujusmodi concedantur, quantum cum Domino possimus, providere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolica potestatis plenitudine, omnes & singulas licentias legendi, & habendi libros quoscumque ob hæresim, vel falsi dogmatis Tom. V.

B b b suspicione,

suspicio[n]em, seu per constitutiones Apostolicas, etiam ratione Astrologiae judicariæ, vel alias quomodolibet prohibitos, quibuscumque personis laicis, & Ecclesiasticis, tam sacerularibus, quam Regularibus cuiuscumque Ordinis, Societatis, & instituti existentibus, ac quacumque dignitate, etiam Ecclesiasticis fulgentibus, cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis, & præminentie, etiam speciali nota, & mentione dignis, ac per litteras Apostolicas ad temp[or]is, seu ad vitam, & aliter quomodo cumque, ex quacumque causa, tam in forma, quam aliquis a nobis, vel ab eis facultatem, & auctoritatem habentibus, non tamen a nobis meip[s]is per litteras Apostolicas, etiam in forma Brevis, seu chirographum manu nostra signatum, concessas earum tenores presentibus pro expressis, & insertis habentes, hac nostra perpetuo valitura constitutione, revocamus, cassamus, & annullamus, ac pro revocatis, cassis, & nullatis haberi, nullique suffragari.

§. 2. Quin immo libros, per licentias hujusmodi permisso[rum] legentes, aut habentes ponas in sacris Canonibus, Constitutionibus Apostolicis, & Indicibus librorum prohibitorum contentas incurrere volumus, & declaramus.

§. 3. Necernentes, ut praesentes litteræ postquam ipsa valvis Basilarum sancti Ioannis Lateranensis, ac Principis Apostolorum de urbe, & Cancillaria Apostolica, necnon in aie Campi Floræ affixa fuerint, infra duo citra Montes, ultra vero Montes, infra quartu[m] menses ex tunc proximos, omnes, & singulos, ad quos spectat, arcent, & afficiant periinde, ac si vnicuique personaliter intimatæ fuissent: quodque dictis duobus, & respectivè quatuor mensibus durantibus iij, qui libros prohibitos hujusmodi habuerint, eos ad Episcopum, seu Inquisitorem, qui illos quanto citius comburere debeat, deferre; quiique aliquos similes libros prohibitos habere sciverint, eos denunciare teneantur, neque de cetero similes licentia, nisi a Congregatione S. Officij, dum singulis h[ab]itacionibus coram nobis habetur, vel ab aliis per nos etiam in eadem Congregatione specialiter deputandis concedantur.

§. 4. Ac quod earundem praesentium transumptis, etiam impressis manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constituta ministris, eadem profusa fides in judicio, & extra adhibetur, quæ ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 2. Aprilis 1631. Pontificatus nostri anno octavo.

Diffinitio quoad Imagines nondum à Sed Apostolica Canonicatorum, vel Beatificatorum cum radiis, splendoribus, & laureolis proponendas, vel tabellas, & luminaria ad eorum sepulchra apponenda, & cum attestacionibus desuper proponendis, recipienda, & afferenda, sive eorum, miracula in imprimendis libris enarranda.

Feria 5. die 13. Martij anno à Nativitate Domini nostri Iesu Christi 1625.

Sanc[tissimes] D.N. solite animadveriens abusus, qui irreperserunt, & quotidie irreperere non cessant in colendis quibusdam cum Sanctitatis, aut martyrij fama, vel opinione defunctis, qui eti[am] neq[ue] canonizationis, neq[ue] beatificationis honore insigniti sint ab Apost. Sede, eorum tamen imagines in Oratoriis, atque Ecclesiis, aliisque locis publicis, ac etiam privatis, cum laureolis, aut radiis, seu splendoribus proponuntur, miracula, & revelationes, aliaque beneficia à Deo per eorum intercessiones accepta, in libris rerum ab ipsis gestarum enarrantur, & ad illorum sepulchra, tabellæ, imagines, & res aliae ad beneficia accepta testificanda, & lampades, & alia lumina apponuntur. Volensque proinde hujusmodi abusibus pro debito Officii Pastoralis occurtere (re etiam cum Illustr. & Reverend. DD. Cardinalibus contra haereticam pravitatem in universa Republica Christiana Generalibus Inquisitoribus communicata, & mature considerata, ac discussa) declaravit, statuit, & decrevit, ne quorumvis hominibus, cum Sanctis, seu martyrij fama (quantacumque illa sit) defunctorum imaginis, aliaque praeditæ, & quodcumque aliud venerationem, & cultum præferens, & indicans, in Oratoriis, aut locis publicis, seu privatis, vel Ecclesiis, tam sacerularibus, quam Regularibus, cuiuscumque Religionis, Ordinis, Instituti, Congregationis, aut Societatis apponantur, antequam ab Apostolica Sede canonizentur, aut Beati declarantur, & (si quæ apposita sunt) amoveantur, protæ statim amoveri mandavit.

Ac pariter imprimi de cetero inhibuit libros eorumdem hominum, qui Sanctitatis, sive martyrij fama,

DIANAE
Omnia
TO. III. LV V
E. IIII

Et Constitutiones Pontificum.

567

fama, vel opinione (ut præfertur) celebres è vita migraverint, gesta miracula, vel reuelationes, seu quæcumque beneficia tanquam eorum intercessionibus à Deo acceptra continentest, sine recognitione, atq; approbatione Ordinarij, qui in iis recognoscendis Theologos, aliosque pios, ac doctos viros in consilium adhibeat, & ne deinde fraus, aut error, aut aliud novum, ac inordinatum in re tam gravi committatur, negotiū instructum ad Sedem Apostol. transmittat, ejusque responsum exspectet. *Revelationes vero, & miracula, aliq; beneficia supradicta, quæ in libris horum hominum vitæ, & gesta continentibus, hactenus sine recognitione, arque approbatione hujusmodi impressæ sunt, nullo modo approbata censeri vult, mandatque sua Sanctitas.*

Ad horum hominum sepulchra, vetuit etiam, ac inhibuit, tabellas, atque imagines ex cera, aut argento, seu ex alia quacumque materia, tam pietas, quam fictas, quam excupatas, appendi, seu affigi, & lampades, sive alia quæcumque lumina accendi sine recognitione ab Ordinario omnino (propterea supra) facienda, Sedique Apostolicæ referenda, ac probanda.

Declarans, quod per supra scripta præjudicare in aliquo non vult, neque intendit iis, qui aet per communem Ecclesiæ consensem, vel immemorabilem temporis cursum, aut per Patrum, virorumque sanctorum scripta, vel longissimi temporis scientia, ac tolerantia Sedis Apostolicæ, vel Ordinarij coluntur.

Vt autem præmissa diligenter obseruentur, univeris, & singulis, tam Ordinariis, quam haereticæ pravitatis Inquisitoribus districte præcipit, ut in sua quisque diœcesi, aut Provincia sedulò pervigilet, ne sine approbationibus prædictis, imagines cum memoratis signis exponantur, aut miracula, revelationes, ac beneficia prædicta publicentur; aliae contra superiori disposita, sicut transgressores vero, si Regulares fuerint, privationis suorum officiorum, ac vocis activæ, & passivæ, necnon & suspensionis à divinis; si vero Clerici seculares, privationis pariter suorum officiorum, suspensionis à Divini, & ab administratione Sacramentorum, exequitioneque suorum Ordinum respectivæ, alisque arbitrio prædictorum ordinariogum, seu Inquisitorum pro modo culpa infligendi, penit plectendos. Qui autem libros impresserint, aut imagines pinxerint, scripserint, seu quo modo effinxerint, vel formaverint, ceterique artifices circa præmissa qualitercumque delinquentes, prædicta omnia amittant, & insuper pecuniaris, alisque etiam corporalibus penis, juxta criminis gravitatem, corundem ordinariorum, seu Inquisitorum arbitrio afficiantur. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Et ne præmissorum ignorantia possit ab aliquo prætendi, voluit, ut Decretum hujusmodi, seu illius exemplum ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum urbis, ac in acie Campi Flotæ affixum, omnes perinde arctet, atque afficiat, ac si utinamque personaliter intimatum fuisset; quodque præsentium tractus, etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, ac sigillo alius personæ in Ecclesiastica dignitate constituta munitis, eadem prorsus fides habeatur, quæ præsentibus haberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Postmodum vero idem Sanctiss. D. N. à quibusdam revocari in dubium accepit, an tabellas, & imagines, quas in posterum offerri contigerit, recipere, & ante oblatas conservare liceret, Sanctitas sua, quæ tantummodo voluit, occurrendo abusibus, qui irreperire videbantur, certiore parare viam ad eorum in terris gloriam, quorum sanctimoniam divinæ Clementia placuerit admirandis operibus illustrare; re prius cum Illustr. & Reverend. DD. Cardinalibus contra haereticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus communicata, præferti Decreto declaravit. Quod sicut nunquam prohibuit, nec suæ intentionis fuit prohibere oblationem, receptionemque tabellarum, & imaginum hujusmodi, ita ut nulli deinceps haesitationi locus relinqatur, statuit in præsentiarum, & decernit, ut quoties ad aliquam Ecclesiæ, aut Oratorium, locumve alium publicum secularem, seu Regularem tabellas, & imagines, aliudve simile quispiam deferuerit, ac intercessione hominum inter Sanctos, vel Beatos non adscriptorum, quamvis cum Martyrij, vel Sanctitatis fama demortuorum, optata se impetravisse dixerit, liceat Ecclesiasticis personis, Ecclesiarum, locorumve prædictorum curæ Præpositis tabellas, & imagines, sive pictas, sive ex quavis materia factas, atq; alia quæcumque collatae gratia fidem facientia simul cum deferentis, aliorumque, qui concilij fuerint attestacionibus recipere, arque approbantibus Ordinariis, ad quos referre statim omnia teneantur, in secreto aliquo, seorsim ab Ecclesia loco custodiore, ibidemque jam amota collocare, & asservare, ut si quando Dominus talium virorum merita beatificationis, seu canonizationis honore in terris decorare voluerit, extent hujusmodi Sanctitatis qualescumque probationes, Apostolicæ Sedis iudicio tunc examinandas, contrariis quibuscumque non obstantibus.

Prohibitio, ne degentes in statu Ecclesiastico mediatè, vel immediate Sedi Apostolicæ subiecto libros ab eis ubicumque compositos de quacumque Tom. V.

Bbb materia

Tractatus XIII. Decreta,

materia tractantes, absque Cardinalis Vicarij, & Magistri Sacri Palatij in Vrbe, & extra eam absque Ordinarij, & Inquisitoris loci licentia deferant, aut imprimendos transmittant.

Feria 5. die 18. Septemboris 1625.

In Generali Congregatione S. Romanæ, & universalis Inquisitionis habita in Palatio Apostolicæ Montis Quirinalis coram Sanctiss. D.N.D. Urbano divina providentia Papa VIII. ac Illustr. & Reverendiss. DD.S.R.E. Cardinalibus, adversus haereticam pravitatem Inquisitoribus Generalibus à Sancta Sede Apostolica specialiter deputatis.

Sanctissimus D. N. pro debito sui Pastoralis Officij corrigerem volens abusus nonnullorum in statu Sedi Apostolicae mediatè, vel immediate subiecto existentium, qui libros à se compositos extra præfatum statum absque villa Ordinariorum, & Inquisitorum loci, vbi degunt, approbatione imprimendos transmittant; statuit, & decrevit, ut in posterum nemo in statu prædicto degens, cujusvis conditionis, gradus, Ordinis, & dignitatis existat, libros de quavis materia tractantes, & dicimusque compositos audeat aliò deferre, vel mittere imprimendos sine expressa in scriptis approbatione Illustr. & Reverendiss. D. Cardinalis S. D. N. Vicarij, & Magistri S. Palatij, si in vrbe, si verò extra vrbe existat, sine Ordinarij, & Inquisitoris loci illius, sive ab iis deputatorum facultate, & licentia operi præfigenda; libros autem, quos contra præsens decreti tenorem imprimi contigerit, prater alias poenæ arbitrio suæ Sanctitatis infligendas, absque alia declaratione ex nunc prohibet, & pro expressè prohibitis haberet, vult, & mandat. Contrariis quibuscumque non obstantibus, &c.

Ioan. Ant. Thomasius S. Rom. & univers. Inquisitionis Not.

Sanctissimi D. N. Urbani Papæ VIII. declaratio, quod Constitutiones Apostolicae in concernentibus fidem Catholicam, & S. Inquisitionis Officium hactenus editæ, & in posterum etiam super quacumque alia re edenda, omnis Regulares quomodolibet privilegiatos comprehendant, nisi illi in edendis specialiter excipiuntur.

VRBANVS Papa VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Vm sicut accepimus, sancti Benedicti, Cisterciens. Præmonstraten. S. Antonij de S. Antonio Viennen, Societatis Iesu, ac aliorum forsitan Ordinum, Congregationum, Societatum, & Institutorum Regularium Professores vigore, seu prætextu privilegiorum, & indultorum sibi, dictisque Ordinibus, Congregationibus, Societatibus, & institutis, ab hac sancta Sede Apostolica, tam per viam merita concessionis, quam communicationis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolicae potestatis plenitudine, etiam consistorialiter concessorum in constitutionibus generalibus à nobis, & dicta Sede hactenus editis, & de cetero edendis se minimè comprehendi præendant, nisi de eis specialis, specifica, individua, & expressa mentione fiat.

§. 1. Nos, qui inter gravissimas, multiplicèque Apostolatus nostri curas in eam præcipuo, ac peculiari studio jugiter incumbimus, ut extirpatis haereticarum pravitatum erroribus, Catholicæ fides vbique gentium conservetur, & propagetur, ambiguities, & dubia de medio tollere, & opportunæ dispositionis ministerio providevolentes, ut tot, tantæq; constitutiones generales à Nobis, & hac sancta Sede, & præsertim ad favorem fidei Catholicæ, illiusq; propagationem, & Officij S. Inquisitionis contra haereticam pravitatem editæ, & de cetero edenda, sublati quibuslibet exceptionibus, subterfugiis, & impedimentis ad majorem Dei gloriam, sanctæque Matris Ecclesia exaltationem debitum, ut par est, fortiantur effectum, necnon quorūcumque privilegiorum, gratiarum, & indultorum, dictis Ordinibus, Congregationibus, Societatibus, & Institutis, cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam quantumlibet extraordinariis, & cautelis quomodolibet, & ex quacumque causa concessorum, etiam si in corpore juris clausa sint, tenores presentibus, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in eis tradita observata inferri forent, eisdem presentibus pro expressis habentes Motu proprio, & ex certa scientia, ac magno liberatione nostris, deque Apostolicae potestatis plenitudine.

§. 2. Quod quævis generales constitutiones, dispositiones, & ordinationes Apostolicae per Nos, & quoctumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros in concernentibus fidem Catholicam,

Et Constitutiones Pontificum. 569

tholicam, illiusque propagationem, S. Inquisitionis officium profatum, praesertim quod ea, quae in Congregationibus S. Officij, & propaganda fide coram nobis tractari solent, hactenus editæ, in omnes, & singulos, tam S. Benedicti, Cistercien. Praemonstraten. S. Antonij de S. Antonio Vien- omnes, & Societatis Iesu præfatorum, quam quorumcumque alicum Ordinum, Congregatio- num, Societatum, & Institutorum Professores omnino comprehendant, perinde, ac si præfati, & alij, quantumlibet privilegiati in eis nominatim expressi fuissent, edendæ verò in posterum per nos, & Romanos Pontifices successores nostros, tam in favorem præfatae fidei Catholicæ, illiusque propagationis, & S. Officij Inquisitionis præfati, quam super quacumque alia re, ne- gotio, seu materia, constitutiones, dispositiones, & ordinationes hujusmodi similiter omnino comprehendant præfatos corundem Ordinum, Constitutionum, Societatum, & Institutorum Professores, nisi in edendis constitutionibus hujusmodi specialiter, & expressè excipiatur, etiam si ipsi privilegiati forent magis speciali nota & expressione digni, eisque privilegia, gra- tia, & indulta, à Sede Apostolica præfata, etiam sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, etiam Motu, scientia, ac de potestatis plenitudine similibus, & consistorialiter, etiam contemplatione, vel ad instantiam Imperatoris Regum, & aliorum Principum, tam per viam meræ concessionis, quam communicationis, & alijs quomodolibet concessa respectivè sint, quorum, seu quarum vigore, vel prætextu sint excepti, seu se minimè comprehendendi prætendant, in constitutionibus generalibus, vel alijs non facientibus plenam, & expressam eorum mentionem.

§. 3. Præsentes verò litteras, omniāque, & singula in eis contenta, etiam ex eo, quod Ordinum, Congregationum, Societatum, & Institutorum hujusmodi Professores, vel alij quicunque in præmissis interesse habentes, seu quomodolibet habere prætendentes ad hoc vocati, & audi- ti, ac causæ propter quas cædem præsentes emanarunt, adductæ, verificatae, seu alijs justificatae non fuerint, vlo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio quovis, etiam quantumvis substantiali defectu notari, impugnari, inva- lidari, retractari, ius, vel controversiam revocari, aut ad terminos juris reduci, aut aliud quod- cumque juris, facti, gratiæ, vel justitiae remedium impetrari nullatenus posse, neque sub quibusvis similiūm, vel dissimiliūm gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, pro tempore quomodolibet faciendi comprehendendi.

§. 4. Sed semper ab illis exceptas, semperque validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, inviolabiliter observati, sive per quoscumque judices Ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, dictaque Sedis Nuncios, sublata eis, & eorum cuiilibet, quavis alter judicandi, & interpretandi facultate, auctoritate judicari, & diffiniri desere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit at- tentari, decernimus.

§. 5. Non obstantibus regula nostra de jure quæsito non tollendo, ac quibusvis alijs constitu- tionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon tam S. Benedicti, Cistercien. Praemonstraten. S. Antonij de S. Antonio Vien- omnes, & Societatis Iesu præfatorum, quam quorumcumque aliorum Ordinum, Congregationum, Societatum, & Institutorum, etiam juramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia robورatis statutis, & consuetudinibus etiam immemorabilibus, & privilegiis, necnon præfatis, & quibusvis alijs privilegiis, indultis litteris Apostolicis, etiam Mate magnum, & alijs quomodolibet nuncupatis eisdem Ordinibus, Congregationib. Societatis, & Institutis, corumque Superioribus, bonis, rebus, monasteriis, locis regularibus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriarum de- rogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus & singulis, etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, corumque totis tenori- bus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma, ad hoc servanda foret, illorum omnium & singulorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alijs in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 6. Volumus autem, quod præsentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitute munitis, eadem pror- fus fides adhibetur, quæ adhiberetur ipsi præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostense, quod- que cædem præsentes litteræ, seu illarum exempla ad valvas Basilicarum S. Ioannis Lateran. ac Principis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Floræ affixa, omnes ita arcent, & affiant,

Tom. V.

Bbd 3 ac

Tractatus XIII. Decreta,

ac si vniuersique personaliter intimata fuissent. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 5. Novembris 1631. Pontificatus nostri anno nono.
M. A. MARALDVS.

Sequuntur decreta, & aliae Buillæ ad eandem materiam S. Inquisitionis spectantes.

De Iudeorum flagitiis, in qua hereticae pravitatis Inquisitores animadvertere possunt.

GREGORIVS Episcopus, servus servorum Dei;

Ad perpetuam rei memoriam.

A nisiqua Iudeorum improbitas, quæ divinae honestati semper restiterunt, tanto execratur confitit in filiis, quanto ipsi ad cumulandam patrum suorum mensuram in Dei filio repudiando, ejusque in mortem nefariè conspirando, gravius deliquerunt, qui propter eis effecti majoribus nequiores, propriis sedibus expulsi, atque in omnes dispersi orbis terrenarum regiones, servitutique perpetua mancipati, non majorem in cuiusquam ditione clementiam, quam in Christianorum Provinciis, maximè verò in Apostolicæ pietatis gremio invenerunt, quæ pro eorum conversione laborans, eos misericorditer exceptit, atque in cohabitatione una cum filiis suis sustinuit, ad veritatis lumen allicere pio semper studio conata est, rebuke ad vitam necessariis, juvit, injurias, & contumeliis prohibuit, multis denique beneficiis sua privilegiis circumcommunivit. Illi verò nullis beneficiis mansuetati, nihilque de suo pristino scelere remittentes, Dominum nostrum Iesum Christum in celo triumphantem adhuc in Synagogis suis, & ubique persequuntur. Christi quoque membris infensissimi non defnunt in Religionem Christianam horrenda facinora quotidie magis audere.

§. 1. Quibus nos, ne pietatis nostræ puritas polluantur, aut à fœdis maticiis Christo, Christianorum nomini impunè illudatur, obviare volentes statuimus, ac etiam declaramus, Inquisitores hereticæ pravitatis liberè procedere posse in omnibus causis, & casibus, qui sequuntur.

§. 2. Si quis Iudeus at infidelis in iis, quæ circa fidem cum illis nobis sunt communia, vel iuri Deum unum, & æternum, omnipotentem, Creatorem omnium, visibilium, & invisibilium, & similia non esse assertuerit, prædicaverit, vel privatim alicui insinuaverit.

§. 3. Si dæmones invocaverit, consulverit, aut eorum responsa acceperit, ad illos sacrificia, aut preces ob divinationem, aliamve causam direxerit, aut quid eis immolaverit, vel thuris, alteriusve rei fumigationes obtulerit, aut alia quævis impietatis obsequia præstiterit.

§. 4. Si Christianos verbo, facto, vel exemplo, aut alio quovis modo nefaria hujusmodi docuerit, vel ad ea perferranda perduxerit, aut perducere attentaverit.

§. 5. Si Salvatorem, & Dominum nostrum Iesum Christum purum hominem, vel etiam peccatorem fusile, Matremve Dei non esse Virginem, & alias hujusmodi blasphemias, quæ per se hereticæ dici solent, in Christianæ fidei ignominiam, contemptum, aut corruptionem impiè protulerit.

§. 6. Si cujusvis eorum opera, auxilio, consilio, vel favore aliquis Christianus à fide desceiverit, quāmque semet suscepérat abnegaverit, vel ad Iudeorum, seu aliorum infidelium ritus, ceremonias, superstitiones, vel impias sectas transierit, vel redierit, seu in heresim aliquam inciderit, aut qui, vt Christi fidem abneget, seu in heresim incidat, opem, consilium, auxilium, vel favorem quomodocumque præstiterit.

§. 7. Si quis Cathecumenum, vel quemcumque ex Iudeis, aut infidelibus Deo inspirante ad fidem Christianam venire volentem, post declaratam nutu, verbo, facto, aut quocumque alio modo ejus voluntatem à fide, vel fidei instructione, aut à sacri Baptismi susceptione retrahere, avertere, vel dehortari, aut ne ad fidem veniat, néve regenerationis lavacro abluatur, quovis modo impediverit.

§. 8. Si quis apostatas, hereticosve scienter domi sua receptaverit, aluerit, commeat juverit, seu quovis modo eis cibaria vbiicumque præbuerit, aut dona, vel munera dederit, vel misserit, aut de loco ad locum deduxerit, seu associaverit, vel deducendos, seu associandos curaverit, aut sumptus ministraverit, duces, comitésve illis adjunixerit, vel ne ab eis perpetrata deprehendi, aut investigari queant, fecerit, quicunque dictos apostatas, aut hereticos scienter ali-

quo

Et Constitutiones Pontificum. 57. I

quo modo receptaverit, occultaverit, defenderit, aut *eis opem, consilium, auxilium,* vel favorem quomo dolibet praestiterit.

§. 9. Si libros hæreticos, vel Thalmucidos, aut alias Iudaicos quomodo detinat, aut alias prohibitos tenuerit, custodierit, vel divulgaverit, vel in quocumque loca detulerit, aut ad eam rem operam suam accommodaverit.

§. 10. Si Christianos deriserit, redemptionisque nostræ hostiam salutarem in æra Crucis immolatam, Christum Dominum ludibrio, & despiciui habens, quandocumque, maxime vero in sacro Parasceves die agnum, sive ovem, aut quid aliud Crucifixum appenderit, in eamve consperuerit seu quocumque contra ipsam fecerit.

§. 11. Si nutrices Christianas contra sacrorum Canonum statuta, diversorumque Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum sanctio[n]es adhuc retinererit, aut eas retinens, die qua sanctissimum Eucharistiae Sacramentum sumperserit, lac vno, vel pluribus diebus in latrinas, vel cloacas, vel alia loca effundere coegerit.

§. 12. In quibus casibus universis, & singulis omnes prædictæ plavitatis Inquisidores omnium Regnorum, Provinciarum, civitatum, dominiorum, & locorum universi Orbis Christiani Iudices in suis quique locis perpetuo delegamus; ut super his contra Iudeos, atque infideles quocumque, simul, vel separati, prout in causis fidei juxta sacrorum Canonum formam, necnon Officij Inquisitionis hujusmodi constitutiones, diligenter inquirant, & procedant, & quos in aliquo, vel aliquibus horum flagitorum excessibus culpabiles repererint, in eos proculpe modo ac etiam pro criminum numero, vel multiplicatione, aut consuetudine delinquendi flagra, remigia, etiam perpetua, rerum quoque publicationes, exilia, aliaque atrociora decernant, & alias de eis exempla edant, quæ sceleratos illos deterreant ab hujusmodi flagitiis in posterum admittendis.

§. 13. Nos enim venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus Inquisitoribus generalibus, necnon Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Prælati, ac etiam aliis prædictis Inquisitoribus in virtute factæ obedientie distritè præcipimus, & mandamus, ut presentes nostras in civitatibus, & locis cuique subjectis publicare, & juxta illarum tenorem procedere, illasque debitæ exequutioni mandare procurent.

§. 14. Decernentes irritum, & inane quicquid secus per quoscumque, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 15. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon exemptionibus, privilegiis, immunitatibus, communitatibus, in fidem publicam receptionibus, & tolerantiis, prædictis Iudeis, & aliis infidelibus, maranis, & apostatis, tam in dominis, terris, & locis nostris, & Sedi Apostolica, mediatè, vel immediatè subjectis, quam alibi vbi cumque Regnorum, Provinciarum, dominiorum, gentium & locorum commorantibus, vel in ea, ex quibusvis Regionis & partibus, tam fideliu[m], quam infidelium confluentibus, eorumque judicibus, Advocatis, & defensoribus quacumque auctoritate, potestate, & dignitate fungantur, etiam ad instantiam Imperatoris, Regum, Ducum, & quorumvis aliorum principum, tam per fel. rec. Paulum tertium, decimo Kalend. Martij, & Iulium etiam tertium Non. Decembris, tertio anno sui cujusque Pontificatus, quam etiam quoscumque alios anteriores, & posteriores Romanos Pontifices, ac nos, & Sedem Apostolicam, ejusque Legatos, ac etiam Cameram Apostolicam, sub quibuscumque tenoribus, & formis ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam Motu proprio, & alias quomodo cumque haec tenus concessis, confirmatis, & innovatis, atque in posterum concedendis, confirmandis, & innovandis, quæ omnia, etiamsi de illis, illorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua mentio, aut aliqua alia forma ad hoc servanda foret tenores hujusmodi, ac si ad verbum insererentur præsentibus pro plenè expressis habentes, harum serie specialiter, & expressè revocamus, & omnino abolemus, ceterisque contraria quibuscumque.

§. 16. Volumus autem presentes in locis urbis consuetis de more publicari, & eorum exemplis impressis, manu Notarii publici, & sigillo sanctæ Romane, & universalis Inquisitionis, vel persona in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eandem prouersus fidem vbi que tam in iudicio, quam extra illud adhiberi, quæ adhiberetur, eisdem præsentibus, si essent exhibita, vel ostensa.

Nulli ergo omnino, &c.

Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1581. Kalend. Iunij, Penitenciaratus nostri anno decimo.

Anno à Nativitate Domini 1581. Indictione 9. die verd 10. mensis Iunij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. Gregorij divina providentia Papa XIII. anno decimo, retro-

Bbb 4 scripta

Tractatus XIII. Decreta,

*scriptae litterae Apostolicae affixe, & publicatae fuerunt ad valvas Ecclesie sancti Ioannis Lateranen-
Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, Cancellarie Apostolice, & in aede Campi Flora, ac etiam ad
valvas septi Hebreorum, per nos Petrum Aloysium Gaytam, & Nicolaum Tagliettum Apostolicos
Curiosos.*

ANTONIVS LUDOVICVS Magister Cuforum.

*Contra Hebraeos tenentes, legentesque libros Thalmudi, & alios haec
damnatos, aut blasphemias, & contumelias in Deum,
& Sanctos continentates.*

CLEMENS Episcopus, servus servorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

CVM Hebreorum malitia novas in dies excogitet fraudes, quibus perniciofa volumina, libri
brorumque impios, ac planè detestabiles, tum antiquitus damnatos, tum recens conscriptos
in vulgus proferat.

§. 1. Nos & ipsis exitiale, & Christiano populo periculosum rati, hanc eorum nequitiam con-
niventibus oculis tolerare, ac pro nostro Pastorali officio opportunum huic malo remedium
adhibere volentes, adducti exemplo complurium Romanorum Pontificis. Prædecessorum no-
strorum præsertim fel. rec. Gregor. IX. Innoc. IV. Clem. IV. Honori IV. Ioan. XIIII. Iulij III. &
Greg. XIII. qui sepius impium illud Thalmudi nuncupatum, & alia similia reprobat, & de-
standa scripta, & volumina damnant, & retineri prohibuerunt, seu alias ex Christiani Orbis
Provinciis, & Regnis pio zelo exterminarunt, omnes, & singulas eorumdem Prædecessorum
super hoc editas litteras, quarum tenores præsentibus volumus pro expressis haberi harum se-
rie approbantes, & innovantes.

§. 2. Atque illis hæc addentes, omnibus, & quibuscumque univeritatibus Hebreorum, eo-
rumque singulis tam in temporali S.R.E. ditione, quam etiam extra eam vbi vis locorum, & in
quibusvis Christiani Orbis partibus constitutis perpétuò prohibemus, ne quovis libros, & Codicis
impiorum Thalmudicos, sive dānatōs, vanissimos Cabalistas, atq; alios nefarios a Prædecesso-
ribus nostris prohibitos, & condemnatos, necnon opera, commentaria, tractatus, volumina, &
scripta quæcumque, tā lingua Hebraica, quam quavis alia haec tenus conscripta, aut verba, edita,
& impressa, ac in posterum conscribenda, aut vertenda, edenda, vel imprimenda, continentia,
seu continentes, tacitè, vel expresse, hereses, vel errores contra sacras veteris legis, & Testa-
menti scripturas, necnon contumelias, impietates, blasphemias, contra Deum, sanctissimam Tri-
nitatem & Salvatorem nostrum Dominum Iesum Christum, ejusq; sanctam Christianam fidem
ac beatissimam ipsius Genitricem semper Virginem Mariam, & beatos Angelos, Patriarchas,
Prophetas, Apostolos, aliisque sanctos Dei, sacratissimam Crucem, Sacra menta novæ legis, fa-
cias, imagines, & sanctam Catholicam Ecclesiam, & Sedem Apostolicam, ac contra Christi fi-
deles præsertim Episcopos, Sacerdotes, & alias Ecclesiasticas personas atq; etiam contra nuper
ad eisdem Christi fidem conversos, ac Neophytes, & alias contra Religionem Catholicam,
vel in quibus etiam impudicæ, & obscenæ narrations memorantur; etiam sub prætextu,
quod expurgata fuerint, vel donec expurgentur, sive quod de novo typis excusa fuerint,
mutatis nominibus, vel etiam sub obtenu, seu tolerantia, aut permissione, vt pretendent,
Secretarij, aut cuiusvis persona Sacr. Conc. Trid. aut Indicis librorum prohibitorum per rec.
mem. Pium Pap. I V. Prædecessorem nostrum editi, vel cuiusvis Indulti Apostolici, aut li-
centiam per S. R. E. Card. etiam Legatos, aut Camerarium, seu Cameram Apostolicam, vel
Nuncios etiam cum potestate Legati de latere, aut locorum Ordinarios seu Inquisit. hereticæ
pravitatis forsitan quomodolibet concessæ, aut quovis alio quæstio colore, legere, habere, vel
retinere, emere, vel vendere, aut evulgare nullo modo audeant, vel præsumant.

§. 3. Omnes vero, & quascumque facultates, litteras, permissiones, indulta, tolerantias, legen-
di, tenendi etiam ad tempus certum, vel incertum, vel ad effectus prædictos, & sub similibus,
vel aliis prætextibus quæcumque, vt præfertur profibera scripta, volumina, libros, & alia su-
pradicta quibusvis Iudæis, in genere, vel in specie, a Prædecessoribus nostris, & dicta Sede Apo-
stolica, seu ejus Legatis, etiam de latere, vel Nunciis, aut Inquisitoribus hereticæ pravitatis, aut
locorum Ordinariis, vel quibusvis aliis quavis dignitate, & auctoritate fungentibus, etiam S.R.E.
Card. ejusq; Camerario, seu Camera prædicta, sub quibusvis verborum formis, & conceptionib.
& quibusvis etiam derogatoriarum, derogatoriis clausulis, ac vim contractus inducentibus, irri-
tantibusque & aliis decretis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia deque Apostolicæ po-
statis plenitudine, seu ad quorumcumque Principum etiam Regali, Ducali, vel alia quacum-
que præminentia fulgentium instantiam, vel corum intuitu concessas, auctoritate, & tenore
præmissis

ELIANAE
omnium
TO. III. LV. V.
E. III.

Et Constitutiones Pontificum: 573

præmissis, revocamus, irritamus, & annullamus, ac pro revocatis, irritis, & penitus infectis in perpetuum habere volumus.

§.4. Districtiūs inhabentes, tam quibuscumque ex prædictis, quavis auctoritate, & facultate suffulsi, personis, ne hujusmodi licentias, tolerantia indulta quoquonodo concedere, quam Iudæis, ne illis sic per præsentes revocatis, aut post hac forsitan de facto concederet, vti, aut eorum prætextu, seu alias quomodolibet libros prædictos retinere, legere, deferre, emere, vendere, aut de novo edere præsumant.

§.5. Quinimo si quos ad præsens habent, eos statim intra decem dies Romæ in Officio S. Romanæ universalis Inquisitionis, extra Vrbem vero intra duos menses à die publicationis præsentium numerandos locorum Ordinariis, seu Inquisitoribus hæreticæ pravitatis à quibus postmodum absque alio mandato nostro, nulla interposita mora comburantur, exhibere, tradere, & consignare omnino teneantur, & debeant.

§.6. Præcipientes tam ipsis Iudæis, quam quibuscumque Typographis, Bibliopolis, seu mercatoribus, & aliis quibuscumque Christi fidelibus etiam ejuscumque status, gradus, Ordinis, vel conditionis existentibus, sub pœnis amissionis librorum & publicationis omnium honorum, fisco ejus Principis in cuius ditione libri reperti fuerint applicandorum, ac aliis etiam gravioribus, & corporis afflictivis arbitrio diccesani, ac etiam Inquisitoris, si inibi fuerit, statuendis, ac moderandis, necnon quoad Christianos, etiam excommunicationis majoris latæ sententiae vnumquemque contrafacentem eo ipso incurrandæ, ne hujusmodi libros, & alia scripta superius prohibita, vt præfertur retinere, habere, legere, edere, typis excudere, seu imprimere, describere, vel exemplare advehere, emere, vendere, donare, commutare, aut alias quomodolibet distrahere, vel alienare.

§.7. Néve quisquam, etiam sub prædictis, & aliis pœnis contra favorem Apostatarum à fide & hæreticorum à sacr. Canon. & Constitutionibus Apostolicis infictis, ipsis Hebreis, pro habendis, scribendis seu imprimendis hujusmodi libris, vel undecimque afferendis, seu transvehendis; aut pro corundem legeñorum licentia de cetero impetranda opem, consilium, auxilium, vel favorem præstare, aut impendere quoquomodo audet.

§.8. Quocirca venerabilibus Fratribus nostris tam S.R.E. Cardinalibus adversus hæreticam pravitatem in toto terrarum Orbe generalibus Inquisitoribus, quam etiam Patriarchis, Primitibus, Archiepiscopis, Episcopis, ceterisque locorum Ordinariis, & Inquisitoribus quibuscumque ejusdem hæretica pravitatis, in quibusvis Regnis, Provinciis, & Civitatibus pro tempore existentibus per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, & eorum singuli in civitatibus, terris, & locis, vbi Iudei commorantur, tam in eorum Synagogis, & locis publicis, quam priuatis domibus, & Officiniis, & aliis vbiique locorum, etiam apud Bibliopolas Christianos prædictos sic prohibitos libros, & scripta per se, vel alium, seu alios ab eis deputandos diligenter perquirant, & contra eos, qui super retentionem hujusmodi culpabiles reperi fuerint, ad prædictarum, & aliarum, etiam graviorum eorum arbitrio pœnarum executionem procedant. Contradictores necnon inobedientes quoscumque, eisve auxilium, consilium, vel favorem præstantes per opportuna juris vel facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis.

§.9. Non obstantibus præmissis, necnon constitutionibus, & ordinatiōnibus Apostolicis, privilegiis quoque indultis, & litteris Apostolicis dictis Hebreis, eorumvè universitatibus sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibusvis etiam derogatoriariu[m] derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, & decretis, in genere, vel in specie quomodolibet concessis, etiam sepius approbaratis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis etiam si alias pro illorū sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & individua mentio habenda, seu quavis alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores hujusmodi, necnon formas, & decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum infererentur prædictibus pro sufficienter expressis, & infertis habentes, illis, quoad reliqua in suo robore permanens, ad effectum præmissorum specialiter, & expressè derogamus, exterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1599. Prid. Kalend. Martij, Pontificatus nostri anno secundo.

Anno à Nativit. Domini 1593. Indi 6. die vero Sabbathi 3. mensis Aprilis, Pontif. Sanctissimi in Christo Patri, & D. N. D. Clementis divina providentia Papa VIII. anno eius secundo, retroscripta littere Apostolica affixa, & publicata fuerant in valuis Basiliæ Principis Apostolorum de Urbe, in Acie Campi Flora, & in platea nuncupata Iudeorum relictis in eis copiis affixis per nos Io. Bagistam, Bagno, & Franciscum Baron. S. D. N. Papa Cufor.

BAPT. PRESSIVS Mag. Curs.

Innovatio

Innovatio constitutionis fel. rec. Pauli Papa IV. contra negantes Trinitatem, apud Divinitatem IESU CHRISTI, aut eius conceptionem de Spiritu sancto, aut eius mortem, ut nos redimeret, aut virginitatem Beatisimam semper Virginis DEI Genitricis Mariae.

Aucta forma in publicatione eiusdem constitutionis servanda, ne de cetero illius ignorantia à quam quovis praetextu possit allegari.

CLEMENS Papa VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Dominici gregis divina providentia nobis, licet meritis imparibus commissi, solicito posstulat, ut Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum constitutiones, quæ præferunt ad fidem Catholicæ integritatem conservandam, & impios homines, ac pravarum hæresum assertores debitis penitentias plectendos pertinént, innovemus; ne qui hujusmodi errorum labi infetti sunt earumdem constitutionum, & penarum in eis inflictarum ignorationem villo modo prætendere, aut quavis ratione excusare posse præsumant. Cum itaque fel. rec. Paulus Papa IV. Praedecessor noster, ad quorundam hominum iniquitatem coercendam, qui non solum diversas hæreses profiteri, sed etiam ipsius fidei fundamenta negare præsumebant, suóque exemplo multos in iste ritum animæ trahebant quadam sua perpetuo valitura constitutione, quæ incipit, *Cum quorundam hominum præstata;* vt hujusmodi homines à suis erroribus intra certum eis tunc præfixum tempus resipiscerent, paterna monitione, & requisitione, necnon ipsorum resipiscientium à quibuscumque censuris, & penis Ecclesiasticis, & temporalibus plenissima absolutione lancerent, vt quicumque tam catenus lapsi fuissent, & intra tempus præfixum non resipiscerent quām qui in posterum prolaberentur in hos errores, aut eorum aliquem, qui nimis asseruerint, dogmatizaverint, vel credidissent Deum omnipotentem non esse trinum in personis, & incomposita omnino, indivisiu[m]e unitate substantia, & unum unam simplici Divinitatis essentia, aut Dominum nostrum Iesum Christum non esse verum Deum ejusdem substantia per omnia cum Patre, & Spiritu Sancto, aut eundem secundum carnem non esse conceptum in utero Beatisimæ, sempèr, Virginis Mariae de Spiritu sancto sed sicut ceteros homines ex Semine Ioseph, aut eundem Dominum, & Deum nostrum, Iesum Christum non subiisse acerbissimam Crucis mortem, vt nos à peccatis, & ab æterna morte redimeret, & Patri ad vitam æternam reconciliaret, aut eandem beatissimam Virginem Mariam non esse veram Dei Matrem, nec persistuisse semper in virginitate integrata, ante partum scilicet, in partu, & perpetuo post partum, pro subversis, & relapsis in hæresim habeti, & vt relapsi Curiae seculari tradi, & per ipsam Curiam debitis penis in relapsos statutis puniri possent in omnibus, & per omnia, perinde, ac si verè, & realiter, in hæresim relapsi essent, & eos relapsos esse constaret, prout in prædicta constitutione sub datum Romæ apud S. Marcum septimo Idus Augusti, Pontificatus sui anno primo edita plenius continetur. Eò tamen hujusmodi impiorum hominum prorumpit temeritas, vt prætextu ignorantis hujusmodi constitutionis, ac penarum in eadem constitutione inflictarum, se illis minimè subjaceret, nec obnoxios esse posset, ac propterea se ab eisdem penis liberari, & absolviri posse prætendant. Nos igitur animadverentes (vt idem quoque Paulus Praedecessor bene animadvertisit) hujusmodi errores tam graves, ac nefandos existere, vt illi, qui in eos incident, nullam profusa excusationem habeant, sed subversi potius, & immanes, quām hæretici merito dici possint, propterea, vt illi debita animadversione omnino puniantur, nec à præfatis erroribus villa excusatione de cetero se tueri valeant. Motu proprio, & ex certa scientia ac matura deliberatione nostra, dèque Apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura constitutione, dicti Pauli Praedecessoris vestigiis inhærentes, ac ejus constitutionem prædictam quoad penas in ea contentas innovantes, ac perpetuo confirmantes, & approbatæ, supradictos omnes & singulos, qui hactenus in similes errores, aut eosum aliquem lapsi sunt, aut in posterum prolabentur, attenta diutorum errorum gravitate, & enormitate, cuiuscumque dignitatis gradus, ordinis, vel conditionis existant, nulla illis etiam ignorantia supradictæ constitutionis excusatione suffragante pro subversis, & relapsis in hæresim haberi, & tanquam relapsos Curiae seculari tradi, ac per eandem Curiam debitis penis in relapsos statutis puniri posse, auctoritate Apostolica senore præsentium perpetuo statuimus. Non obstantibus omnibus illis, quæ prædictus Paulus Praedecessor voluit non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque. Ut autem hujusmodi constitutionis ignorantia de cetero allegari, aut prætendi nunquam possit, atque vt præfentes omnibus

Et Constitutiones Pontificum. 575

omnibus innotescant, volumus illas ad valueas Ecclesie Lateranensis, & Basilicæ Principis Apostolorum, & in acie Campi Floræ, more solito publicari, & affigi, atque iis inde amotis eam rursum exempla, etiam impressa, ibi affixa, relinquunt, factaque publicatione hujusmodi annos qui in Urbe post mensem, qui verò extra eam, & circa montes, post quatuor menses, & qui de- mūn ultra montes fuerint, post decem menses, à die publicationis hujusmodi computandos, perinde afficeret, & arctare, ac si eorum cuiilibet personaliter initimatæ fuissent. Et nihilominus, ut ipse præsentes literæ eo notiores siant, & omnibus magis innotescant, necnon pro potiori cautela volumus, ut Inquisitores contra hæreticam pravitatem, in iis ciuitatibus, terris, & locis, in quibus constituti sunt, vbi verò hujusmodi Inquisitores non sunt locorum Ordinarij, publicationem presentium, ut infra dicitur, fieri carent, ac propterea universis, & singulis venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Primitibus, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Ordinariis, necnon dilectis filiis Inquisitoribus præfatis contra hæreticam pravitatem vilibet constitutis, per easdem præsentes committimus, & in virtute sanctæ obedientiæ districte præcipiendo mandamus, ut per se, vel alium, seu alios hasce nostras litteras, postquam earum exemplum reperient, seu earum notitiam habuerint, semel aut pluries prout eis magis expedire visum fuerit, ipsi quidem Patriarchæ, Primate, Archiepiscopi, Episcopi, & alijs locorum Ordinarij in eorū cathedralibus, & majoribus respectivè Ecclesiis civitatū, oppidorum, & locorum quorumcumque, eorum diocesum, vbi Inquisitores fuerint, ipsimet Inquisitores in eisdem Ecclesiis, dum in ejis major populi multitudo ad Divina convenerit solemniter publicent, & publicari auctoritate nostra mandent & faciant. Cæterum, quia difficile foret easdem præsentes ad singula loca, vbi opus esset deferri, volumus, & simili auctoritate decernimus, ut earum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Inquisitoris contra hæreticam pravitatem, vel cuiuscumque persone in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem vbiique in judicio & extra fidem habeatur quæ ipsimet literis haberetur, si essent exhibita, vel ostensa.

Dat. Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscat, die 3. Febr. 1603. Pont. nostri anno undecimo.

M. VESTRIVS BARBIANVS.

In nomine Domini amen. Anno à nativitate ejusdem Domini nostri Iesu Christi, millesimo sexcentesimo tertio, Indictione prima, die verò decima quarta mensis Februarij. Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D.N.D. Clementis divina providentia Papa VIII. anno ejus duodecimo retroscripta litteræ affixa, & publicatae fuerunt ad valueas Ecclesie sancti Joannis Lateranensis, Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Flora, relictis ibidem copiis impressis affixis per nos Augustinum Braccherium, & Catherinum Menandi Apostolicos Cursorum.

P. ALOYSIUS PEREGRINVS Magister Cursorum.

Decretum Clementis Papæ VIII.

Quo confirmantur litteræ Pauli Papæ IV. & Pij IV. contra Confessarios sollicitantes pœnitentes in Confessionibus.

In nomine Domini, Amen. Per hoc præsens publicum decretum instrumentum cunctis patet, at evidenter, & sit notum, quod in generali Congregatione Officij S. Romanae, & vniuersalis Inquisitionis habita coram Sanctissimo D. N. D. Clemente Papa VIII. ac Illustrissimis, ac Reverendiss. DD. Iulio Antonio Sanctorio S. Bartholomæi in insula S. Seuerina, Petro S. Hieronymi Illycorum Deza, Dominico S. Chrysostomi, Pinello: Fratre Hieronymo Bernerio S. Marci supra Mineruam Asculano: Fratre Constantio S. Petri, in Monte Aureo Servano, & Paulo S. Cæcilie Sfondratu nuncupatis, titulorum præsbyteris, S.R.E. Cardinalibus, in Universa Republica Christiana, aduersus hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus. In negotio S. Inquisitionis Hispaniarum super litteris fel rec. Pauli Papæ IV. & Pij Papæ IV. facultatis procedendi contra Presbyteros seculares, & Regulares in sacramentis Pœnitentiæ, seu in actu confessionis sacramentalis, solicitantes mulieres pœnitentes ad impudicitiam, seu peccata carnis, Inquisitori Generali Hispaniarum, alias concessæ, an priuatæ, vel cumulatiæ quoad Superiores Regularium dicta Inquisitione, contra hujusmodi delinquentes procedere possint. Sanctiss. D.N. ne diligenter, ac mature discussa auctoritate sua Apostolica declaravit, & decrevit, declarat, & decernit circa hujusmodi facultatem procedendi nihil esse attendendum, aut innovandum, sed Inquisitionem prædictam, in omnibus Regnis, & Provinciis sibi subjectis ea judicialiter uti posse, & debere, sicut in aliis causis ad Sanctiss. Inquist. Officium pertinentibus, ut hactenus fecit, etiam privatiæ quoad Superiores Regularium cuiusvis Ordinis, & Congregationis, etiam si Mendi- cantum existant, ipsosque Regulares non eximi ab onere deferendi, seu denunciandi hujusmodi delinquentes eidem sancto Officio, quemadmodum in aliis casibus, & causis S. Inquisitionis,

in

in quibus alij Christi fideles de jure tenentur, sed ad ipsum, sicut alias teneri, & obligatos esse. Et ita Sanctitas sua declaravit, atque perpetuū servandum esse statuit omni meliori modo, & forma, quibus potuit, potestque, & debet, latum, datum, & pronunciatum fuit supradictum Decretrum per supradictum Sanctissimum D.N.D. Clementem Papam VIII. pro Tribunalis sedentem in folio Majestatis sua, in Generali Congregatione dicti S. Officii, habite Romae in Palatio Apostolico apud S. Petrum, anno à Nativitate Domini nostri Iesu Christi 1592. die vero tertio mensis Decembri Feria's. Pontificatus prelibati D. N. Clementis divina providentia Papa VIII. anno primo, ibidem presentibus Reverendissimo Patre Fratre Vincentio, Ordinis Fratrum Predicatorum Episcopo Agnetino: & Reverendissimo Patre D. Anselmo Dandino Cefanateni IV. D. triusque Signaturæ ejusdem S.D.N. Papæ Referendario, dictique S. Officii Praelatis, & Consultoribus testibus, ad predicta omnia, & singula, vocatis, habitis, specialiter, & aque rogatis.

Ex Ludovico Parame de Origine Sancti Officii, quest. 10. de solicitantibus, proprie finem, &c.

Constitutio adversus maleficia, seu sortilegia committentes.

GREGORIUS Papa X V.

Ad perpetuam rei memoriam.

OMnipotens Dei Salvatoris nostri, qui ut hominem à laqueis Diaboli liberaret, Crucem subire dignatus es, vices, quamquam immeriti, gerentes in terris, in id summo studio, iuxta creditum Nobis desuper Apostolicæ servitutis officium, incumbimus, ut gregem Dominicum inestimabili pretio redemptum, adversus Sathanæ fraudes defendamus, ejusdem officii partes desuper interponendo, prout confipimus in Domino salubriter expedire. Sanè nonnulli sue conditionis oblii, & solemnis sponsionis ab his factæ, cum in Christi gregem per sacram regenerationis lavacrum adsciti fuerunt, Sathanæ, cui renunciaverunt, artibus, maleficiis, superstitionibus, ac nefariis inventis operam dare non verentur, quinimò Magistrum imitantes, qui capitali odio, quo humanum genus prosequitur hominibus insidiari nunquam cessat, proximum variis modis lacerare, animas vero suas perdere, non timent. Quapropter, ut tam exitiosa scelerata Christi fidelibus arceantur, gravioribus penitentiis vindicanda duximus. Motu itaque proprio, & ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, tenore praesentium decernimus, præcipimus, & mandamus, ut constito, quod aliquis pactum cum Diabolo fecerit, & à fide apostatando, maleficiis, sive sortilegiis, unam seu plures personas ita lacerat, ut ex maleficio, vel sortilegio mors secuta sit, etiam pro primo lapsu, Curia seculari tradatur, debitis penitentiis puniendus; qui vero, similiter apostatando, pactum cum Diabolo, ut presertim fecerit, & maleficium, seu sortilegium commiserit, ex quo licet mors secuta non sit, infirmitas tamen, divortia, impotentia generandi, sive animalibus, frugibus, vel aliis fructibus damnum notabile provenerit. Muro claudi sive, perpetuis carceribus in sancto Inquisitionis officio, ubi illud existit fabricandis, mancipari debeat: qui vero similium delinquentium notitiam haberint, eos Episcopo, sive Inquisitori denunciarunt se neantur. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, carcerisque contraria quibuscumque. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutis, eadem proflus fides ubique adhibeat, quæ eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibetæ, vel ostensæ; quodque eadem praesentes, postquam in valvis Basilicarum S. Ioannis Lateranensis, ac Principis Apostolorum de Urbe, & Cancelleriae Apostolicæ, necnon in acie Campi Floraæ affixa fuerint, omnes, & singulos, ad quos spectat, arcent, & afficiant, perinde ac si unicuique personaliter intimataz fuissent.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatori, die 20. Martij 1623. Pontificatus nostri anno tertio.

S. CARD. S. SUSANNA.

Anno à Nativitate Domini nostri Iesu Christi 1623. Indictione sexta, die vero vigesima tercia mensis Martij, Pontificatus Sanctissimi D.N.D. Gregorij Divina providentia Papa XV. anno eius tertio, retroscripta litteræ Apostolicæ affixa, & publicata fuerunt ad valvas Basilicarum S. Ioannis Lateranensis, Principis Apostolorum de Urbe, Cancelleriae Apostolicæ, & in acie Campi Floraæ, per me Bernardum Brandimartem Latinum Apostolicum Cursorem, &c.

Illustrissimum,

Et Constitutiones Pontificum.

577

Illustrissimorum, & Reverendissimorum DD. Cardinalium Inquisitorum
Generalium praeceptum.

De hereticis, seu de heresi suspectis sancto Officio propalāndis.

Octavius Episcopus Prænestinus Bandinus, Carolus tit. S. Cæsarei Madruetus, Ioan. Garsia tit. SS. Quatuor coronatorum Millinus, Fabricius tituli S. Augustini Verallus, Gaspar tit. S. Crucis in Hierusalem Borgia, Fr. Fœlix Centinus tit. S. Anastasii Aculanus, Scipio Co**b**ellarius tit. S. Susannæ, Fr. Desiderius Scaglia tit. S. Clementis de Cremona, Ludovicus tit. S. Laurentij in Damaso, Ludovisius Presbyteri, & Ludovicus S. Adriani Diaconus de Lavalette nuncupati, miseratione Divina S. R. E. Cardinales in universa Republica Christiana adversus haereticam pravitatem Inquisitores Generales à sancta Sede Apostolica specialiter deputati.

Universis, & singulis Christi fidelibus, tam Ecclesiasticis, quam sacerdotalibus variisque sexus, cuiusvis status, gradus, Ordinis, conditionis, & præminentia existentibus, & quacumque dignitate, & auctoritate, etiam maxima fulgentibus, harum serie, ac tenore auctoritate nostra, & hujusmodi nostri officij, qua fungimur in hac parte, præcipimus, & mandamus, quatenus infra duodecim dies proximè computandos, quorum primos quatuor immediatos pro secundo, & ultimos quatuor pro tertio termino, & peremptorio, ac trina monitione canonica assignamus, omnes, & singulos haereticos, seu de heresi quomodolibet suspectos, de quibus notitiam habuerint, debeant Nobis, vel Rev. Commissario nostro, quoad habitantes in Urbe, quo verò ad alios extra Urbem, & ubivis locorum degentes, Inquisitoribus, vel locorum Ordinariis, vel eorum Vicariis generalibus, sub excommunicationis majoris latè sententiæ poena, quam in contrarium facientes ipso facto incurvant, judicialiter propalare, cujus excommunicationis majoris absolutionem S.D.N. Papæ, & Nobis reservamus. Certificantes hujusmodi conscientiæ suæ immemores, ac dictam excommunicationis poenam contemnen tes, quod contra ipsos, tanquam contra haereticorum fautores, alias, prout melius visum, & juris fuerit procedetur. Ideò, &c. Dat. in nostra, & Officij Sanctæ Romanæ univerfalis Inquisitionis Congregatione, die 3. Ianuarij 1623.

Ost. Episc. Prænestin. Card. Bandinus.

C. Card. Madruetus.

Ioan. Garsia Card. Millinus.

F. Card. Verallus.

G. Card. Borgia.

Fr. Fœlix Card. Aculanus.

S. Card. S. Susannæ.

Fr. D. Card. de Cremona.

L. Card. Ludovisius.

L. Card. de Lavalette.

Andreas Petrinis, S. Romanæ,
& universalis Inquisit. Not.

Decreta in diversis Congregationibus Sanctissimi Officij
Romæ facta.

*Quod Portugenses, seu Lusitani Portugalliam, seu Lusitaniam habitantes,
et inde in Italiam venientes, si reperiantur iudaizare, condemnantur
tanquam apostatae à fide, die ultima Aprilis 1566.*

In Congregatione coram S.D.N. & Reverendi T.D. Card. Inquisitoribus generalibus, S.D.N. Paulus Papa IV. mandavit, itaruit & ordinavit, quod constito legitimè quoscumque Portugenses, seu Lusitanos in Portugalha, seu Lusitania permanisse, & inde discessisse, & in Italiam venisse, ubi reperiantur esse iudæi, sive iudaizare, condemnantur tanquam apostatae à fide, pro tortura; seu tormentis, quæ sustinendo negaverint se fuisse baptizatos, vel Christianè vixisse.

Tom. V.

Cec aut

Tractatus XIII. Decreta,

aut Christiana opera egisse, vel sacramenta Ecclesiastica percepisse. Cum jam pro liquido, & clarè à Sede compertum sit, & habeatur à sexaginta annis, vel circa, quod nullus Hebreus toleratus fuerit habitare in Lusitania, seu Portugallia, nisi fuerint baptizati, & vixerint Christiani, & ita servati mandavit, statuit, & ordinavit.

*Quod hereticorum beneficia videntur à die commissi criminis,
die 18. Iulij 1556.*

IN Congregatione facta coram præf. Sanctiss. Domino, & Reverendissimis Cardinalibus Inquisitoribus Generalibus, idem Sanctissimus Dominus noster, qui supra, considerans, quod multi heretici id scientes, & in suis heresibus manentes, ut eos quos optant, successores habeant, in favorem aliorum resignent, ut saltem per clausulas generales, quæ in ipsis resignationibus de sylo ponuntur, iis aliqd in beneficiis hujusmodi acquirant, iis providere volens, statuit, & decrevit, quod ex prædictis resignationibus nullum jus etiam per dictas clausulas ipsis resignationibus acquiratur, immo beneficia hujusmodi hereticorum à die commissi criminis specialiter dispositioni sue Sanctitatis reservavit, ita ut si non fiat mentio de hujusmodi criminis per illum commissum, etiam dispositiones per ipsum Sanctissimum Dominum factæ nullius sint roboris, vel momenti. Quæ omnia extendi voluit etiam ad præteritas resignations quæ tempore commissi critinis, heresios, vel citationis hereticis factæ suum plenarium effectum sortitæ non fuerint.

Contra instituentes novas Religiones, die 16. Iulij 1556.

Prelibatus S. D. N. ratificavit capturam Io. Francisci Raymondi Mutinen. Congreg. S. Pauli & Barnabæ Civ. Mediolani, & commisit Reverendiss. D. Cardinalibus Inquisitoribus generalibus, sive R. D. Commissario facultatem procedendi, seu procedi, faciendo in futurum contra quascumque personas volentes instituere, seu instituentes novam Religionem cujuscumque status, gradus, & conditionis existant, & de contentis in titulo, seu titulis de Religiosis domibus, & de constitutibus novam Religionem, Monasteria, vel alia quacumque loca pia, quod possint dicti Reverendissimi Cardinales, seu dictus Reverendissimus Commissarius ea revidere, & corriger, ac omnia alia, & singula in præmissis facere, quæ eis respectivè videbuntur juri consona.

Pro noctantibus in sancto Officio, die 29. Aprilis 1557.

A prælato Sanctissimo Domino decretum invenimus, ut infra.

Cum in Congregationib. quæ in causa heresies, ita Domino disponente, coram nobis sunt intervenire pro majori parte soleant nonnulli Clerici, tam sacerdotes, quam Regulares in Sacris, & Sacerdotio ac in Episcopali, & Archiepiscopali, vel alia majori dignitate forsan constituti, ac deinceps intervenire potuerunt, ac etiam nonnulli ex venerabilibus Fratribus nostris S.R.E. Cardinales nobiscum in judicando assistunt, & sèpenumero contingit, ut per discursum casuum contingentia, etiam ad casus non minus forsan enormes, ac etiam minus enormes, quam heresim sapientes in eisdem Congregationibus tam præteritis, quam futuris, iidem Clerici, & in Sacris, & Sacerdotio, ac Episcopali, Archiepiscopali, vel alia majori dignitate constituti, ac iidem venerabiles Fratres nostri S.R.E. Card. votum, seu sententiam eorum ex qua mortilatio mebti, seu sanguinis effusio etiam ad mortem naturalem secuta fuerit, seu in posterum sequetur, dixerint, seu etiam dicere parati existunt. Nos sacerdoti, ac tranquillitati eorum mentis, & conscientiæ occurtere volentes, ut iidem Clerici, etiam in Sacris, & Sacerdotio, ac quacumque dignitate etiam Episcopali, Archiepiscopali, vel quacumque majori prædicti, etiam venerabiles Fratres nostri Cardinales, qui in judicando nobis assistunt, non solum in causis heresios, sed etiam in quacumque causa criminali, quæ in dictis Congregationibus coram nobis tractata fuerit, & tractabitur, votum, & sententiam eorum, nos solum quoad quæstiones, & torturam, ipsis reis pro delictis quibus pro tempore inquisiti, accusati, seu denunciati fuerint, sed etiam ad condignam penam, & multam etiam usque ad mutilationem, seu sanguinis effusionem, ac usq; ad mortem naturalem inclusivè absq; alicujus censura, vel irregularitatis incursum, dicere, & eisdem Congregationibus interesse, & immisceri possint, licentiam, & facultatem concedimus, ac quoad præterita

Et Constitutiones Pontificum.

579

præterita, si aliquam forsan irregularitatem incurrisse, cum omnibus prædictis dispensatus, non obstantibus constitutionibus, &c.

Idem confirmavit S. D. N. Pius Papa V. extendique voluit ad omnes Inquisidores, corumque Vicarios, Commissarios, & Consultores.

Contra sine Ordinibus celebrantes, die 20. Maij 1557.

Pælibatus S. D. N. statuit, & decrevit, quod quicumque non habens Sacerdotium, & Ordinem Presbyteratus, ausus fuerit Missam celebrare, absque aliqua disputatione, tradatur Curiæ seculari puniendum.

Ne Ordinary conferant beneficia propter hæresim vacantia, die 29. Septembris 1558.

Sanctissimus D. N. qui suprà in Congregatione S. Officij mandavit omnibus Ordinariis, & quibuscumque aliis, ne se intromittant in conferendis beneficiis vacantibus, vel vacaturis propter hæresim, sed illorum collationem sibi, suisque successoribus reservavit. Ad idem facit quod sequitur.

Sanctissimus D. N. Pius Papa V. considerans beneficia hæreticorum à die commissi criminis eo ipso vacare, & multi hæretici id scientes, & in suis hæresibus manentes, ut eos, quos optant successores, habeant in favorem aliorum resignant, vt saltem per clausulas generales, quæ in ipsis resignationibus de stylo ponuntur, jus aliquod in beneficiis hujusmodi acquirant, iis providere volens, & statuit, & decrevit, quod ex prædictis resignationibus nullum jus, etiam per dictas clausulas ipsis resignariis acquiratur, inquit beneficiis hujusmodi hæreticorum à die commissi criminis specialiter dispositioni sua Sanctitatis, suorumque Successorum reservavit, ita ut si non fiat mentio de hujusmodi crimine per illum commissum, etiam dispositiones per suam Sanctitatem factæ, sint nullius roboris, vel momenti. Quæ omnia extendi voluit etiam ad præteritas resignationes, quæ tempore commissi criminis hæreticos, vel citationis ipsis hæreticis factæ suum plenarium effectum sortitæ non fuerint.

Contra abutentes Sacramentis, die 17. Februarij 1559.

Sanctissimus D. N. Paulus Papa V. in Congregatione S. Officij commisit, quod omnes qui audiverunt confessiones non existentes in Sacris, & celebrantes Missas non existentes etiam in Sacris, & abusi sunt sacratissimo Altaris Sacramento, tradi debeat brachio seculari.

Die 2. Septembris 1562.

Illusterrimi Cardinales Inquisitores generales decreverunt, quod per quantamcumque gratiam factam, vel fiendam quibusvis, alias hæreticis, non intendant eos restituere, ut possint confessiones aliquorum secularium audire.

Idem confirmatum fuisse, reperitur in actis S. Officij sub die 15. Novembris 1565. cum additione, seu declaratione, quod illi, qui abjurarunt alias secrete, vel publicè, aut alias quomodocumque, non admittantur ad audienciam Confessionum secularium.

Testium nomina publicari non debent, die 14. Maij 1566.

Illusterrimi Cardinales Inquisitores generales in Congregatione ordinaria decreverunt dari debere nuda testium dicta, prout eo visque observatum fuit, absque nominum publicatione, aliascumque circumstantiarum, propter quas posset deveniriri ad ipsorum testium notitiam. Et quoad responsiones testium super rei interrogatorii pariter decreverunt non esse dandas, si ex illarum publicatione deveniretur in notitiam, quinam fuerint testes ipsi.

Tom. V.

Ccc. 2 Regulares

Regulares recurrentes ad S. Officium, ut in eo testimonium perhibeant, non graventur à suis Superioribus, die 17. Augusti 1567.

Sanc*tissimus D. N. Pius Papa V. in generali Congregatione S. Officij, consulens libertati ipsius S. Officij, & idemnitatⁱ recurrentium ad illud, vel in eo testimonium perhibentium statuit, & decretivit, ut Regulares quorumvis, etiam Mendicantium Ordinum personz, que pro tempore ad Officium S. Inquisitionis pro quo cumque negotio recurrerint, seu confugerint, vel in eo testimonium perhibuerint veritatis, aut alijs quomodo liber deposituerint, nequam molestari, vel ex quacumque causa, vel excessibus prætentis personarum illarum, & de debitis propterea pœnis; seu pœnitentiis eisdem imponendis, nisi ipsi Illustrissimi Cardinales Inquisidores generales certiores facti fuerint, vel eis aliter clare notificatum, & ab ipsis Cardinalibus desuper responsum fuerit.*

D^e torquendis reis pro finali veritate habenda, & super complicibus, die 28. Iulij 1569.

In hærendo decretis alijs per felic. recordat. Paulum Papam I V. Sanctissim. Dominus noster Pius Papt. V. decretivit omnes, & quoscumque eos convictos, & confessos de hæresi pro vltiori veritate habenda, & super complicibus fore torquendos arbitrio Dominorum Iudicium.

Decretum Clementis VIII. quod in causis ad S. Inquisitionem hærica pravitatis spectantibus Indices, & Officiales gratis omnia expedire debent.

Sanc*tissimus D. N. volens, ac intendens providere, vt causæ, & negotia quovis modo spectantia ad S. Inquisitionem cognoscantur, & expediatur omni, qua decet, integritate, amotis, quibusvis fôrdibus, ac pecuniariis solutionibus, statuit, & decretivit, vt impostrerum omnes Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, ac quivis Ecclesiastiarum Prælati, seu Inferiores Ordinarij, eorumque vicarij, & officiales, in causis, & negotiis S. Officij, pro examine testium principalium reorunt, pro sportulis sententiarum, pro quovis Decreto, seu actu seu quacumque expeditione nihil omnino exigant, & recipiant etiam à sponte dampibus, sed gratis omnia expediant.*

2. Ac eorum Secretarij, Cancellarij, & Notarij pro scripturis processuum, informationum, seu repetitionis testium fisci, quas mittunt ad sanctam, & vñiversalem Inquisitionem Romanam, nihil penitus exigant, sed gratis illas mittant.

3. Insuper mandavit omnibus supradictis, corūmque vicariis, & officialibus, vt cum aliquid eis significatur nomine supradictæ Inquisitionis, quamprimum litteris rescribant, & negotia injunctæ exequitioni demandent.

4. Et hoc Decretum, tam ipsi Prælati inviolabilit^e obseruent, quā ab aliis observari current, & ejus exemplaria in eorum Cancelleriis affixa retinerent, vt omnibus innotescat, & in Archiviis registrari faciant, sub pena indignationis S.D.N. & aliis arbitrio Sanctitatis suæ infligendis.

5. In generali Congregatione S.R. Romanæ & vñiversalis Inquisitionis habita in Palatio Apostolico, apud S. Petrum, coram S. D. N. ac Illustriss. & Reverendiss. DD. S. R. E. Cardinalibus, adversus hæreticam pravitatem generalibus Inquisitoribus. Nonis Ianvar. anno à Nativitate Domini nostri Iesu Christi, &c.

Quintilianus Adrianus Notarius.

Decretum de Regularibus pœnitentiatis in S. Officio.

Feria quinta prima Octobris 1626. in generali Congregatione S. R. & vñiversalis Inquisitionis, habita in Palatio Apostolico Mostris Quirinalis coram S. D. N. D. Urbano, divina Providentia Papa VIII. ac Illustriss. & Reverendiss. DD. S. R. E. Card. in vñiversa Republica Christiana adversus hæreticam pravitatem Inquisitoribus generalibus à S. Sede Apost. specialiter deputatis.

Sanctissimus D.N. justis de causis animum suum moventibus, decretivit, & statuit, vt impostrerum

Et Constitutiones Pontificum.

58.1

rum Regularis omnes cuiusvis Ordinis Religionis, Societatis & instituti, quibus pro delictis ad S. Inquisitionis officium spectantibus, pœnitentia genus aliquod impositum fuerit (talutariis pœnitentia exceptis) eo ipso ad omnes Religionis sue gradus, & officia habiles censeantur, & deinceps (etiam pœnitentia tempus expleverint, vel gratiam reperient) ad illa tamē promoveri nullatenus possint, nisi prius obtenta a S.D.N. vel ab hac sacra Congregatione coram SS. habenda, speciali, & expressa rehabilitationis gratia. Alias promoto quælibet nulla sit, & promoventes ipsi privationem suorum officiorum, ac præterea vogis actives & passivæ ipso facto incurant, ad quæ restitui, nisi ab eodem S. D. N. vel ab eadem S. Congregatione eosam SS. habenda, non possint. Prælens autem Decretum omnibus Religioforum Superioribus intimari mandavit idem S. D. N.

Thom. de Federicis S. Romanae, ac vniuers. Inquisitionis Notarius substitutus de mandato.

† Loco sigilli.

Decretum de non imprimendis libris.

Feria 5. die 18. Septembris 1625.

In generali Congregatione S. Romanæ, & vniuersalis Inquisitionis habita in Palatio Apostolico Montis Quirinalis coram S. D. N. Urbano divina providentia Papa VIII. ac Illustriss. & Reverendiss. D. D. S. R. E. Card. adversus hæreticam pravitatem Inquisitoribus generalibus, à S. Sede Apostolica specialiter deputatis.

Sanctissimus D. N. pro debito sui Pastorali Officij corrigerere volens abusus nonnullorum in statu Sedi Apostolicae mediate, vel immediate, subjectos existentium, qui libros, à se compositos extra præsumptum statum absque vla Ordinariorum, & Inquisitorum loci, vbi degunt, approbatione imprimendos transmittunt, statuit & decrevit, vt imposterum nemo in statu prædicto degens, cujusvis conditionis, gradus ordinis, & dignitatis existat, libros de quavis materia tractantes, & vbi umq; compositos audeat aliò deferre, vel mittere imprimendos, sine expressa in scriptis approbatione Illustriss. & Reverendiss. D. Cardinalis S. D. N. Vicarij, & Magistri S. Palatij, si in Vrbe, si verò extra Vrbem existat, sine Ordinarij, & Inquisitoris loci illius, sive ab iisdem deputatorum facultate, & licentia operi præfigenda; libros autem, quos contra presentis Decreti tenorem imprimi contigerit, præter alias pœnas arbitrio sua Sanctitatis infligendas, absque alia declaratione ex nunc prohibet, & pro expresse prohibitis haberi vult, & mandat. Contraria quibuscumque non obstantibus, &c.

Ioan. Ant. Thomasius S. Rom. & vniuers. Inquisitionis Notarius.

Breve S. D. N. P A V L I P a p a V. concessionis Indulgientiarum, pro Cruce signatis; Inquisitoribus hæretica pravitatis eorumque Vicariis, Consul-toribus, Officialibus, ceterisque sancti Officij Ministris, & servientibus, ubique locorum constitutis.

P A V L V S Papa V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Cum inter cæteras, quæ in Ecclesia Dei haec tenus instituta reperiuntur, Christi fidelium Co-fraternitates, illa ad Dei omnipotentis gloriam, & orthodoxæ fideli conservationem, & propagationem sati sberes fructus attolisse, & in dies afferre dignoscatur, quæ licet in variis partibus dispersa sub Cruce signatorum vocabulo, seu S. Petri Martyris invocatione ad afflendum hæretica pravitatis Inquisitoribus, auxiliūmq; quando, & quoties opus esset in Catholicæ fidei negotiis adversus hæreticos, etiam vita ipsa præstandum, jam pridem instituta existit. Nos paterna sollicitudine, vt eadem Cruce signatorum Confraternitas majora suscipiat incrementa, quo specialibus privilegiis decorata, & celestis gratiæ donis adjuta fuerit, providere volentes, de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis Christi fidelibus verè pœnitentibus, & confessis, qui eandem Confraternitatem pro tempore ingredientur, & in ea vbiq; locorum describentur, seu recipientur, die primo eorum ingressus, & receptionis hujusmodi, si Sanct. Euchar. Sacramentum sumplerint, necnon tā ipsi, quam ad prælens existentib. prædicę Confraternitatis Confratribus

Ccc 3 etiam

Tractatus XIII. Decreta,

etiam verè pénitentibus, & confessis, ac sacra Communione, si id commodè fieri potuerit, refectis, vel saltem contritis in eorum articulo piū nomen Iesu corde, si ore non potuerint, invocantibus; insuper dictis Confratribus similiter pénitentibus, & confessis qui aliquam ex Ecclesiis, vel Capellis, seu Oratoriis ipsius Confraternitatis, in exaltationis S. Crucis ac S. Petri Martyris festis diebus, seu eorum aliquo, à primis vesperis usque ad occasum Solis cujuslibet dierum hujusmodi quolibet anno pro tempore devote visitaverint, & ibi plas ad Deum preces pro S.R.E. ac fidei Catholicae felici statu, & exaltatione, haeresumque extirpatione, Romani Pontificis salute; & inter Christianos Principes servanda pace concordia, & unionem effuderint, quacumque festivitate prædicta id pro tempore fecerint, si similiter dictum sanctissimum Eucharistia sacramentum sumpserint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem, Apostolica authoritate tenore præsentium concedimus, & clangimur. Præterea eisdem confratribus pariter pénitentibus, & confessis, ac sacra Communione refectis qui aliquam ex Ecclesiis, vel Capellis seu Oratoriis prædictis in Inventionis ejusdem sanctæ Crucis, & Nativitatis Domini nostri Iesu Christi, ac Annunciationis, & Assumptionis B. Mariæ Virginis, necnon omnium Sanctorum festivitatibus, à primis similiter vesperis usque ad occasum Solis dierum festivitatum earumdem devote etiam visitaverint, & vt supra oraverint, quo dierum festivitatum hujusmodi id egerint, necnon etiam qui pro haereticorum captiis, vel illis captis tutò deducendis associando, seu alias operam præstiterint, aut Procesionibus juxta eorum statuta, seu alias de locorum Ordinariorum licentia quandocumque faciendis, seu publicis, vel privatis eorumdem haereticorum abjurationibus quandocumque & ubique faciendis, seu eorum conversioni, & in fide Catholica instructioni incubuerint, vel ad conciones, seu prædicationes, quæ contra illos fiunt, audient, ac denique ad illos, eorumque favore, receptatores, & defensores impugnandis accesserint, seu in præmissis Inquisitoribus auxilium, consilium, vel favorem præstiterint, quo die præmissa, vel aliquod præmissorum egerint, quadraginta annos de injunctis eis, aut alias quomodolibet debitum pénitentiæ autoritate, & tenore præmissis misericorditer in Domino relaxamus in forma Ecclesiæ consueta, quodq; idem Confratres singulis anni diebus quinque altaria, si totidem ibi fuerint, aut saltem unum Ecclesiæ loci, in quo ipsos pro tempore morari contigerit, devote visitando, ac genibus flexis Psalmum, vnum, vel quinques Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam recitando, easdem Indulgencias, & peccatorum remissiones, quas consequerentur, si eo die Ecclesiæ, vbi in quibus stationes habentur, visitaverint, consequantur, similiter auctoritate, & tenore præmissis concedimus, & indulgemus, præsentibus perpetuis futuris temporibus valutis. Decentes nostra intentionis existere quod præmissæ Indulgenciae, & gratia tam singulis Inquisitoribus, & eorum vicariis, quam Consulteribus, ceterisque Officijs Inquisitionis haereticae prævatis Officialibus, Ministris, & servientibus, vbliliter commorantibus, & etiam in dicta Confraternitate misericorditer in contrarium quomodolibet faciendis.

Datum Roma apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris, die 29. Iulij 1611. Pontificatus nostri anno septimo.

S. COBELLIVS.

Confirmatio Constitut. Pij Papæ V. & Gregor. XIII. prohibentium quasdam Theologorum sententias, & opiniones. Necnon prohibitio libri, cui titulus, Augustin. Cornelij Iansenij, olim, Iren. Episcopi, excusi Lovanij, Typis Iacobi Zezeri, anno 1640. aliorumque operum, ac libellorum, occasione dicti libri, variis in locis, & variis idiomatibus impressorum.

V R B A N V S Episcopus, servus servorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

IN Eminentí Ecclesiæ militantis Sede, méritis licet imparibus, constituti, sedulò meditamus, vt quæ, ad fidei Catholicae conservationem, à prædecessoribus nostris provide statuta, & ordinata sunt, firmiter perpetuò observantur; & cum opus sit, nostræ auctoritatis munimine confirmentur. Dudum squidem à fel. rec. Pio Papa V. prædecessore nostro emanavit Constitutio

Constitutio tenoris subsequentis, videlicet. Pius Episcopus servus servorum Dei. Ad futuram rei memoriam. Ex omnibus afflictionibus, quas in hoc loco a Domino constituti, tam luctuoso tempore sustinemus, ille animu[m] nostru[m] p[re]cipue excruciat dolor, quod Religio Christiana tanta jam pridem turbibus agitata, novis quotidie p[ro]positis opinionibus conficitur, Christique populus antiqui hostis suggestione dissecitus, in alios, atque alios errores passim, & promiscue deferatur: Quancum verò ad nos attinet, totis viribus conanmur, ut illae simul atque proficiunt, penitus opprimantur: Magno enim mœstre afficiuntur, quod plerique, spectat[ur]e alioqui probitatis, & doctrinæ, in varias sententias, offensionis, & periculi plenas, tum verbo, tum scriptis prorumpunt; dequē eis etiam in Scholis, invicem controverfantur; cujusmodi sunt sequentes. Nec Angeli, nec primi Hominis adhuc integri merita recte vocantur gratia. Sicut opus malum ex natura sua est mortis, aeternæ meritorum, sic bonum opus ex natura sua est vitæ aeternæ meritorum. Et bonis Angelis, & primo Homini, si in statu illo perseverasset usque ad ultimum vitæ, felicitas esset merces, & non gratia. Vita aeterna Homini integro, & Angelo promissa fuit intuitu bonorum operum, & bona opera ex lege natura ad illam consequendam per se sufficiunt. In promissione facta Angelo, & Homini continetur naturalis iustitiae constitutio, qua pro bonis operibus, sine alio respectu, vita aeterna iustis promittitur. Naturali lege constitutum fuit homini, vt si in obedientia perseveraret, ad eam vitam pertransiret, in qua mori non posset. Primi hominis integri merita fuerunt primæ creationis munera: sed juxta modum loquendi Scripturaræ sacrae non recte vocantur gratia: quo sit, vt tantum merita, non etiam gratia debeant nuncupari. In redemptis per gratiam Christi, nullum inventiri potest bonum meritum, quod non sit gratis indigno collatum. Dona concessa homini integro, & Angelo, forsitan, non improbanda ratione, possunt dici gratia; sed quia secundum usum scripturaræ, nomine gratia, ea tantum munera intelliguntur, quæ per Iesum Christum male merentibus, & indignis conferuntur, ideo neque merita, neque merces, quæ illis redditur, gratia dici debet. Solatio p[ro]œna temporalis, quæ peccato dimisso, s[ecundu]m remanet, & corporis resurrectio, propriè non nisi meritis Christi adscribenda est. Quod p[ro]le, & iusti in hac vita mortali, usque in finem, conversati, vitam consequimur aeternam, id non propriè gratia Dei, sed ordinationi naturali statim initio creationis constituta, justo Dei iudicio, deputandum est; neque in hac retributione bonorum ad Christi meritum respicitur, sed tantum ad primam institutionem generis humani, in qua lege naturali, constitutum est, vt justo Dei iudicio obedientia mandatorum vita aeterna reddatur. Pelagi sententia est. Opus bonum, circa gratiam adoptionis factum non est Regni Cœlestis meritorum. Opera bona à filii adoptionis facta, non accipiunt rationem meriti ex eo, quod sunt per Spiritum adoptionis inhabitantem corda filiorum Dei, sed tantum ex eo, quod sunt conformia legi, quodque per ea præstatur obedientia legi. Opera bona justorum non accipient in die Iudicij extremi ampliorem mercedem, quam justo Dei iudicio mereantur accipere. Ratio meriti non consistit in eo, quod qui bene operatur habeat gratiam, & inhabitantem Spiritum sanctum; sed in eo solum, quod obedit divina legi. Non est vera legis obedientia, qua sit sine charitate. Sentunt cum Pelagio, qui dicunt, esse necessarium ad rationem meriti, vt homo per gratiam adoptionis sublimetur ad statum Deificum. Opera Cathecumenorum, vt fides, & p[re]cipientia ante remissionem peccatorum facta, sunt vita aeternæ meritoria, quam vitam ipsi non consequentur, nisi prius præcedentium delictorum impedimenta tollantur. Opera iustitiae, & temperantiae, quæ Christus fecit, ex dignitate personæ operantis non traxerunt majorem valorem. Nullum est peccatum rex natura sua veniale, sed omne peccatum meretur p[ro]œnam aeternam. Humanæ naturæ sublimatio, & exaltatio in consortio Divinae naturæ, debita fuit integrati primæ conditionis, & proinde naturalis dicenda est, & non supernaturalis. Cum Pelagio sentiunt, quod textum Apostoli, ad Romanos 2. Gentes, quæ legem non habent naturaliter, quæ legis sunt, faciunt, intelligunt de gentibus fidei gratiam non habentibus. Absurda est eorum sententia, qui dicunt, hominem ab initio, dono quodam supernaturali, & gratuito, supra conditionem naturæ suæ fuisse exaltatum, vt Fide, Spe, & Charitate Deum supernaturaliter coleret. A vanis, & otiosis hominibus, secundum insipientiam Philosophorum, excogitata est sententia, quæ ad Pelagianismum rejicienda est, hominem ab initio sic constitutum, vt per dona naturæ superaddita, fuerit largitate conditoris sublimatus, & in Dei filium adoptatus. Omnia opera infidelium sunt peccata, & Philosophorum virtutes sunt vitia. Integritas primæ creationis non fuit indebita humanæ naturæ exaltatio, sed naturalis ejus conditio. Liberum arbitrium sine gratia Dei adjutorio, non nisi ad peccandum valet. Pelagianus est error, dicere quod liberum arbitrium valet ad ullum peccatum vitandum. Non soli fures i[ps]i sunt, & latrones, qui Christum, Viam, & Ostium veritatis, & vitæ negant; sed etiam quicumque aliunde, quam per ipsum in viam iustitiae (hoc est ad aliquam iustitiam) consendi posse doceat, aut tentationi vlli, sine gratia ipsius

adiutorio resistere hominem posse, sic ut in eam non inducatur, aut ab ea non supereretur. Charitas perfecta, & sincera, qua est ex corde puro, & conscientia bona, & fide non facta, tam in Cathecumenis, quam in paenitentibus, potest esse sine remissione peccatorum. Charitas illa, qua est plenitudo legis, non est semper conjuncta cum remissione peccatorum. Cathecumens justè, rectè, & sanctè vixit, & mandata Dei observat, ac legem impler per charitatem, etio illa duplicit amoris, naturalis videlicet, quo Deus amat, ut auctor naturæ, & gratuiti, Deus amat, ut beatificator, vana est, & commentitia, & ad illudendum sacris litteris, & plurimi veterum testimoniorum, excogitata. Omne quod agit peccator, vel servus peccati, peccatum est. Amor naturalis, qui ex viribus naturæ exoritur, ex sola Philosophia, per elationem presumptionis humanæ, cum injurya Crucis Christi defenditur à nonnullis Doctoribus. Cum Pelagio sentit, qui boni aliquid naturalis, hoc est, quod ex naturæ solis viribus ortum dicit, agnoscit. Omnis amor creaturæ rationalis, aut virtutio est cupiditas, qua mundus diligit, que à Iohanne prohibetur; aut laudabilis illa charitas, qua, per Spiritum sanctum in corde diffusa, Deus amat. Quod voluntariè sit, etiamsi necessariò sit, libere tamen sit. In omnibus suis actibus peccator servit dominanti cupiditati. Is libertatis modus, qui est à necessitate, sub libertatis nomine non reperitur in scripturis, sed solum nomen libertatis à peccato. Iustitia, qua justificatur per fidem impius, consistit formaliter in obedientia mandatorum qua est opera iustitia, non autem in gratia aliqua animæ infusa, qua adoptatur homo in filium Dei, & secundum interiorem hominem renovatur, ac Divinæ naturæ consors efficitur, ut sic per Spiritum sanctum renovatus, deinceps bene vivere, & Dei mandatis obediere possit. In hominibus paenitentibus, ante Sacramentum absolutionis, & in Cathecumenis ante Baptismum, est vera justificatio; separata tamen à remissione peccatorum. Operibus plerisque, qua à fidelibus sunt, solum ut Dei mandatis parcent, cujusmodi sunt, obediunt parentibus, depositum reddere, ab homicidio, à furto, à fornicatione abstinent, justificantur quidem homines, quia sunt legis obedientia, & vera legis iustitia, non tamen iis obtinent incrementa virtutum. Sacrificium Missæ non alia ratione est Sacrificium, quam generali illa, qua omne opus, quo sit, vt Sancta Societas, Deo homo inhæreat. Ad rationem, & diffinitionem peccati non pertinet voluntarium; nec diffinitionis quaestio est, sed cause, & originis. Vtrum omne peccatum debeat esse voluntarium; unde peccatum originis verè habet rationem peccati sineulla relatione, ac respectu ad voluntatem, à qua originem habuit. Peccatum originis est, habitualiter parvuli voluntate voluntarium, & habitualiter dominante parvulo, eo quod non gerit contrarium voluntatis arbitrium; & ex habituali voluntate dominante sit, vt parvulus discedens sine regeneratione Sacramento, quando usum rationis consecutus erit, actualiter Deum odio habeat, Deum blasphemet, & Legi Dei repugnet. Prava desideria, quibus ratio non consentit, & qua homo invitus patitur, sunt prohibita præceptio Non concupisces. Concupiscentia, sive lex membrorum, & prava ejus desideria, qua inviti sentiunt homines, sunt vera legis inobedientia. Omne Iesus est ejus conditionis, vt suum authorem, & omnes posteros eo modo insicere possit, quo infecit prima transgressio. Quantum est ex vi transgressionis, tantum meritorum malorum à generante contrahunt, qui cum minoribus nascuntur vitiis quam qui cum majoribus. Diffinitiva hæc sententia, Deum homini nihil impossibile præcepisse, falso tribuitur Augustino, cum Pelagi sit. Deus non potuisse ab initio tales creare hominem, qualis tunc nascitur. In peccato duo sunt;actus, & reatus; transiente autem actu, nihil manet nisi reatus, sive obligatio ad penitentiam; Unde in Sacramento Baptismi, aut Sacerdotis absolutione, propriè reatus peccati dumtaxat tollitur; & ministerium Sacerdotum solum liberat à reatu. Peccator paenitens non viuiscatur ministerio Sacerdotis absolvantis, sed à solo Deo, qui paenitentiam suggestens, & inspirans, viuiscat, eum & resuscitat, ministerio autem Sacerdotis solum reatus tollitur. Quando per eleemosynas, aliaque paenitentiarum opera Deo satisfacimus pro penitentia temporalibus, non dignum pretium Deo pro peccatis nostris offerimus, sicut quidam errantes autant (nam aliqui esse mus, saltem aliqua ex parte redemptores) sed aliquid facimus, cuius intentu Christi satisfactio nobis applicatur, & communicatur. Per passiones Sanctorum in Indulgentiis communicatas non propriè redimuntur nostra delicta; sed per communionem charitatis nobis eorum passiones impertinent, vt digni simus, quod pretio sanguinis Christi à penitentia nobis peccatis debitum, liberemur. Illa Doctorum distinctione, Divinæ legis mandata bifariam impleri, altero modo quantum ad præceptorum operum substantiam tantum; altero quantum ad certum quandam modum, videlicet secundum quem valcent operantem perducere ad regnum æternum (hoc est ad modum meritorum) commentitia est, & explodenda. Illa quoque distinctione, qua opus dicitur bifariam bonum, vel quia ex objecto, & omnibus circumstantiis rectum est, & bonum (quod moraliter bonum appellare consueverunt) vel quia est meritorum Regni æterni, eo quod sit à viuo Christi membro per Spiritum charitatis, rejicienda est. Sed

DIANAE
 Tomm. Ia.
 TO. III. LV. V.
 E. III.

Et Constitutiones Pontificum. 585

585

Sed & illa distinctio dujlicis justitiae, alterius, quæ sit per Spiritum charitatis inhabitantem, alterius, quæ sit ex inspiratione quidem Spiritus Sancti cor poenitentiam excitantis, sed nondum eor inhabitant, & in eo charitatem diffundentis, qua Divina Legis justificatio impleatur, similiter reicitur. Item, & illa distinctio duplices vivificationis; alterius, quæ vivificatur peccator, dum ei penitenti, & viæ novæ propositum, & inchoatio per Dei gratiam inspiratur; alterius, quæ vivificatur, qui verè justificatur, & palmes vivus in Vite Christo efficitur, pariter commentitia est, & scripturis minimè congruens. Nonnihil Pelagianæ errore admitti potest vsus aliquis liberis arbitrij bonis, sive non malis, & gratia Curisti injuriam facit, qui ita sentit, & docet. Sola violentia repugnat liberati hominis naturali. Homo peccat, etiam damnabiliter, in eo, quod necessario facit. Infidelitas pure negativa in his, in quibus Christus non est predicator, peccatum est. Iustificatio impij si formaliter per obedientiam Legis, non autem per occultam communicationem, & inspirationem gratia, quæ per eam justificatos faciat implete legem. Homo existens in peccato mortali sive in reatu æternæ damnationis, potest habere veram charitatem, & charitas, etiæ perfecta potest consistere cum reatu æternæ damnationis. Per contritionem; etiam cum charitate perfecta, & cum voto suscipiendo Sacramentum conjuncta, non remittitur crimen, extra casum necessitatis, ait martyrij, sine actuali suscepione Sacramenti. Omnes omnino Iustorum afflictiones, sunt vltiones peccatorum ipsorum; vnde, & Iob, & Martyres, quæ passi sunt, propter peccata sua passi sunt. Nemo, prater Christum, est absque peccato originali; hinc Beata Virgo mortua est propter peccatum ex Adam contractum, omnesq; ejus afflictiones in hac vita, sicut, aliorum Iustorum fuerunt vltiones peccati actualis, vel originalis. Concupiscentia in renatis relapsis in peccatum mortale, in quibus jam dominatur, peccatum est, sicut, & alij habitus pravi. Motus pravi concupiscentia, sunt, pro statu hominis vitiati, prohibiti præcepto. Non concupisces: Vnde homo eos sentiens, & non consentiens, transgreditur præceptum. Non concupisces, quamvis transgressio in peccatum non deputetur, Quandiu aliquid concupiscentia carnalis in diligente est, non facit præceptum. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo. Satisfactiones laboriosæ luctificatorum, non valent expiari de condigno pœnam temporalem restantem post culpam condonatam. Immortalitas primi hominis non erat gratia beneficium, sed naturalis conditio. Falsa est Doctorum sententia, prium hominem potuisse à Deo creari, & institui sine Iustitia naturali. Quas quidem sententias striicto coram nobis examine ponderatas, quāquam nonnullæ aliquo pacto sustineri possent, in rigore, & proprio verborum sensu ab assertoribus intento, hereticas, erroneous, suspectas, temerarias, scandalosas, & in piis aures offensionem immitentes, respectivæ, ac quæcumque super iis verbo, scripto que emissa, præsentum auctoritate damnamus, circumscribimus, & abolemus; deque eisdem, & similibus posthac, quoquo pacto, loquendi, scribendi, & disputandi, facultatem quibuscumque interdicimus. Qui fecus fecerint, ipsos omnibus dignitatibus, gradibus honoribus, beneficiis, & officiis perpetuo privamus, ac etiam inhabiles ad quæcumque decernimus, vinculo quoque anathematis eō ipso innodamus, à quo, nullus Romana Pontifice inferior, valeat ipsos, excepto mortis articulo, liberare. Ceterum, ut jam commori his de rebus tumultus, & contracta odia facilius comprimi possint, simulque animarum saluti plenius consularit. Dilecto filio nostro Antonio tituli Sancti Bartholomæi, in Insula Presbytero Cardinali Grævelano nuncupato, per Apostolica scripta mandamus, ut ipse, quid ad perpetuam dictarum sententiarum, & scripturarum abolitionem, quid ad arcenda hujusmodi proloquia, & disputationes, quid denique ad unionem, & pacem cum communii omnium, & Ecclesiæ Catholicae satisfactione componendam, facto opus sit, in primis diligenter, expendat deinde in iis omnibus, quæ pro communii salute, tranquillitate, & honore optimum judicaverit, salva semper Ecclesiæ prædicta unitate, etiam per alium, seu alios, fide, doctrina, & religione præstantes, ocyus exequatur, faciatque, quidquid decreverit, inviolatè ab omnibus oblevvari. Contradictorios quoilibet per censuras, & pœnas prædictas, ceteraque juris, & facti remedii opportuna applicatione postposita, compescendo; Invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio Brachij secularis: non obstantibus, quod forsitan aliquibus ab Apostolica sit Sede Indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulso hujusmodi mentionem; Et quibuslibet alius privilegiis, exemptionibus, Indulgentiis, & litteris Apostolicis, specialibus, vel generalibus, quorumcumque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus præsentium impediti valeat quomodolibet, vel differri; & de quibus, eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris litteris mentio specialis. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ damnationis, circumscriptionis, abolitionis, interdicti, decreti, & mandati, privationis, & innodationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum.

Datum:

Datum Rōmā apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1567. Kalendis Octobris. Pontificatus nostri anno 2.

Deindeque pia spem. Gregorius Papa XIII. etiam prædecessor noster, intellecto per eum, non sine animi sui dolore, nos deisse tunc temporis aliquos Theologos, ut studiosum professores, qui articulos in prædicta Constitutione damnatos asserere & pertinaciter defendere pergerent; pro officij sui munere corundem temeritatem, atque auaciam ad totius Ecclesie perculsum pertinente, minime contemnendam, & dissimulandum censuit; sed ad coercenda huiusmodi ingenia, per aliam suam Constitutionem sub daturi quarto Calendas Februarii anno incarnationis Dominicæ 1579. Pontificatus sui anno 8. editam, Pij prædecessoris constitutione prædicatam sua quoque auctoritate confirmauit. Articulosque ibidem comprehensos iteratio damnauit; & ne quis, hac in re constanter Sedis Apostolica voluntatem, ac sententiam ignorare posset, suam huiusmodi confirmationis Constitutionem, altera Pij V. comprehensa, publicauit, & promulgauit. Postea recoll. mem. Paul. Pap. V. similiter prædecessor noster, ad tollenda scandala, & dissensiones, quæ in Ecclesia Catholica oriebantur occasione editionis librorum, & operum de Auxiliis tractantium, in Generali Congregatione Sanctæ Romanæ, & universalis Inquisitionis, sub die 1. Decembbris Anni Domini 1611. coram ipso habita, decreuit, ut scriberetur Nuntius Apostolicus, quod noticarent, & ordinarent, Superioribus Religionum, & Universitatibus studiorum, & Ordinariis eorum Nuntiatur, ne sinerent imprimi in materia de Auxiliis, etiam sub prætextu commentandi S. Thomam, aut alio modo, & qui vellet de hac materia scribe re, & imprimere, prius mitterent Tractatus, & Compositionem ad dictam Sandam Universalem Inquisitionem; & in executionem mentis dicti Pauli prædecessoris, eiusdem Decreti tenor omnibus prædictis per Nuntios respectu fuit legitimè intimat. Successuèque ne contra prædictum Decretum aliquid attentari continget, sed scandala, & dissensiones omnino cessarent. Nos in alia Generali Congregatione dicta Sanctæ Romanæ, & universalis Inquisitionis, Feria quinta die 22. Maij. Anno Domini 1625. per aliud Decretum nostrum, ipsum Pauli prædecessoris Decretum confirmauimus, & innouauimus; ac omnibus, & singulis cuiuslibet Religionis, Ordinis, Congregationis, Instituti, & Societatis, etiam de necessitate exprimendæ, Regularibus, & aliis quibuscumque tam Ecclesiasticis, quam secularibus personis cuiuscumque status, conditionis, gradus, ordinis, & dignitatis, tam Ecclesiastica, quam secularia, ne imposterum auderent imprimere, vel quoquo modo in lucem edere libros, tractatus, vel compositiones, ex professo, vel incidenter, aut prætextu commentandi D. Th. vel quemlibet alium Doctorem, aut alia quavis occasione, prætextu, vel modo, de materia Auxiliorum Diuinorum tractantes, sine expressa, & speciali licentia à nobis, in Congregatione S. Officii prædicta, obtinenda, donec aliud in hac materia à Sede Apostolica foret ordinatum, districte præcepimus, & mandauimus; & ut huiusmodi nostrorum Decretum inuulnerabiliter obseruetur, voluimus, & declarauimus, contravenientes, penas priuationis Dignitatum, & Officiorum suorum, vocis, & iuxæ, & passiuæ, facultatis concionanæ, publicè legendi, docendi, & interpretandi, ipso facto, absque alia declaratione, incurtere, & nihilominus aliis penitentia, & successorum nostrorum Romanorum Pontificum arbitrio infligendis, subiacere; librosque, quos ex tunc deinceps, contra dicti nostri Decreti tenorem edi continget, absque alia declaratione, tanquam expressè prohibitos haberi; & Impressores, præter amissionem librorum; peccati, alisque corporalibus penitentia iuxta criminis gravitatem teneri. Nouissimè tandem accepto per nos in Oppido (Civitate nuncupato) Louaniensi, quosdam assertos Cornelij lansenij olim Episcopi Irenensis, executores ex testamento in lucem edi curasse librum, cui titulus, Augustinus, ex professo continentem, & tractantem materiam de Auxiliis, nulla penitus perita, vel obtenta à dicta Congregatione licentia illum imprimendi; eiusque operis occasione Patres Societatis Iesu, nonnullas in Civitate Antuerpien, de eadem materia tractantes Theses, pariter absque licentia eiusdem Congregationis, imprimi curasse; opinionesque lansenij in prædicto libro contentas oppugnasse; rursusque nonnullas alias, orationes, scripturas, Epistolæ, Thesesque in calce infra scripti Decreti nostri, tunc registratas, tam pro dicti libri lansenij, quam Thesum à Patribus Iesuitis editarum defensione impressas fuisse, non solum contra prædictorum Decretorum prohibitionem, sed etiam in graue scandalum, & offenditionem Ecclesie Catholice. Nos ut malis huiusmodi imminentibus quanto citius occurreretur, & ne imposterum illius audieret dictis Decretis *contraire*, per aliud Decretum in alia plena, & generali Congregatione eiusdem Sanctæ Romanæ, & universalis Inquisitionis coram Nobis die prima Augusti proxime præteriti habita, inhærendo prioribus Decretis à Paulo prædecessore, & à nobis, ut supra editis, pro tunc dicti librum lansenij, cui titulus, augusti Louaniij impressum, necnon Theses à Patribus Societ. Iesu Antwerpia in lucē editas, aliasq; scripturas in calce posterioris nostri Decreti huiusmodi registratas, jam vigore anteriorum supradictorum Decretorum prohibitas, de novo prohibuimus, ac pro prohibitis omnino haberi voluimus; Mandavimusque sub pena excommunicationis,

cationis, ipso facto incurrendæ, ne quis cujuscumque status, gradus, conditionis, & qualitatis, etiam speciali, & specialissima nota dignæ, librum, & Theses prædictas, aliasque scripturas, ut supra, absque dictæ Sedis licentia in dicta Congregatione S. Officij obtinenda, retinere & legere posset. Mandauimus insuper omnibus, & singulis, cuiusvis Religionis, Ordinis, & Vignitatis, Abbatiali, Episcopali, Archiepiscopali, & Patriarchali, dignitate sufficiens, Collegiis, & vniuersitatibus, sub prædictis, ut supra, excommunicationis, ipso facto incurrendæ, Interdicti Ecclesiastici, respectuè, alisque, arbitrio nostro, pœnis infligendis, etiam corporalibus; ne in posterum auderent imprimere, nec quoquomodo in lucem edere libros, tractatus, compositiones, ex professo, vel incidenter, etiam sub prætextu commentandi Divum Thomam, seu in Philosophicis, agendi de concursu causæ primæ cum secunda, præsertim defendendi, aut impugnandi librum dicti Iansenij, cui titulus, Augustinus, vel Theses Patrum Societatis Iesu, aliasque scripturas in calce dicti posterioris nostri Decreti, ut præferrunt, registratas, & prohibitas, aut alia quavis occasione, vel modo de materia Auxiliorum diuinorum, seu de gratia, & libero arbitrio tractantes, sine expressa licentia à nobis in dicta Congregatione S. Officij obtinenda, donec aliud in hac materia à Sede Apostolica prædicta foret ordinatum. Absolutionem verò à prædicta excommunicatione, necnq; interdicti suspensionem, & relaxationem? Nobis, & dictæ Congregationis reservauimus; Non obstantibus quibuscumque priuilegiis, etiam Sanctæ Crucis, Iubilæi (etiam generalis) & facultatibus Missionariorum, ac aliis à dicta Sede emanatis, seu emanandis, quibus omnibus in hac parte derogavimus: Voluimusque ea omnia suum plenariu[m] sortiri effictum, omnesque contrafacentes, ut supra, ligare, nec quemquam excusari posse, etiam sub prætextu, quod anteriora Decreta Pauli prædecessoris, & nostra, alijs, ut præfertur edita, non forent in Provinciis intimata vel vsu recepta. Irritum quoque, & inane decrevimus quicquid sicut super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contineret attentati; Contrariis quibuscumque non obstantibus. Et ne præmissorum ignorantia posset ab aliquo prætendi, voluimus, ut posterius nostrum Decreter hujusmodi, seu illius exemplum, ad valvas Basilicarum S. Ioannis Lateran. & Principis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Floræ, affixum, omnos ita arctaret, & afficeret, ac si vnicuique personaliter intimatum foret. Nota vero librorum, & scripturarum prohibitarum, in calce posterioris Decreti nostri hujusmodi registratum, hæc est. Liber cui titulus, Augustinus, impressus Louaniij Typis Iacobi Zezeri Anno 1640. & Parisiis 1641. Theses Theologicæ de Gratia, libro arbitrio, & Prædestinatione, Antwerpia apud Ioannem Meursium anno 1641. Cornelij Iansenij Irenensis Episcopi, &c. Laudatio Funeralis dicta à R. Fratre Ioanne à Lapide &c. Louaniij, Typis Bernardini Marij, &c. Epistola idiomate Hispano, All'Eminent. y Reuerend. Señor Cardenal de la Cueva de la Congregacion de la S. Inquisicion, por el P. Pedro Biuero de la Compañia de Iesus Predicador del Señor Cardenal Infante; Dat in Bruxellas 26. Henero 1641. Memorale idiomate Hispano Cardinali Infanti Hispan. incip. Serenis. Señor, & fini, Como es V. Cathol. Real. A. Libellus, cui titulus, humilis, & supplex querimonia Iacobi Zegers Typogr. Louan. aduersus Libellum R.P. S.I. Regia Capella Bruxell. Concionatoris & Theses PP. Societatis, Louanijs apud Iacobum Zegers, Anno 1641. prima, secundæ, & tertiaz, editionis. Memoriale ad Eminentissimum Cardinalem de la Cueva, circa querimoniam friuolam Iansenianam, &c. contra Theses Theologicas, & libellum supplicem &c. ejusdem de codem tela ingesta, & regelta. Theologicæ, Apologeticæ, & Miscellanæ aduersus doctrinæ Cornelij, &c. sub prætextu querimonia Typographi Louaniensis, editionis secundæ, &c. Antwerpia apud Ioannem Meursium anno 1641. Libellus, cui titulus, Augustini Hipponensis, & Augustini Irenensis, de Deo omnes salutare volente, &c. Homologia, &c. Louanijs apud Iacobum Zegers anno 1641. Epistola Liberti Fromundi, & Henrici Caleni Louanij 16. Iunij 1641. R. P. Societatis Iesu Louan. incip. Theses vestras, Epistola Professorum S. Tho n. Colleg. Societ. Iesu Louan. Liberto Fromundo, & Henrico Caleno, incipien. Gratias agimus &c. Epistola, cui titulus, Petrus Biuero Doctoribus Ianseniaris &c. Ad rem, &c. incipiens Ad rem, Amici, &c. Somnium Hipponense, siue de Controversiis, &c. Relatore Phyletimo S. T. Baccal. Formato Parisiis anno 1641. Insuper omnes alij libri, Opuscula, Epistole, Orationes, Theses, &c. aliaque omnia tam edita hucusque, quam imprimenda, tam contra, quam pro Cornelio Iansenio, ac Patribus Iesuitis. Cum autem ex diligentia, & matura, ejusdem libri, cui titulus, Augustinus, lectio[n]e, postmodum compertum fuerit, in eodem libro multas ex propositionibus à prædecessoribus nostris olim ut præfertur, damnatæ, contineri, & magno cum Catholicorum scandalo, & auctoritatis dictæ Sedis contemptu, contra præfatas damnationes, & prohibitiones defendi. Nos huic malo, in scandalum totius Reipublicæ Christianæ, & Fidei Catholicæ perniciem, vertenti, opportunum remedium adhibere volentes; Constitutionis Gregorij, ac Pauli prædecessorum prædictorum nostrorum, necnon Decretorum hujusmodi totos, & integrlos tenores, ac Datas etiam veriores praesentibus pro totaliter expressis, & insertis habentes, motu proprio, & ex certa scientia nostra,

ac

588 Tract. XIII. Decreta, & Constit. Pontif.

ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, hac perpetuò validura Constitutione ejusdem Pij, & Gregorij prædecessorum, hujusmodi Constitutiones prædictas, omniaque, & singula in eis continentia. Apostolica auctoritate tenore præsentium, perpetuò confirmamus, & approbamus; librumque prædictum, cui titulus est, Augustinus, Articulos, opiniones, & sententias in dictis Constitutionibus probatas, atque damnata; ut à nobis compertum est, continentem, & re-novantem; aliaque omnia opera præsentibus nostris subinserta, quæ alii sub posteriori Decreto nostro prædicto registratis, per præsentes addimus, atque adjungimus, eadem auctoritate per præsentes omninos prohibemus, ac pro vertitis, & prohibitis haberi volumus; & mandamus, labentes insuper sub omnibus penitentia, & censuris in prædicta Constitutione Pij præsolvare contra facientes posse) ne quis cujuscumque conditionis, & qualitatibus, etiam speciali; & specialissima nota, & expressione dignus, de prædictis, ut supra, damnatis, & in prædicto libro contentis, aliisque (vi infra) subinsertis, Articulis, Opinionibus, sententiis, libellis, orationibus, scripturis, Epistolis, Thesibus, quoquo pasto loqui, scribere, & disputare audeat, librumque, & alia prædicta penesse retinere, vel legere præsumat; Remanente nihilominus, in reliquis in suo robore posteriori Decreto à nobis in sacra suprema, & universalis Inquisitionis Congregatione, ut præferratur, edito; Decernentesque sic, & non alias in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Interpretes, Doctores, Academias, Universitates, & studia generalia, aliasque personas; Iudices Ordinarios, delegatos, mixtos, etiam Nuntios nostros, & Sedis prædictæ, sublata eis, & eorum cuilibet, qualibet, aliter judicandi, & interpretandi, ac glossandi, & decidendi facultate, & auctoritate, vbique judicari, & definiri debet; Irritumque & inane quicquid fecis super his à quoquam quavis auctoritate scient, vel ignoranter attentatum forsitan est haec tenus, vel imposterum contingit attentari. Non obstantibus, omnibus, quæ in dicto nostro posteriori decreto voluimus non obstat, ceterisque contraria quibuscumque Opera verò addita aliis, in calce posterioris nostri Decreti, ut præfatur, registratis, & prohibitis (sunt, sequentia, videlicet, Liberti Fromundi sacræ Theologiae Doctoris &c. Brevis Anatomia hominis, Lovani apud Iacobum Zegers, &c. anno 1641. Conventus Africanus, sive disceptatio judicialis apud Tribunal Præsulis Augustini, &c. narratore Artemidoro Oneirocrino, A Rouen, chez Nicolas de Montaigne anno 1641. Memorial au Roy incipiens Jean Iansenius Chanoine, &c. finiens, contra illa duo Decreta Summorum Pontificum, &c. Item attestatio notorialis, &c. incipiens, Ego infra scriptus, & finiens, Petrus Mintae Notarius. Approbatio sub nomine nonnullorum Theologorum ex variis Religionibus, tam Ordinum Monachalium, quam Mendaricant, necnon Archiepiscopi Philippi, aliquorū Theologorum Clericorum Secularium, Doctrinæ Cornelij Iansenij in dicto libro Augustini, contentæ, incipiens. Quid censendum sit de doctrina in opere Reverendiss. D. Cornelij Iansenij Episcopi Irenensis f. l. mem. nuncup. Augustinus, contenta paret ex subsequentibus attestationibus Doctissimorum virorum in Belgio, & alibi existentium, &c. finiens: Et me publico, & Apostolico, ac dictæ Universitatis Notario, & Scriba jurato, Quod attestator, Petrus Mintae Notarius. Ut autem præsentes nostræ litteræ, omniaque, & singula in eisdem literis, ut supra contenta ad omnium notitiam deducantur, nec illarum ignorantia ab aliquo allegari possit, volvamus easdem præsentes nostræ litteres, seu earum transumptum, etiam impressum (cui manu Notarii publici subscripto, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constituta munito, plenam vnde locorum, & tam in iudicio, quam extra illud fidem adhiberi decernimus) in Basilica Principis Apostolorum de Urbe & Cancelleria Apostolica Valvis, atque in acie campi Floræ per aliquos ex Cursoribus Palatij Apostolici publicari, & affigi earumque copiam inibi affixam dimitti, publicationemque, affixionem, & copiæ affixa, dimensionem hujusmodi in Regnis, Provinciis, Civitatibus, Oppidis, & locis requiri, aut expectari debere, omnesque, & singulos perinde arctare, & afficere, ac si vnicuique nominatum, ac personaliter intimatum, atque præsentatae fuissent. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ confirmationis, approbationis, additionis, adjunctionis, prohibitionis, iustitionis, Decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumperit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. Romæ apud S. Petr. Anno Incarn. Dom. 1641. pridie 9. Mart. Pontif. nostri anno 19.
E. D. A. T. Vifa de Curia P. Gentilis. F. Morolus.

Anno à Nativ. D. N. I. C. 1643. Indictione 11. die verò 19. Junij, Pontific. SS. in Christo, Patri, & D. N. D. Urbani Divina Providentia Papa VIII. Anno ejus 20. supradicta Constitutione affixa, & publicata fuit ad valorem Basilice Principis Apostolorum de Urbe, & Cancelleria Apostolica, atque in acie Campi Floræ, ut morisset, per me Ioan. Baptis. Riccius ejusdem SS. D. N. Papa, ac S. Inquisitionis Cursorem.

Romæ ex Typographia Cam. Apost. 1641.

ELIANÆ
omnianæ
TO. III. LV. V
E. IIII